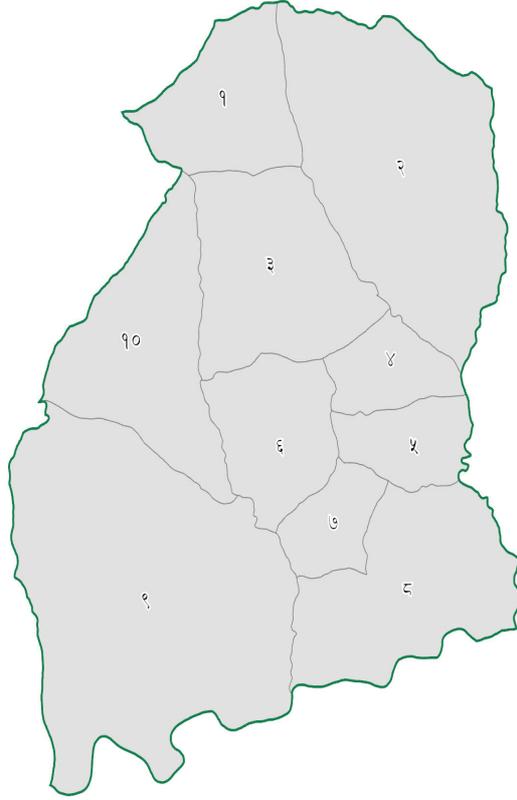

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
धनकुटा नगरपालिका, धनकुटा
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
धनकुटा नगरपालिका, धनकुटा
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि

(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा
प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

*(Be A Credible Public Institution in
Promoting Accountability,
Transparency and Integrity)*

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय
लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

*(Provide independent
and Quality Audit Service
to the Nation)*

गन्तव्य

(MISSION)

मूल्य मान्यता

(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता

(Independence)

निष्ठा

(Integrity)

पारदर्शिता

(Transparency)

जवाफदेहिता

(Accountability)

व्यावसायिकता

(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगत रूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानून निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानूनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

२०८२ वैशाख

(तोयम राया)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
कोशी प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:2081/82

मिति : २०८२-२-५

च.न.:FAR/2080-81/LOC/1

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री प्रमुखज्यू,

धनकुटा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,

धनकुटा।

कैफियतसहितको राय

हामीले धनकुटा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक वितरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायत सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नगरपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। पालिकाले पेश गरेको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएको सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. १२ करोड ८३ लाख ४७ हजार, पर्यटन पूर्वाधार विकासको रु. १८ लाख ९५ हजार एकीकृत स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु. १६ लाख ४५ हजार र गरिबसँग विश्वेस्वर कार्यक्रमको रु. ४ लाख १५ हजार समेत गरी रु. १३ करोड २२ लाख समावेश गरेको छैन।

२. पालिकाको रु.१ अर्ब ३३ करोड २८ लाख, ८१ हजार लेखापरीक्षण गरिएकोमा रु. २ करोड २० लाख ४५ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो सम्बन्धमा रु ७२ लाख ९५ हजार प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट भई बाँकी बेरुजुमा असुल गर्नुपर्ने रु. ७२ लाख ८२ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु. ३ लाख, नियमित गर्नुपर्ने रु. ६८ लाख ३७ हजार र पेस्की बाँकी रु. ३ लाख ३३ हजार रहेको छ। गत वर्षसम्म रु. २२ करोड २१ लाख १३ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. २३ करोड ९५ लाख ४३ हजार रहेको छ। बेरुजू वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजू स्थिति र बेरुजू सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३. नगरपालिकाले वित्तीय विवरण नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा तयार गरेकोमा लेखा टिप्पणीहरू ८, १४, १७, सम्पत्ती तथा राजश्व लगायतका विवरणहरू खुलासा गरेको छैन।

लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान,लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ। एकीकृत

वित्तीय विवरण तयार गर्ने धनकुटा नगरपालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार र प्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य बेहोरा

यो नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, लक्ष्यअनुसार असुली नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका बेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन को जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ। त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागु भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोबारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटिका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवार धनकुटा नगरपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। नगर कार्यपालिका, नगरपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनि यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेकोनेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(बालकृष्ण थापा)

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु		बेरुजु							
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या	रकम	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती						सैद्धान्तिक	लगती	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको
८०	७०५	२,२०,४५,४०२	०	२४	७२,९४,८००	०	८०	६८९	९,४७,५०,६०२	७२,८९,५९४	६८,३६,५०९	३,००,०००	०	०	७९,३६,५०९	३,३२,५००

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
धनकुटा	२२,७४,९६,०००	०	५३,८३,९९५	२२,२९,९२,८८५	२६,८०,४९५	९,४७,५०,६०२	२३,९५,४३,९०२

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको छोटकरी व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	४०	व्यवसाय कर बक्यौता	२,८००
२	२०८०/८१	७३	मृत्यू पश्चातको भुक्तानी	७,८६६
३	२०८०/८१	४८	मु. अ. कर दाखिला	९,३०,०००
४	२०८०/८१	५३	थप ईन्धन सुविधा	९,५४,९३४
५	२०७९/८०	३७	नन फाइलर	२,९३,७३९
६	२०७९/८०	५८	असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय	३,९९,६९५

७	२०७८/७९	८१.३	वित्तीय समानिकरण चालुतर्फ	८६,१००
८	२०७८/७९	२४.७	प्रदेश पूँजिगत तर्फ	२२,४९५
९	२०७८/७९	२२.४	नगरपालिका पूँजिगत तर्फ	२,३६,५००
१०	२०७८/७९	१४.५	कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय	३८,७२,४१७
११	२०७७/७८	३८	फरक फरक कर विजक	५,६०,१७०
१२	२०८०/८१	२०	अवकास कोष	७०,००,०००
जम्मा				१,२६,७७,९१६

(८०१०६४०१३०० - धनकुटा नगरपालिका, धनकुटा)

परिचय

१ परिचय

(क) **कार्यालय परिचय** :- स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा १० वडा, ११०.५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३५ हजार ९८१ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) **लेखापरीक्षणको उद्देश्य** :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हुनेछ ।

(ग) **लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि** :- यस पालिकाको विनियोजन, राजश्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्जात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१।५।१९ देखि २०८०।५।३० सम्म रहेको छ ।

(घ) **लेखापरीक्षण विधि** :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्बनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा पालिका प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) **लेखापरीक्षणको सीमा** :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाई, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रूपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) **आर्थिक कारोबारको स्थिति** :- पालिकाको आय – व्ययतर्फ रु. १,३३,२८,८०,७३४.०६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को बिस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) **लेखापरीक्षणको क्रममा असुली** :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु. ९७,०४,२३२ असुल भइ दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/ब.उ.शी.नं.	वापत	रकम	मिति	दाखिला भएको बैंक
१	आय ठेका	मु. अ. कर	१३००००	२०८१।५।१८	
२	सामाजिक सुरक्षा	बढी भुक्तानी	११८६६	२०८१।५।२३	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
३	सामाजिक सुरक्षा	बढी भुक्तानी	६१३३	२०८१।५।२८	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
४	प्रदेश शसर्त	निकास फिर्ता	१५४३३११	२०८१।५।३०	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
५	संघीय शसर्त	निकास फिर्ता	७९४१२६१	२०८१।५।३०	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
६	प्रदेश शसर्त	निकास फिर्ता	८३७०	२०८१।५।३०	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
७	बैठक भुक्तानी	बढि भुक्तानी	५१००	२०८१।५।३०	स्थानीय संचित कोष
८	पानी टङ्की	बढि भुक्तानी	२५०००	२०८१।५।३०	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
९	सामाजिक सुरक्षा	बढि भुक्तानी	९३८२	२०८१।५।३०	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक
१०	सामाजिक सुरक्षा	बढि भुक्तानी	२३८०९		
			९७,०४,२३२		

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू

२ वित्तीय विवरण परीक्षण-

वित्तीय विवरणको यथार्थता - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। पालिकाले आर्थिक कारोवार लेखा गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय तहको वित्तीय विवरण स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ। तर पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१२८३४६९५०/- एकीकृत स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.१६४५०००/- गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको रु.४१५०००/- र पर्यटन पूर्वाधार विकासको रु.१८९३६९७/- समेत गरी रु.१३२२००६४७/- एकीकृत वित्तीय प्रतिवेदनमा समावेश गरेको छैन। पालिकामा हुने सबै आर्थिक कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।

- पालिकाको सुत्रमा Revenue model आंशिक रूपमा लागू गरेको, ईन्ट्री गर्नु पर्ने कतिपय टिप्पणीहरू जस्तै ८, १४, १७ र सम्पत्ति तथा राजस्व बक्यौता ईन्ट्री गरी वित्तीय प्रतिवेदनमा समावेश नगरेको अवस्था छ।
- स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको बजेट खर्च रु. १६४५०००/- मध्ये रु. ५९५०००/- गत बर्षको भुक्तानी भएको छ। दायित्व सृजना वेगरको भुक्तानी यकिन हुनुपर्दछ।
- न. पा. चालु तर्फको भौ. नं. ९१३।३।२४ को रु. ३३०००/- कारोबारको ४ पटकको Reverse मा स्रोत नदेखिएको कारण Manual Transfer गरेको देखिन्छ।

३ बजेट पेश, पारित र अख्तियारी –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाको उप प्रमुखले मिति २०८०।४।२ मा रु. ७५ करोड ६४ लाख ७० हजार बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८०।४।२ पारित भएको छ। यसैगरी स्थानीयतहका प्रमुखले मिति २०८०।४।९ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ। समयमै बजेट पारित गरी अख्तियारी प्रदान दिनुपर्दछ।

४ **वित्तीय प्रतिवेदन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस पालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता समेत स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालीबाट तयार भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को वित्तीय प्रतिवेदन देहाय बमोजिम रहेको छः

प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेटनिकाय)
(२०८०।४।१ देखि २०८१।३।३१ सम्म)

क्र.स./आर्थिक सङ्केत	चालुआ.ब.को कारोबार		गतआ.ब. को कारोबार		
	नगद	जम्मा	नगद	तेस्रोपक्ष भुक्तानी (सोझैँ भुक्तानी)	जम्मा
११०००	११,२६,३३,५५७.१८	११,२६,३३,५५७.१८	१०,२६,५२,३७१.१४	०	१०,२६,५२,३७१.१४
१३०००	५२,२७,१०,८३९.३२	५२,२७,१०,८३९.३२	४८,९६,४५,२२१.९५	०	४८,९६,४५,२२१.९५
१४०००	३,१८,१३,८९७.२०	३,१८,१३,८९७.२०	२,८२,७२,४३९.०९	०	२,८२,७२,४३९.०९
१५०००	२,०५,०००.००	२,०५,०००.००	११,३०,३२०.७७	०	११,३०,३२०.७७
क	६६,७३,६३,२९३.७०	६६,७३,६३,२९३.७०	६२,१७,००,३५२.९५		६२,१७,००,३५२.९५
३	४३,५७,२१,१७३.९१	४३,५७,२१,१७३.९१	४२,९३,९०,७८६.८६	०	४२,९३,९०,७८६.८६
२१०००	२७,५८,०९,४८४.७८	२७,५८,०९,४८४.७८	२६,०५,२०,१९४.२१	०	२६,०५,२०,१९४.२१
२२०००	१३,४९,७०,५६९.६५	१३,४९,७०,५६९.६५	१३,९५,५७,८८३.३८	०	१३,९५,५७,८८३.३८
२४०००	९,५३,५५५.९०	९,५३,५५५.९०	४,००,०००.००	०	४,००,०००.००
२५०००	२,११,३३,४४४.६५	२,११,३३,४४४.६५	२,१४,३३,३१४.००	०	२,१४,३३,३१४.००
२७०००	१५,३१,११४.००	१५,३१,११४.००	३३,०१,७००.००	०	३३,०१,७००.००
२८०००	१३,२३,००४.९३	१३,२३,००४.९३	४१,७७,६९५.२७	०	४१,७७,६९५.२७
४	२१,४७,२३,४९४.३९	२१,४७,२३,४९४.३९	२०,६१,९२,७२७.९६	०	२०,६१,९२,७२७.९६
३१११०	३,०५,९३,४३२.००	३,०५,९३,४३२.००	४,३२,०४,४४३.८३	०	४,३२,०४,४४३.८३
३११२०	५०,४०,९३४.००	५०,४०,९३४.००	५१,०३,०६०.००	०	५१,०३,०६०.००
३११३०	८,४९,५४,६७९.००	८,४९,५४,६७९.००	८३,८२,३४०.००	०	८३,८२,३४०.००
३११५०	७,५२,८६,१८१.००	७,५२,८६,१८१.००	१४,५१,५६,१६४.१३	०	१४,५१,५६,१६४.१३
३११६०	८,४८,६८३.००	८,४८,६८३.००	३२,१६,७२०.००	०	३२,१६,७२०.००
३११७०	१,७९,९९,५८५.३९	१,७९,९९,५८५.३९	११,३०,०००.००	०	११,३०,०००.००
५	१२,२८,०००.००	१२,२८,०००.००	७,५६,४५१.९६	०	७,५६,४५१.९६
३३१४७	०	०	७,५६,४५१.९६	०	७,५६,४५१.९६
३३१९५	१२,२८,०००.००	१२,२८,०००.००	०	०	०
ख)	६५,१६,७२,६६८.३०	६५,१६,७२,६६८.३०	६३,६३,३९,९६६.७८		६३,६३,३९,९६६.७८
ग)	१,५६,९०,६२५.४०	१,५६,९०,६२५.४०	(१,४६,३९,६१३.८३)		(१,४६,३९,६१३.८३)
घ)	९८,४४,७७१.९०	९८,४४,७७१.९०	(१,१२,६२,२२४.०९)		(१,१२,६२,२२४.०९)
घ.१)					
ङ)	२,५५,३५,३९७.३०	२,५५,३५,३९७.३०	(२,५९,०१,८३७.९२)		(२,५९,०१,८३७.९२)

च)	३,६४,९०,२१८.७७	३,६४,९०,२१८.७७	६,२३,९२,०५६.६९		६,२३,९२,०५६.६९
छ)					
ज)	६,२०,२५,६१६.०७	६,२०,२५,६१६.०७	३,६४,९०,२१८.७७		३,६४,९०,२१८.७७

५ योजना तथा बजेट कार्यान्वयन-

यस योजना तथा बजेटमा देखिएका प्रमुख व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छनः

- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा पालिकाले मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको छैन । साथै दीगो विकासको लक्ष्यलाई स्थानीय तहमा आन्तरिकीकरण गर्न आवधिक योजना तयार गरी लागू गरेको समेत छैन।
- आर्थिक वर्षको अन्त्यमा अत्याधिक पुँजीगत खर्च गर्ने प्रवृत्ति यो वर्ष पनि कायमै रहेको देखियो । कुल पुँजीगत खर्च रु. २१४७२३४९४/- भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु. २१५४२८७८/-, अर्थात् १०.०३ प्रतिशत दोश्रो त्रैमासिकमा रु. ४३०१९९१०/- अर्थात् २०.०३ प्रतिशत तेस्रो त्रैमासिकमा रु. १५०१६०७०५/- अर्थात् ६९.९३ प्रतिशत र असार महिनामा मात्रै रु. ५६५१३७८५/- अर्थात् २८.३१ प्रतिशत भएको देखिन्छ। वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको छ ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ अनुसार रु. १० करोड भन्दा बढी रकमको वस्तु, निर्माण, परामर्श लगायत खरिद गर्दाखरिद गुरुयोजना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले रु. २२ करोड २५ लाखको खरिद गरेकोमा खरिद गुरुयोजना तयार गरेको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ तथा पालिकाको विनियोजन ऐन, २०७८ को दफा २ अनुसार यस वर्ष थपघट समेत कार्यपालिकाको निर्णयबाट रु. १ करोड ६० लाख १ हजार रकमान्तर गरेको छ। रकमान्तरण गरी १५ कार्यक्रमबाट २२ कार्यक्रममा विनियोजन गरेको छ । उक्त रकम बजेटको तुलनामा २.११ प्रतिशत हुन्छ। आर्थिक वर्षको अन्तमा रकमान्तर गर्ने परिपाटीमा सुधार भएको पाइएन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ मा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रत्येक निकायले अनुनुची २ बमोजिम ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरी भौतिक र वित्तीय पक्षको कार्यालयगत र केन्द्रीय निकायगत समीक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट प्राप्त प्रगति प्रतिवेदन अनुसार कार्यालयको समग्र कार्यक्रमको लक्ष्य र प्रगति विवरण रहेको देखिएन । कार्यालयले तोकिएको लक्ष्य अनुरूप प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।

उल्लेखित अवस्थाका कारण पालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन कुशल भएको देखिदैन । तसर्थ पालिकाले योजना तथा बजेट कार्यान्वयनलाई विश्वसनीय र प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान पर्दछ ।

६ पुँजीगत बजेटमा चालु प्रकृतिका खर्च-

पूँजी सृजना नहुने खालका खर्चलाई निरुत्साहित गर्दै स्थानीय तहले अधिकतम प्रतिफल दिने र पूँजीको निर्माण हुने एवम् उपयोगिता सिर्जना हुने गरी योजना छनौट तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने कार्यक्रम छनौट गरी पूँजीगत शीर्षकमा समावेश गरी सिमित स्रोतको उच्चतम प्रयोग गर्नुपर्दछ। यस पालिकाले देहाय अनुसारका पूँजी निर्माणमा सहयोग नरहने, उत्पादनमा वृद्धि नगर्ने किसिमका विभिन्न कार्यक्रममा पूँजीगत शीर्षकबाट रु. १४६३२३०/- भुक्तानी दिएको देखिन्छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ । केही उदाहरणहरुः

क्र सं	भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम	प्रयोजन	रकम (रु.)
१	सहिद भिमनारायण स्मृति प्रतिष्ठानलाई खेलकुद प्रतियोगिता	फर्निचर	८६१७३०
२	हिले भलिवल क्लब, धनकुटा	भलिवल	३०००००
३	गेहेन्द्र घिमिरे	पोषण	२५०००
४	विविन्न ४ व्यक्ति (भौ. नं. ५६, ७०, १०९ र १२३ पूँजीगत)	आर्थिक सहयोग	१८००००
५	विभिन्न २ जना (भौ. नं. ५८ र १०७ पूँजीगत)	पारिश्रमिक खर्च भुक्तानी	८७५००
६	लक्ष्मीनारायण भजन कृतन समुह (भौ. नं. १२६ पूँजीगत)	सहयोग	२००००
७	रेडियो लालिगुरास (भौ. नं. १७६ पूँजीगत)	सञ्चार	५००००
८	निन्जा राई (भौ. नं. ११५ पूँजीगत)	बस रिजर्भ	३५०००
	जम्मा		१४६३२३०

७ ऋण हिसाव –

नगर विकास कोष, नयाँबानेश्वरको मिति २०८१।२।२१ को साँवा व्याज किस्ता भुक्तानी पठाउने सम्बन्धको पत्रानुसार नगरपालिकाले गत विगत बर्षमा Weekly market को रु. १३३८०७४.९६, Hill Market Area को रु. २५६०६७०.५० र आ व ०७९।८० मा Co Fin Mun water supply को रु. ८२५६९१९.३५ समेत गरी रु. १२१५५६६४.८१ तिर्नुपर्ने ऋण दायित्व देखिएकोमा आ. व. २०८१ असारमा व्याज रु. ३०४७२४.२० र साँवा रु. १६६४९४.८२ भुक्तानी गरेको देखिन्छ । तिर्नुपर्ने दायित्वमा यस बर्ष भुक्तानी गरेको साँवा घटाउदा रु. ११९८९१६९.९९ बाँकी देखिएको छ । पालिकाले दायित्व हिसाबको अभिलेख व्यवस्थित राख्नुपर्दछ ।

८ बैङ्क हिसाव विवरण-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोवार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले म.ले.प.फा.नं. २१२ तयार गरी बैङ्क हिसाव विवरण भिडान नभएको रु. ८३७०/- लेखापरीक्षण अवधिमा भिडान गरी देहायअनुसारको रहेको छ ।

खाता	स्रेस्ता अनुसार मौज्जात रु.	बैङ्क स्टेटमेन्ट अनुसार वर्षान्तको मौज्जात रु.
स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	३८१०५३२७.२४	३८१०५३२७.२४
चालु खर्च खाता	०	०
पूँजीगत खर्च खाता	०	०
विविध खर्च खाता	७२५००	७२५००
विपद व्यवस्थापन खाता	४४३०९१.५८	४४३०९१.५८
स्थानीय विभाज्य कोष	०	०
कर्मचारी कल्याण कोष खाता	६४६४७५२.३१	६४६४७५२.३१
धरौटी मौज्जात	१६३३३४०३.६१	१६३३३४०३.६१
ग१.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	०
ग१.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०
विविध कोष	३३४०	३३४०
मानव संशाधन विकास कोष		
महिला तथा बाल विकास कोष	१०००००	१०००००
मर्मत संभार कोष	३६१९१६.५९	३६१९१६.५९
वातावरण व्यवस्थापन कोष	१४१२८४.७४	१४१२८४.७४
बैंक मौज्जात	६२०२५६१६.०७	६२०२५६१६.०७

९ सञ्चित कोषमा स्थानान्तरण -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा स्थानान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। आर्थिक वर्ष समाप्त पश्चात पनि पालिकाको पूँजीगत खातामा रु. ८३७०/- मौज्जात रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिमा प्रदेश शसर्तको निकास फिर्ता भई हिसाव मिलान गरेको छ।

१० योजनाको प्राथमिकीरण-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पानदमुलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दीगो र वातावरणीय संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्नानुसार १० वडाको लागि वडागत १४५ र पालिकास्तरका ६९ समेत कुल २१४ योजनामा रु. १६ करोड ७८ लाख १५ हजार खर्च लेखेको छ। सो मध्ये उपभोक्ताबाट १९६ योजनाहरूमा रु. ४ करोड ३७ लाख ९३ हजार खर्च गरेको छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु.१ लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु.१ लाखदेखि १० लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	१० लाख भन्दा माथीका योजना
१.	पालिकास्तरीय वडास्तरीय	२१४	१३	१७८	२३
२.	रकमा (रु. हजारमा)	१६७८१५	४०७	३४०७८	१३३३३०

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले साना र वितरणमुखी योजनाहरू सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनाबाट प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृति खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ । त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका ३१९ योजनामध्ये २१४ योजनामात्र कार्यान्वयन भई १०६ योजना कार्यान्वयन हुन सकेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले योजना वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथमिकीकरण र छनौट गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

११ एकमुष्ट बजेट –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ मा स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा आय-व्ययको अनुमान पेसगर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले यो वर्ष रु. ४६५००००/- अबण्डा बजेट व्यवस्था गरी २४ योजनामा रु. ४३३४६३९/- खर्च गरेको छ । बजेट एकमुष्टमा राखी कार्यपालिकाको निर्णयबाट सभाले समर्थन गरी खर्च गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा वित्तीय अनुशासन र पारदर्शिता कायम भएको छैन । तसर्थ बजेट खर्चलाई पारदर्शिता र पद्धतिमा आधारित बनाउनुपर्दछ । एकमुष्ट बजेटबाट पालिकाले समय समयमा छुट्टै निर्णय गरी कार्यान्वयन गरेका केही योजनाका उदाहारणहरू:

क्र. सं.	योजनाको नाम	बजेट / खर्च
१	जनताको अपेक्षा नगरको सुभेच्छा	१६८४६३५
२	जनतासँग मेयर कार्यक्रम	५०००००
३	विभिन्न खेलकुद कार्यक्रम	७५००००
४	उपमेयरसँग महिला तथा बालबालिका कार्यक्रम	४०००००
५	सांस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०००००
६	संघ संस्था साझेदारी कार्यक्रम	५०००००

१२ गत विगतको भुक्तानी-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९(घ) मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ । पालिकाले नियमित र चालु प्रकृतिका खर्चको गत विगतको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व बजेटमा समावेश गरी रु. २४९५९२७९/- भुक्तानी दिएको छ । उक्त भुक्तानीमध्ये ५४ योजनाको पूँजीगततर्फ रु. १९६२९३७८/- रहेको छ । ऐनको प्रावधान अनुरूप बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमात्र गत विगतको भुक्तानी दिने गरी बजेट निर्माण गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

१३ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

१४ **आवधिक योजना-**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो आधिकार क्षेत्र भित्रका योजनामा स्थानीय तहका विकासका लाग आवधिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आवधिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छैन । आवधिक योजनाको अभावमा नीति निर्माण Stable हुन सकेका छैनन् । पालिकाको आवधिक योजना तयार गरी आर्थिक विकास सामाजिक विकास संस्थागत सुधार लगायत अन्तरसम्बन्धीत विषयहरूका लक्ष्य प्राप्त हुने गरी वार्षिक योजनासंग आवधिक योजनाको तादात्म्यता मिलाएर बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्नुपर्दछ ।

१५ **आर्थिक सहायता-**

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। तर पालिकाले यो वर्ष मापदण्ड र कार्यविधि तयार गरी विभिन्न ३१ संघसंस्था र व्यक्तिहरूलाई रु. ५२९९९९/- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । वितरित सहायताको औचित्य पुष्ट्याई गरेको छैन ।

१६ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली -**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बनाई लागु गरेतापनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था रहेको छैन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- पालिकाले उद्देश्य प्राप्तिसमा आइपर्ने सक्ने सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरि सोको निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको छैन ।
- सञ्चालित योजनाको सूचनापाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्य सम्पादन लगायतका विषय पारदर्शी गर्न सकेको छैन । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई बर्षमा २ पटक वडा वडामा हुने गरेको तर सार्वजनिक परीक्षण नभएको अवस्था छ ।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ बमोजिम यस पालिकाकामा कार्यरत ९३ जना कर्मचारीको कार्य विवरण बनाई सोको आधारमा कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३३ (४) मा प्रत्येक ३ महिनामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात मात्र लेखापरीक्षण र प्रतिवेदन दिने गरेको पाइयो।
- ठेक्का वा उपभोक्ताबाट हुने कामको निर्माण सुरु, लागत, सम्पन्न हुने मिति लगायत विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता तयार गरेको पाइएन।
- पालिकाले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको पाइएन ।
- सवारीको लग बुक राख्ने नगरेको ।
- उपभोक्ता मार्फत संचालन भएका योजनाहरूको रोजगार प्राप्तिको अवस्था उल्लेख गरी अभिलेखिकरण गर्नु पर्दछ ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मा सहित हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार भ्रमण/अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण अनुगमन भत्ता भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भ्रमण तथा अनुगमन वापत रु. २२ लाख ९६ हजार खर्च लेखेकोमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको छैन भने भ्रमण

उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरेको छैन ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । विविध खर्चतर्फ वडा कार्यालय, नगरपालिकाको खाजा खाना, अतिथी सत्कार, नगर सभा, कार्यपालिका बैठक, विभिन्न समितिका बैठक तथा आकस्मिक कार्यक्रमहरू लगायतमा पालिकाले रु. ४३ लाख ४ हजार खर्च गरेको छ । खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित सामग्री, लघुउद्यम विकास सम्बन्धी सामग्री तथा अन्य अनुदान वितरण गर्दा लाभग्राहीको पहिचान खुल्ने गरी नागरिकता नम्बर तथा सम्पर्क नम्बर समावेश नगरी नाममात्र उल्लेख गरी भरपाई गराई वितरण गर्ने गरेको देखियो ।
- पालिका भित्रका विद्यालय अनुगमन मापदण्ड तयार गरेको छैन भने अनुगमन समेत गरेको देखिने अभिलेख राखेको छैन।
- पालिकाले शिक्षातर्फको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख भए अनुसारको अभिलेख राखेको छैन।
- संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, वर्गीकरण लगायतका अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखेको पाइएन ।
- संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको तथ्याङ्क IEMIS अद्यावधिक गरेको छैन।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा पालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म २६ ऐन, ८ नियमावली, ३३ कार्यविधि ७ निर्देशिका र ७ नर्स समेत ८१ कानून एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन ।
- वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाइएन ।
- स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ९७ वमोजिम पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पतिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गरे नगरेको अभिलेख राखेको पाइएन । सम्पत्ति संरक्षण उपयोग नीति र मापदण्ड नबनेको र सार्वजनिक जग्गाको अतिक्रमण भए नभएको अनुगमन गरेको छैन ।
- पालिकाले सम्पादन गरेको कार्यको बार्षिक उपलब्धि मापन तथा कार्यक्रमको प्रगती विवरण तयार गर्नु पर्नेमा सो भए, गरेको देखिएमा सम्पादिन कार्यक्रमको बार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तथा उपलब्धि मापन गर्नुपर्दछ ।

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

१७ प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित १०० जना दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ९३ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । पदपूर्तिमध्ये करारमा १२ जना रहेका छन् । सो बाहेक कार्यक्रम करार १७ जना र सेवा करार ६७ जना गरी जम्मा ८४ जना रहेको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका सूचना प्रतिनिधि अधिकृत, शिक्षा अधिकृत सहित ७ पदहरू रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिमका पदहरू पूर्ती गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।

१८ कर्मचारी करार -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ (८) र स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ८(१८) मा नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयस, बगैँचे, प्लम्बर लगायतका पद तथा सेवामा बाहेक करारमा नियुक्त गर्न पाइने व्यवस्था छैन । पालिकाले उल्लेखित पदहरूमा बाहेक दरबन्दी वेगको कर्मचारी करारमा नियुक्त गरी तलव भत्ता रु. ३३५५८३७/- भुक्तानी गरेको देखिन्छ । ऐनको व्यवस्था विपरीत कर्मचारी नियुक्त गरी भुक्तानी गर्ने कार्य नियमित नदेखिएको रु.

पद	नियुक्ति संख्या	तलव भत्ता रु.
अ.हे.व.	३	३३५५८३७१-
अ. न. मि.	५	

अनियमित भएको	३३,५५,८३७
--------------	-----------

१९ कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन, सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानून बमोजिम हुने, दफा ८६ (२) बमोजिम स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ । धनकुटा नगरपालिकाको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७८ बमोजिम आन्तरिक स्रोतबाट अतिरिक्त समय काम गरे बापत पालिकाले रु. ७७४९००/- प्रोत्साहन भत्ता खर्च लेखेको छ। जुन आन्तरिक आयको २ प्रतिशत रहेको छ। पालिकाको आन्तरिक आयलाई समेत विचार गरी खर्च लेख्नुपर्दछ ।

२० अवकास कोष-

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-८-९ को निर्णयले रु ७,०००,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०
-------------------	---

२१ तलवी प्रतिवेदन-

निजामती सेवा ऐन २०४९, स्वास्थ्य ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र स्थानीय सरकार (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ४२(३) मा तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यो वर्ष तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई सङ्घीय सरकारबाट हस्तान्तरित चालु अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ १७ कर्मचारीको रु. १२४२६९६९/- र पालिकाका चालुतर्फ १०२ कर्मचारीको रु. ४०६१०३७१/- गरी रु. ५३०३७३४०/- खर्च लेखेको छ । तलबी प्रतिवेदन सभाबाट पारित भएको अवस्था छ ।

२२ जिन्सी व्यवस्थापन-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सबै तहका कार्यालयहरूलाई आ.व. २०७६।७७ सम्मको मौज्जात प्रबिष्टि र जिन्सी निरीक्षण फारम अनिवार्य रूपमा (PAMS)मा प्रविष्ट गर्ने र अनिवार्य रूपमा (PAMS) मा सरकारी सम्पत्तीको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । यस सम्बन्धि देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छः

- कार्यालयले गत विगत वर्षको मौज्जात रहेका PAMS लागू गर्नुपूर्वका सामानहरूको मूल्य खुलाई Public Asset Management System (PAMS) मा प्रविष्टी गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन । अनिवार्य रूपमा PAMS मा जिन्सी दाखिला गरि जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार साविकका कर्मचारीबाट बर्तमान कर्मचारीहरूलाई जिन्सी स्रेस्ता र सामानहरूको बरबुझारथ नगरेको , आ. व. ०७५।०७६ भन्दा अगाडीका सामानहरूको जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार नगरेको र सामानको अवस्था यकिन नभएको, जिन्सी खातामा आमदानी भएका सामानहरू भन्दा मौज्जात संख्या बढी देखिएको जस्ता कैफियत देखिएका छन् । जिन्सी अभिलेख दुरुस्त राखी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।
- यस पालिका अन्तर्गतका साविक गाउँ विकास समितिबाट भएका सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धमा अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन ।
- नियमावलीको व्यवस्था अनुसार जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सामानहरूको मर्मत तथा लिलाम गरी जिन्सी अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।

२३ सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग र संरक्षण-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली अनुसार घर जग्गा तथा सम्पत्तिको लगत राख्नुपर्ने, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८.२ अनुसार मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा यो पालिकामा सार्वजनिक सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग तथा संरक्षणको अवस्था विश्लेषण गर्दा देखिएको बेहोरा निम्न छन्

सम्पत्ति	प्राप्त मिति	संख्या	खरिद/प्राप्ति मूल्य	कैफियत
घर जग्गा क्षेत्रफल र संख्या सहित	खुलेको	विभिन्न ५२ स्थानमा	निःशुल्क प्राप्ति	१० वटा भवनको लागत नखुलेको १ वटा जग्गाको मात्र लागत खुलेको
सवारी साधन (रु.१ लाखभन्दा बढी)	खुलेको	४	खरिद	मूल्य नखुलेको
उपकरण (रु.१ लाखभन्दा बढी)	खुलेको	८	खरिद	दमकल १ को ब्लु बुक नभएको मूल्य नखुलेको
बेचल्लीमा रहेको प्रमुख उपकरण तथा सवारी साधन-प्रहरी भ्यान	२०७७।३।७	१	खरिद (मूल्य नखुलेको)	जिल्ला प्रहरी कार्यालयलाई हस्तान्तरण भएको
अतिक्रमणमा परेको जग्गा				अभिलेख नभएको
अतिक्रमण हटाउन गरेको प्रयास				अभिलेख नभएको

- उल्लेखित सम्पत्तिमध्ये मिति २०८१।४।२४ मा २-०-०-० क्षेत्रफलको जग्गा (धन १ मा निःशुल्क प्राप्ति भएको देखिन्छ भने बाँकी विभिन्न ५१ स्थानमा रहेका जग्गाहरू गत विगत बर्षहरूमा प्राप्ति भएको विवरणबाट देखिएको छ । पालिकाको स्वामित्वमा रहेको १० स्थानका भवनहरूमध्ये ८ पक्की र २ कच्ची रहेकोमा स्वास्थ्य चौकी तथा वडा कार्यालय संचालनमा रहेको विवरणबाट देखिएको छ । सवारी साधनहरूमा १२ मध्ये ट्याक्टर ३ वटा बलेटो जिप २ वटा र स्कर्पियो गाडी १ वटा मर्मत संभार गरी संचालनमा रहेता पनि

जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार लिलामी विक्री गर्नु अवस्था देखाएको छ । बाँकी ७ वटा सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरणहरू संचालनमा रहिरहेको देखिन्छ ।

- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार २६ थान मोटर साइकलमध्ये १० थान र स्कूटर ६ थानमध्ये १ थान लिलाम विक्री गर्नुपर्नेमा सो को कारबाही भएको देखिँदैन ।
- पालिका भित्रको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति तथा जग्गा अतिक्रमणमा परे नपरेको अवस्थाको अभिलेख नरहेको स्थिति छ । सम्पत्ति संरक्षणको नीति तथा मापदण्ड र अनुगमन भएको देखिँदैन ।

२४ यन्त्र उपकरण सञ्चालन-

यन्त्र उपकरण सञ्चालन- पालिकामा रहेका यन्त्र उपकरण सञ्चालन उल्लेख गरी पालिकाले इन्धन, चालक पारिश्रमिक, मर्मत वापत गरेको खर्च र सञ्चालन वापतको आय निम्नानुसार रहेको छ । पालिकाले उक्त उपकरण सञ्चालनको लगसिट राखेको छैन भने अर्कोतर्फ लगानी र आय विश्लेषण समेत गरेको पाइएन । उपकरण पालिका आफैले तथा भाडामा सञ्चालन सम्बन्धी कुनै कार्यविधि तयार नगरेको कारण पालिकाका पदाधिकारीहरूको मौखिक निर्देशनमा सञ्चालन हुने गरेको पाइयो । यसरी सञ्चालन हुँदा यन्त्र उपकरण सञ्चालन व्यवस्थित हुन सकेको छैन भने प्राप्त आयप्रति विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था रहेको छैन । पालिकाको उपकरणहरू मार्फत प्रदान गरिने सेवा वा सञ्चालनको आय र व्यय व्यवस्थित रूपमा पारदर्शी तवरले अभिलेख राख्नु पर्दछ । यस्ता उपकरण सञ्चालन गर्दा लागत लाभ विश्लेषण समेत गर्नुपर्दछ । (रु. हजारमा)

क्र.सं.	सामानको विवरण	इन्धन लागत	जनशक्ति लागत	मर्मत लागत	आय	खर्च	ऋणात्मक वचत
१.	३ ट्याक्टर	३७७२	८११३	२८१९	११२४	१४७०४	१३५८०
२.	२ दमकल						
३.	२ एम्बुलेन्स						

२५ वर्षान्तको पेशकी-

पालिकाको फछर्यौट गर्न बाँकी पेशकी विवरण म.ले.प.फा.नं. २११ अनुसार कुल पेशकी बाँकी रु. ४३२४८०७२/- देखिएको छ । सो बाँकीमध्ये म्याद ननाघेको बहुबर्षीय योजनाको पेशकी बाँकी रु. ४२८८२५७२/- छ भने म्याद नाघेको गत विगत वर्षको फछर्यौट गर्न बाँकी रु. ३६५५००/- देखिन्छ । गत विगतको बाँकी रु. ३६५५००/- मध्ये धनकुटा साप्ताहिकको रु. ३३०००/- मिति २०८१।३।२४ भौ. नं. ९१३ बाट पालिकाको चालु खर्च खातामा दाखिला भई पेशकी फछर्यौट भएकोमा मलेपफानं. २११ मा बाँकी नै देखाएको छ । सुत्रले बाँकी देखाएता पनि फछर्यौट भएको रकम रु. ३३०००/- पेशकी कायम गरिएको छैन ।

२६ म्याद नाघेको पेशकी-

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेशकी दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फस्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । पालिकाले निम्न कर्मचारी तथा संस्थालाई गत विगत वर्षमा दिएको पेशकी यस आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फस्यौट नभई रु. ३३२५००।- बाँकी रहेको देखिन्छ । म्याद नाघेको पेशकी रु. ३३२५००।- फस्यौट गर्न बाँकी रहेकोले उक्त पेशकी नियमानुसार असुल फस्यौट गर्नुपर्ने रु.

क्र सं	पेशकी विवरण	रकम
१	देउराली टोल वस्ती संगठन	३३०००
२	मोनाली ईन्टरटेन्टमेन्ट एण्ड इभेन्ट प्रा. लि.	४९५००
३	संगम टोल बस्ती संगठन धनपा १	१७५०००
४	नमूना न्यूरोड महिला उ. स. धनपा १	७५०००
	जम्मा	३३२५००

२७ म्याद ननाघेको पेशकी -

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ मा पेशकी रकमको विवरण तयार गरी म्याद नाघेको र म्याद ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राखी एकीकृत लगत तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष १ कार्यक्रमको सडक निर्माणको लागि रु. ४२८८२५७२।- पेशकी दिएको छ । उक्त पेशकी आर्थिक वर्षको अन्तसम्म म्याद ननाघेतापनि सोको अभिलेख व्यवस्थित गरी पेशकी फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।

क्र सं.	गो भौ नं र मिति	पेशकी लिने	पेशकी रकम
१	३२।२०८१।१।१०	आशिष आशिर्वाद स्वामीनारायण जे. भी.	२१४४९२८६
२	५९।०८१।२।२५	आशिष आशिर्वाद स्वामीनारायण जे. भी.	२१४४९२८६
जम्मा			४२८८२५७२

२८ सेवा प्रवाह -

लेखापरिक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार आ. व. २०८०।०८१ मा पालिकाबाट निम्नानुसारको सेवा प्रवाह गरेको देखिन्छ । सेवा प्रवाहको अभिलेख व्यवस्थित हुनुपर्दछ ।

सि न	विवरण	विवरण सेवा प्राप्तिका लागि निवेदन र सिफारिस सख्या
१	विवाह दर्ता	२४६
२	जन्म दर्ता	५३६
३	मृत्यु दर्ता	२५०
४	बसाईसराई दर्ता	आएको ७७ र गएको ९२ परिवार
५	सम्बन्ध विच्छेद	३७

२९ धरौटी -

पालिकाले पेश गरेको विभिन्न प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी सरेको धरौटी मौज्दात रु. १३९९२६३५.६१ मा यस वर्षको प्राप्ती रु. ५७८२५५६।- समेत जम्मा रु. १६३३३४०३.६१ मौज्दात रहेको देखिएको छ । पालिकाको धरौटी मौज्दात रकममध्ये गत विगतको नामनामेसी नखुलेको विवरण यकिन नभएको, प्रयोजन समाप्त भएको राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको नाममा रहेको रु. ६४८९१४.०५ माछापुच्छ्रे बैंकमा रहेको रु. ९३८५।- समेत रु. ६५७४९९.०५ देखिन्छ । प्रयोजन नखुलेको धरौटी रकमको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६६ र ६७ बमोजिमको प्रकृया अपनाई राजश्वमा आम्दानी बाधनु पर्दछ ।

३० पुँजीगत खर्चको अवस्था-

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को पत्र ९ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्नुपर्दा एवं भएसम्म खुल्ला रुपमा बोलपत्र माग गरी खरिद गर्नुपर्नेमा यो वर्ष पुँजीगत शिर्षकबाट रु. २१४७२३ हजार खर्च गरेकोमा रु. ११५९९३ हजार अर्थात् ५४.०१ प्रतिशत मात्र बोलपत्रबाट खरिद गरेको छ। कुल खरिद मध्ये सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट रु. २३५४४ हजार अर्थात् १०.९६ प्रतिशत पटक पटक गरी सोझै र उपभोक्ता समितिबाट रु. ४३७९३ हजार अर्थात् २०.६९ प्रतिशतको खरिद गरेको छ। सोझै खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा नहुने हुँदा सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

३१ गैर सरकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम-

गैर सरकारी संस्था मार्फत कार्यक्रम - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९९(१) मा ऐनको दफा ५६ बमोजिम गैर सरकारी संस्थाबाट काम गराउनको लागि त्यस्तो कामको आवश्यकता किसिम, समयावधि कामको गुणस्तर, जनशक्ति, कार्य सञ्चालन विधि सहितको कार्य क्षेत्रगत शर्त र लाग्ने रकमको मोटामोटी अनुमान तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै नियम ९९(२) मा उपनियम (१)

बमोजिमको काम गराउनको लागि कानून बमोजिम दर्ता भएको र नियम १८ बमोजिमको मौजुदा सूचीमा समावेश भएका गैर सरकारी संस्था लाई कम्तिमा पन्ध्र दिनको अवधि दिई राष्ट्रिय स्तर वा स्थानीयस्तरको दैनिक समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्नुपर्ने र माग अनुसार पर्न आएका प्रस्तावहरू प्रस्तावदाताको रोहवरमा खोली मुचुल्का तयार गर्नुपर्ने र न्यूनतम रकम प्रस्ताव गर्ने प्रस्तावदाताको प्रस्ताव स्वीकृत गरी सम्झौता गर्ने उल्लेख छ । साथै सम्झौता गरेर कार्य आदेश दिनुपर्ने, खरिद गर्नुपर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर र मू.अ.कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका संस्थाबाट मात्र खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(७) मा सरकारी निकायबाट कुनै तालिम, सेमिनार, गोष्ठी, कार्यशाला जस्ता कार्यक्रमको लागि रकम खर्च गर्दा त्यस्तो कार्यक्रमको लागत अनुमान स्वीकृत भएको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । सोका साथै स्थानीय स्तरमा सञ्चालन हुने तालिमका लागि प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम २० अनुसारको नर्म्स अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले यस वर्ष निम्नानुसारका गैर सरकारी संस्थालाई विभिन्न कार्य गरेवापत भुक्तानी गरेको छ । तर त्यस्ता संस्थाहरू मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएको, संस्था मार्फत कार्य गर्दा लागत अनुमान तयार नगरेको, मौजुदा सूचीमा दर्ता नगरेको, राष्ट्रियस्तर/स्थानीयस्तरका दैनिक समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि प्रस्ताव माग नगरेको र लागत सहभागिता नभएको अवस्था छ । पालिकाले त्यस्ता संस्थाहरूसँग सोझै सम्झौता गरेको छ । साथै पालिकाले संस्थाहरूबाट भएको कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन, प्रतिफल तथा अनुगमन प्रतिवेदन बेगर भुक्तानी गरेको पाईयो । आवश्यक प्रकृया तथा कागजात र खरिद बिधि वेगर सोझै सम्झौता गरी भूक्तानी गरेको नियमसम्मत देखिदैन । केही उदाहरणहरू-

सि. नं.	गो. भौ. नं. र मिति	भुक्तानी पाउने	प्रयोजन	भुक्तानी रकम रु.
१	१५६।२०८०।६।२१	मधुमेही समाज नेपाल	कार्यक्रम	२५०००
२	६२२।२०८०।१।२६	खवरपालिका मिडिया नेटवर्क प्रा. लि.	कार्यक्रम	१५००००
३	५२१।०८०।१२।५	सामुदायिक संचार केन्द्र नेपाल	कार्यक्रम	५००००
४	२८।०८०।५।१३	हिन्दु स्वयं सेवक संघ नेपाल	साँस्कृतिक ज्ञान परीक्षा	१०००००.००
५	२९।०८०।५।१३	जिल्ला सहकारी संघ	हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता	६००००.००
६	४१।०८०।५।१३	धनकुटा काठमाडौं साँस्कृतिक समाज	गिती जिगल निर्माण	५००००.००
७	३२३।०८०।७।२३	त्रिवेणी नाट्य बराह डाप्स सेण्टर	नमस्ते धनकुटा विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम	४०००००.००
८	२३७।०८०।७।२४	Initiative For Progressive Action Nepal	नगर भित्रका शिक्षा सरोकारवालालाई क्षमता विकास कार्यक्रम	२६३५००.००
९	४६१।०८०।११।१५	न्यू कुसुम सिप विकास प्रशिक्षण केन्द्र	बाल क्लव सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	५००००.००
१०	४६८।०८०।११।१६	न्यू भिजन युवा क्लव तथा सामुदायिक विकास केन्द्र, सिराहा	महिला लक्षित कम्प्युटर तालिम कार्यक्रम	१०००००.००
११	५२५।०८०।१२।५	दलित एकता सञ्जाल	सिलाई कटाई तालिम कार्यक्रम	१०००००.००
१२	६०७।०८१।१।२१	नेपाल जनजाती महासंघ	१२ एकल जातिहरुको ५ दिने तालिम कार्यक्रम	३०००००.००
१३	६२६।०८१।१।२७	आठ पहरिया घरेलु ढाका उद्योग	स्थानिय तान बुन्ने तालिम कार्यक्रम	५००००.००

३२ सहकारी नियमन-

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक वार्षिक प्रतिवेदन पालिकाकामा बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ५६ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। पालिका भित्रका १३ सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइएन। त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन। जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

३३ क्षेत्रगत बजेट र खर्चको विश्लेषण

३३.१ क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति- स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	४०६७९	३२५८२	५
२	पूर्वाधार विकास	२१८६४३	१७८२०७	२७.३५
३	सामाजिक विकास	३१२४४०	२८८३५२	४४.२५
४	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	१५९३१	९४५०	१.४५
५	अन्य कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१६०४३३	१४३०८०	२१.९५
जम्मा		७४८१२८	६५१६७२	

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ४४.२५ प्रतिशत र सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रमा सबै भन्दा घटी १.४५ प्रतिशत रहेको छ ।

३३.२ **खर्च विश्लेषण-** पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु. ४३७४१ हजार राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु. ६६८८८३ हजारसमेत रु. ७१२६२४ हजार आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु. ४३५७२१ हजार र पूँजगत तर्फ रु. २१४७२३ हजार र वित्तीय ब्यबस्था तर्फ रु. १२२८ हजार समेत रु. ६५१६७३ हजार खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ६.७ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. १०८८४ हजार खर्च भएको छ । जुन आन्तरिक आयको २४.८८ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ६८ प्रतिशत चालु र ३२ प्रतिशतमात्र पूँजगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

३४ जटिलसंरचना निर्माण –

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिहरूलाई मेशिन, औजार उपकरणहरूको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, टंकी, निर्माण, पाइप खरिद लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरू मार्फत गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरू:

क्र.सं.	योजनाको विवरण	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
१	हरिराज खेवा स्मृति प्रतिष्ठान उ.स.	भवन निर्माण	२०००००
२	निगाले तामाङ्ग सेवा समाज	भवन निर्माण	३०००००
३	जेष्ठ नागरिक भवन निर्माण उ.स.	भवन निर्माण	१५००००
४	देवानटार सडक ढलान उ.स.	सडक ढलान	५०००००
५	मूल धार छिम्सुता खा.पा. मुहान उ.स.	जग्गा खरिद	३०००००
६	धार्मिक तथा पर्यटकीय हेलिप्याड निर्माण उ.स.	हेलिप्याड निर्माण	१०००००

क्र सं ५ को मूलधार छिम्सुता खानेपानी मुहान उपभोक्ता समितिले खानेपानी मुहानको लागि रु. ३००००० को जग्गा खरिद गरेको देखिन्छ। खरिद भएको जग्गाको स्वामित्व यकिन हुनुपर्दछ।

३५ उपभोक्ताको काम निर्माण ब्यावसायीबाट गराएको-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (१३ क) उपभोक्ता समितिले प्राप्त गरेको कुनै काममा निर्माण ब्यवसायीलाई संलग्न गराएको पाईएमा सार्वजनिक निकायले उक्त उपभोक्ता समितिसंग भएको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समिति भबिष्यमा त्यस्तो कुनै काम गर्न नदिने अभिलेख राखी सो काम गर्ने ब्यवसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा सिफारिस गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत सम्झौता गरेका योजनाहरु पुनः उपभोक्ताले निर्माण ब्यवसायी मार्फत कार्य गराएको देखिन्छ । प्राविधिक सिफारिसमा योजना शाखाको स्वीकृतका आधारमा कार्य गराएको भएता पनि जटिल प्रकृतिका कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको उचित देखिएन । केही उदाहरणहरु:

गोभौ/मिति	उपभोक्ता समिति	भुक्तानी रकम	निर्माण ब्यवसायी	निर्माण ब्यवसायीद्वारा पेश भएको विल रकम
७९। २०८०/६/३०	सडक सरसफाई उस धनकुटा-९	२९४०००	रविन निर्माण सेवा	२६३०४९
९८। २०८०/८/१०	सडक सरसफाई उस धनकुटा-९	१९६०००	रविन निर्माण सेवा	१९६०००
१२४। २०८०/९/४	वडा १० सडक सरसफाई उस	१४७०००	मल्ल कन्स्ट्रक्सन	१३००००
१५२। २०८०/१०/२	कालापानी चाँपे खेलमैदान उस	४९००००	इष्ट वि.एन. कन्स्ट्रक्सन कम्पनी	५५२०८६
१८१। २०८०/१०/१९	सडक मर्मत तथा सरसफाई उस धनपा-२	३९२०००	बिरिम खेमसोङ्ग एण्ड गौरुङ्ग कन्स्ट्रक्सन	४४१५५०
२४४। २०८०/१०/१०	वास्ता चौतारा चिडाप रमिते सडक उस धनपा-८	२८०१०९	बिरिम खेमसोङ्ग एण्ड गौरुङ्ग कन्स्ट्रक्सन	२८५८२४
२५३। २०८०/११/२१	सम्झना टोल खानेपानी उस धनपा-८	९८०००	बिरिम खेमसोङ्ग एण्ड गौरुङ्ग कन्स्ट्रक्सन	१०१७११
३४९। २०८१/१/२६	आकास्मिक रुपमा हुने चाडपर्वमा हुने सडक सरसफाई उस धनपा-८	१४७०००	इष्ट वि.एन. कन्स्ट्रक्सन कम्पनी	१५०७३२
३५२। २०८१/१०/१९	सम्झना टोल खानेपानी उस	९८०००	इष्ट वि.एन. कन्स्ट्रक्सन कम्पनी	१०६३९९
३५७। २०८१/१/२७	रातमाटे टोल विकास संस्था धनपा-८	१४७०००	इष्ट वि.एन. कन्स्ट्रक्सन कम्पनी	१५००३३
३६०। २०८१/१/२७	मंघुगंगा खेल मैदान निर्माण योजना	२९४०००	दर्पण निर्माण सेवा	३३१०१४
जम्मा		२५८३१०९		२७०८३९८

३६ दर विश्लेषण-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्दा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले ढुङ्गा सोलिडको दर विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को धनकुटा जिल्लाको जिल्ला दररेट अनुसार ज्यामिको पारिश्रमिक बापत प्रतिदिन रु. ८०० राखि दर विश्लेषण गर्नुपर्नेमा रु. ११०० राखेको छ। देहाय बमोजिमको कार्यहरुमा प्रति घनमिटर रु. ३०० बढिले भुक्तानी भएको रु. २७७७५१/- असुल हुनुपर्ने रु.

गोश्वारा भौचर	उपभोक्ता समिति	परिमाण (घनमिटर)	अनुपातिक कट्टि पश्चात बढि भुक्तानी भएको रकम
१२१,२०८०।९।३	मुलघाट टेकुनाला चुलीवन पदमार्ग निर्माण उस	४६.१२	१२४५२
१२९,२०८०।९।२६	सिकारी पानी कैले सडक स्तरोन्नती	७७.६०	२०९५२
१३५,२०८०।९।१७	मार्गा पाल्ते टोल वस्ति संगठन धनपा-३	२९.५८	७९८६
१३७,२०८०।९।१८	धर्मशाला सल्लेरी डुम्रे पाल्ते खोला सडक उस	९१.२१	२४६२७
१५१,२०८०।९।२६	धर्मशाला सल्लेरी डुम्रे पाल्ते खोला सडक उस	७.७६	२०७१
१८६, २०८०।१०। २४	उत्तरपानी हात्तीढुङ्गे चौधरीगाउँ सडक निर्माण उस धनपा १०	२००.८४	५४२२७
१९०, २०८०।१०। २५	अमलाटार तालिम केन्द्र सडक उस धनपा-४	३४.५६	९३३२
२०९, २०८०।११।१४	विजयखर्क सल्लेरी सडक निर्माण उस	५०.४४	१३६१९
२१०, २०८०।११।६	निवुवाखोला दाहाल चौतारा सडक उस	८०	२१६००
२५०, २०८०।११। २०	वडा कार्यालय दाहाल चौतारा सडक उस	१०८.८०	२९३७६
२५६, २०८०।११। २२	समावेशी टोल विकास संस्था धनपा-७	१९.३२	५२१७
२६४, २०८०।११। २७	सशस्त्र क्याप माघा सडक निर्माण उस	१२८.१०	३४५८७
३१०, २०८१।१।२१	मधुगंगा धर्मदय निम्बुवा खोला सडक उस	११९.६०	३२२९२
३२२, २०८१।१।२३	मोती टोल बस्ति संगठन	३४.८६	९४१३
जम्मा			२७७७५१

असुल गर्नुपर्ने २,७७,७५१

३७ न्यानो झोला कार्यक्रम- (८३-२०८०-१०-१८):

न्यानो झोला कार्यक्रम स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको मार्गदर्शन, २०७८ को दफा १३ (पृष्ठ-१५९) मा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरूले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिका अन्तर्गतका २ बर्थिड सेन्टरमा गत वर्षको जिम्मेवारी १११ थान र यस वर्ष १२० थान को गीतास्विनी प्रोमेट प्रा. लि. लाई रु. १०७८८०.६५ खरिद गरेकोमा गत वर्ष १५ जना र यस वर्ष १४ जना र गरी २९ मात्र प्रसुति भएको अभिलेखबाट देखिन्छ । पालिकाको भण्डारमा खरिद गरिएका ११७ थान न्यानो झोला मौज्जातमा रहेका छन् । जुन सङ्ख्या दुई वर्षको प्रसुति दरका आधारमा बढी रहेको देखिन्छ । साथै खरिद भएका त्यस्ता झोलाहरू तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट परीक्षण गरेको देखिएन । तसर्थ माग र आवश्यकताको वस्तुनिष्ठ आङ्कलन गरी गुणस्तरीय झोला खरिद गर्नुपर्दछ । लामो समय भण्डारण गर्दा सोको गुणस्तरमा हास आउने हुनाले त्यसतर्फ समेत पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

३८ औषधी खरिद -

पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि मध्ये पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र निःशुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तिमा २ वर्ष बाँकी हुनु पर्दछ। त्यसैगरी भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष पालिकाले संघीय शसर्त बजेट उप शिर्षकबाट औषधि र उपकरण खरिद गरी यशोदा फर्मा ट्रेडर्स एण्ड महादेव फार्मेसीलाई रु. १४६४९७८।- भुक्तानी दिएको छ। पालिकाले औषधी खरिद गर्दा आवश्यकता पहिचान गरेको छैन भने पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति समेत गरेको देखिएन । आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रूपमा रहेको छैन भने औषधिको प्रयोग र मौज्जात समेत यकिन भएन । अतः पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्जातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ । उदाहरणको लागि ५ औषधीको परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिम देखिएको छ ।

सि. नं.	औषधीको नाम	म्याद समाप्त हुने मिति	निःशुल्क वितरणको लोको
१	Paracetamol 500 mg	June, 2026	Supply
२	Amoxycillin 500 mg	April, 2026	I.S. only
३	Nletronidazole 400 mg	July, 2026	Supply
४	Ciprofloxacin 250 mg	Sep. 2025	I.S. only
५	Clove oil 5 ml	March, 2026	INS. supply

म्याद समाप्त सामग्री – पालिकामा विभिन्न संघ संस्थाबाट गत विगत वर्षमा प्राप्त गरेका १०० एम. एल. का करिव १५० थान र ५०० एम. एल. का २० थान सेनिटाइजर म्याद गुमेको अवस्थामा रहेको विवरणबाट देखिएको छ । म्याद समाप्त भएका औषधीजन्य सामग्रीहरु यकिन गरी उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

३९ राजश्व सुधार योजना-

स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५ अनुसार पालिकाले राजश्व सम्बन्धी कानून बनाउन सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आ. व. २०८०।०८१-०८३।०८४ सम्मका लागि राजश्व सुधार योजना तयार गरी ०८१।८२ मा रु. ५ लाख बजेट व्यवस्थापन गरी कार्यान्वयन चरणमा रहेको छ । राजश्व सुधार योजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिदै राजश्वको क्षेत्र अभिवृद्धि गर्नु पर्दछ ।

४० व्यवसाय कर बक्यौता-

पालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ५ (अनुसूची-४) मा व्यवसाय कर लागू व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले राजस्व अभिलेख र प्रतिवेदनको लागि प्रयोग गरेको स्थानीय तहको प्रणाली अनुसार पालिका भित्रका विभिन्न कारोवार गर्ने बैङ्क, वित्तीय संस्था, सहकारी, होटेल, स्टेशनरी लगायत फर्मबाट पालिकाले यस वर्ष ५९२ करदाताबाट रु. ५५९९४६३।- वहाल कर असुली गरेको छ । बाँकी ४२४ जना व्यवसायीको रु. ७,९८,५००/- र २२४ जनाबाट बहाल कर रु. २०१४३९६/- समेत व्यवसाय तथा वहाल कर रु. २८१२८९६ असुली बाँकी देखिएको छ । सो मध्ये चालु आ व को देहाय बमोजिमको रु. २२,७९,४६३/- आर्थिक ऐन अनुसार कर असुल गर्नु पर्ने रू.

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१२-११ को निर्णयले रू १,५०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-१०-२९ को निर्णयले रू १०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-८-९ को निर्णयले रू १,२०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

४१ आय अनुमान -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु. ४६७९९४००।- प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा रु. ३९४३७३३७।- अर्थात् अनुमान भन्दा ८४.२८ प्रतिशत मात्र आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यथार्थपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

४२ आन्तरिक आय -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
४७७९२३२७४	३९४३७३३७	८.२५

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ८.२५ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

४३ कर तथा शुल्क असुली -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत	गत बर्षको असुली
सम्पत्ति कर	८००००००	७०९७२४३	८८.७२	७९२०५८८
वहाल कर	४५०००००	४६९६३३८	१०४.३६	९६०४९००
व्यवसाय कर	२५२००००	२२०६२६०	८७.५५	३०३२४७०
विरौटी कर	५८०००००	९४२९६९९	१४४	६६०८३२०

पालिकाको विभिन्न प्रतिवेदन अनुसार यस बर्ष पालिकाले ५९२ करदाताबाट रु. ५५९९४६३.७९ कर संकलन गरेता पनि पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क लिने गरेको छ । पालिकाले गत बर्षको असुलीको तुलनामा यस बर्ष सम्पत्ति कर घटेको, बहाल कर बढेको, व्यावसाय कर घटेको तथा विरौटी आय बढेको अवस्था देखिन्छ । आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।

४४ असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ मा वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का बापत बक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विगत बर्षको रु. ३६०९५५६५।- यो वर्ष बन्दोबस्त गरेको आन्तरिक आय ठेक्कामा देहायअनुसार ४ व्यवसायिबाट रु. ७८६२००।- असुल गर्ने बाँकी रहेको छ ।

क्र.सं.	ठेकेदारको नाम	आय ठेक्काको नाम	सम्झौता रकम	दाखिला रकम	बाँकी रकम
१	मुड्स एडभरटाईजिड	विज्ञापन कर	६०५०००	०	६०५०००
२	उर्मिला श्रेष्ठ	व्यापारीक भवन धनपा ७	६०००००	४५००००	१५००००
३	आशिष शाही	व्यापारीक भवन धनपा ७	१८००००	१५००००	३००००
४	मनोज पौडेल	व्यापारीक भवन धनपा ७	१२००००	११८८००	१२००
	जम्मा				७८६२००

उल्लिखित रकम सम्झौताअनुसारको व्याज तथा हर्जना समेत यकिन गरी असुल गर्नुपर्ने रु

असुल गर्नुपर्ने	७,८६,२००
-----------------	----------

४५ व्यवसाय कर-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले १३८६ व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु. ३१४८९७०।- कर सङ्कलन गरेको देखिएको छ । तसर्थ पालिकाले क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

४६ आय ठेक्कामा मूल्य अभिवृद्धि कर-

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को १५(३) मा दर्ता नभएको स्थानीय तह मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको बिक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले अनुसूची खण्डमा समावेश विवरण अनुसार आय ठेक्का लगाउँदा अस्मी एण्ड अमिसा कन्स्ट्रक्सन, ध.न.पा. ६ ले असुल गर्न बाँकी देखिएको मूल्य अभिवृद्धि कर रु. ६५२६०।- असुल नगरेकोले असूल गरी सङ्घीय सञ्चित कोष दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	६५,२६०
-----------------	--------

४७ फोडसुवा खोला-

क) ढुङ्गा गिटी बालुवाको आय ठेक्का – पालिका र अस्मि एण्ड अमिसा कन्स्ट्रक्सन (३०४९८८७८९) धनकुटा बीच २०८०।४।२ मा फोडसुवा माहाडखोला धनकुटेखोला र रुदुवा खोला, ध.न.पा.-९ को एक मात्र खोलाबाट ढुङ्गा गिटी बालुवा रोडा आदी प्राकृतिक स्रोत संकलन र बिक्रीको लागि मिति २०८०।४।२ मा रु. १५०२०००।- रकमको ठेक्का १ बर्षका लागि कबोल सम्झौता भएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका बेहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् –

- सम्झौताको बुदा नं. २ मा प्रचलित कानून अनुसार लाग्ने मु. अ. कर तथा अन्य करहरु बेहोर्ने दायित्व दोस्रो पक्षको रहेकोले मु. अ. कर दायित्व भुक्तान गर्न बाँकी देखिएकाले सम्झौताको परिपालना भएको छैन ।
- सम्झौताको बुदा नं. ४ मा दैनिक ८७.२२ घ.मी. सम्म ढुङ्गा बालुवा गिटी ग्रावेल तथा रोडा संकलन गर्न सक्ने प्रावधान देखिएकोमा दैनिक के कति संकलन भयो सो को अभिलेख विवरण पेश भएको छैन ।
- नेपाल सरकारले प्राकृतिक स्रोत संकलन गर्न निषेध गरेको समय अषाढ, श्रावण र भाद्रमा स्रोत संकलन गर्न नपाईने व्यवस्थामा सम्झौताको बुदा नं. ८ र बुदा नं. १० मा खोला किनाराको २० मिटरसम्म स्रोत संकलन गर्न नपाईने उल्लेख भएकोमा सम्झौताको परिपालना सम्बन्धमा अनुगमन गरेको देखिदैन ।
- सम्झौताको बुदा नं. १ मा तेस्रो चौमासिक किस्ता २०८० फाल्गुन मसान्त भित्रसम्म बुझाउनु पर्नेमा रु. ५ लाख नगरपालिकाको २०८१।२।३२ को नगर सभाको निर्णयले छुट तथा मिन्हा दिएको छ ।
- IEE प्रतिवेदन र सम्झौताको बुदा नं. ४ मा दैनिक ८७.२२ घ. मी. सम्म प्राकृतिक स्रोत संकलन गर्ने व्यवस्था अनुसार बार्षिक २७५ दिनको जम्मा २३९८५.५ घ. मी. अर्थात ८४६९२८.००५ क्यू. फिट संकलन र कोशी प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ७ अनुसूची ५ मा प्रति क्यूफिट रु. ७ ले राजश्व असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था देखिन्छ । पालिकाले प्रदेश आर्थिक ऐन अनुसार ठेक्का लगाउने

रकम रु. ५९२८४९६।- हुनुपर्नेमा पालिकाबाट रु. १५०२०००।- मा ठेक्का लगाएको देखियो । प्रदेश ऐनले तोकेको रकम भन्दा रु. ४४२६४९६।- घटीमा ठेक्का लगाएकोले पालिकाको आम्दानीमा रु. ४४२६४९६।- आर्थिक नोक्सानी भएको छ । यस सम्बन्धमा यकिन हुनुपर्दछ ।

पालिकाको भनाई - आगामी दिनमा सुधार गर्ने प्रतिवद्धता जनाएको छ ।

४८ मु. अ. कर दाखिला -

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-८-९ को निर्णयले रु १३०,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०
-------------------	---

४९ छुट तथा मिन्हा-

पालिकाको यस वर्षको उत्तुन बाँकी आन्तरिक आय ठेक्काको रकममध्ये ढुङ्गा, गिटी, बालुवाको आय ठेकामा अस्मी एण्ड अमिसा कन्स्ट्रक्सन, धनपा-६ लाई मिति २०८१।२।३२ को नगरकार्यपालिका र मिति २०८१।३।१० को नगरसभाको निर्णय नं. १५ बाट रु. ५ लाख छुट तथा मिन्हा दिएको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् गर्न लगाएको ठेकामा छुटको प्रावधान उल्लेख नभएको बोलपत्र सम्बन्धी शुरु कागजात तथा बोलपत्र आह्वानको सूचनाको बुदा नं. ७ र सम्झौताको शर्त नं. ११ मा ठेक्का अवधिमा ठेकेदारको कानून भन्दा बाहिरको परिस्थितिका कारण ठेकामा मर्का पर्न गएमा अध्ययन गरी औचित्यको आधारमा छुट दिन सक्ने उल्लेख गरेको छ । पालिकाको अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार छुट दिन मनासिब देखिएको उल्लेख गरी छुटको निर्णय गरेको देखिन्छ । कन्स्ट्रक्सनसँग मिति २०८०।४।२ मा रु. १५०२००० मा १ मात्र बोलपत्रदातासँग सम्झौता भएकोमा रु. १०५२२००।- असुल गरी रु. ५ लाख छुट तथा मिन्हा दिएको देखियो । यस्तो छुट तथा मिन्हा दिएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	५,००,०००
-----------------	----------

५० व्यापारीक भवन -

नगरपालिकाबाट वार्ताबाट विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७८ को नियम १३८ अनुसार विभिन्न ४८ जनालाई व्यापारीक भवन तथा क्लब भाडा लगायतमा रु. ५५१८३६०।- मा सम्झौता गरी भाडामा लगाएको छ । उक्त सम्झौतामध्ये बैंकलाई सम्झौताको रकम बाहेक घर वहाल कर तिर्नुपर्ने दायित्व तोकिएको छ भने अन्य ४७ जना व्यक्तिहरुलाई घर वहाल कर थप तिर्नुपर्ने वा सम्झौताकै रकममा पर्ने उल्लेख भएको छैन । सम्झौतामा घर वहाल कर उल्लेख नगरेको कारण पालिकालाई रु. ५५१८३६।- ले कम आम्दानी भएको देखिन्छ । सम्झौतामा बहाल करको दायित्व सम्बन्धमा स्पष्ट हुनुपर्दछ ।

५१ नवीकरण शुल्क-

पालिकाको घ वर्गको निर्माण इजाजत पत्र प्रदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को दफा ३ मा प्रत्येक आर्थिक वर्षको इजाजत पत्र अवधि मान्य रहने र अवधि समाप्त भएको तीन महिना भित्र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई तिर्नु पर्ने कर तिरी सकेको कर चुक्ता प्रमाण पत्र तथा फर्म वा कम्पनीको दर्ता नवीकरण सहित अनुसूची-२ अनुसारको दस्तुर तिरी नवीकरण गरी पास वुक विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकामा ५९ इजाजतपत्र लिएका निर्माण व्यवसायिहरुमध्ये आ.ब. २०८१।८.२ मा ३४ ले नवीकरण गरिसकेको देखिन्छ । ढिला गरी नवीकरण गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई थप नवीकरण दस्तुर असूल गर्नुपर्दछ ।

५२ पदाधिकारी चाडपर्व खर्च-

कोशी प्रदेश गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ को उपदफा ४ मा चाडपर्व खर्चको हकमा वर्षमा एकपटक सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक राजश्व र आम्दानीलाई बिचार गरी गाउँपालिकाको सदस्यले रु. दश हजार नबढ्ने गरी सभाले स्वीकृत गरेको बजेट सिमा भित्र रही कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम चाडपर्व खर्च पाउने उल्लेख छ । पालिकाको कूल आन्तरिक आय रु. ३९४२६२०८.०० रहेकोमा नगरपालिकाका प्रमुख, उप-प्रमुख, वडाध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्य समेत ५१ जना पदाधिकारीलाई रु. १००००.०० को दरले रु. ५१००००.०० चाडपर्व खर्च वापत भुक्तानी भएको देखियो जुन

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-७-२० को निर्णयले रु ८,५६३ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-७-२० को निर्णयले रु ८,५६३ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

५४ पदाधिकारी अनुगमन भत्ता-

गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा अनुसूची १ (ख) बमोजिम नगरपालिकाका प्रमुख, उप-प्रमुख, वडाध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्यले तोकिएको दरमा मासिक अनुगमन भत्ता पाउने र सो भत्ता भुक्तानी लिँदा मासिक रूपमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ मा पदाधिकारी सुविधामा मासिक अनुगमन भत्ता वापत नगरपालिकाका प्रमुख, उप-प्रमुख, वडाध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्य समेत २१ जनालाई रु. ९९६०००.०० भुक्तानी गरेकोमा ऐनको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धितले मासिक रूपमा अनुगमन प्रतिवेदन वेगर रु ९९६००० भुक्तानी खर्च लेखेको छ । ऐनको परिपालना हुनुपर्दछ ।

५५ विद्यालयलाई प्रति विद्यार्थी अनुदान-

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले प्रकाशन गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ मा IEMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन गराई विद्यार्थी संख्या यकिन गरेर मात्र विद्यालयलाई प्रति विद्यार्थी अनुदान निकासी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । IEMIS मा प्रविष्टि भएको तथ्याङ्कको आधारमा ३९ विद्यालयमा रु. ९३७७०७४/- निकासी गरेको छ । IEMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन नगराई IEMIS मा उल्लेखित विद्यार्थी संख्याको आधारमा मात्र अनुदान निकासी गरेको नियमसंगत देखिँदैन । साथै विद्यालयले अनुदानको शिक्षा समिति गठन गरी अनुगमन समेत गरेको देखिँदैन । अतः पालिकाले सत्यापन पश्चात निकासी दिने र सोको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या	अनुदान प्रकार	रकम	कैफियत
१	३९ विद्यालयहरु	६२८४	शर्त अनुदान	१०५२२००	बुक कर्नर
२	३९ विद्यालयहरु	५५५	शर्त अनुदान	२७७५००	ECD
३	३९ विद्यालयहरु	३७१	शर्त अनुदान	३७०००	CAS
४	३९ विद्यालयहरु	५३४४	शर्त अनुदान	३१२६५२४	पाठ्यपुस्तक
५	३७ विद्यालयहरु	२२५४	शर्त अनुदान	४८८३८५०	दिवा खाजा
जम्मा				९३७७०७४	

५६ छात्रवृत्ति अनुदान-

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले प्रकाशन गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८०।८१ को क्रियाकलापमा EMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन भरी विद्यार्थी संख्या यकिन गरी मात्र छात्रवृत्ति अनुदान निकासी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले EMIS मा प्रविष्टि भएको तथ्याङ्कको आधारमा ३९ विद्यालयमा रु. ६७४४००।- निकासी गरेको छ । EMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन नगरी विद्यार्थी संख्या मात्र यकिन गरी १६८६ जनालाई छात्रवृत्ति अनुदान निकासी गरेको नियमसंगत देखिँदैन । अतः पालिकाले सत्यापन पश्चात निकासी दिने र सोको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

५७ स्यानिटरी प्याड-

स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिक रूपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ। पालिकाका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरू १८५१ जना रहेका छन्। पालिकाले एन्जल टय हाइजिन, ललितपुरबाट २०५०० थान स्यानिटरी प्याड रु. ६७८९६६.१५ (मु. अ. कर समेत) मा खरिद गरेको छ। पालिकाले गत विगतको खपतलाई आधार मानी समयमै उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्नेमा वर्षान्तमा खरिद गरि १९९० थान मौज्जातमा राखेको देखिन्छ। खरिद गरिएका प्याडहरू भण्डारण गर्दा गुणस्तरमा कमी नआउने गरी सुरक्षित रूपमा राखेको पाइएन। पालिकाले आवश्यकताको पहिचान गरी आवश्यक परिमाणमा मात्र प्याड खरिद गर्नुपर्दछ।

५८ शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति -

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ। यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ३९ सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ। दरबन्दी बमोजिम पद पूर्ति गर्नुपर्दछ।

क्र. सं.	विद्यालयकोनाम	जम्मा शिक्षकदरवन्दी	पदपुर्ति	पदपुर्ति मध्येकरार	विद्यार्थी सख्या
1	श्री गोकुण्डेश्वर माविसिरानवजार धनपा-६	28	28	6	530
2	श्रीगोकुण्डेश्वर बालमन्दिर मावि धनपा-५	25	25	4	1028
3	श्रीत्रिवेणी मावि चुलिवन धनपा-७	28	28	15	796
4	श्री भाषामावि कागतेधनपा-३	18	18	2	366
5	श्री हिलेमा वि हिले धनपा-१	23	23	8	772
6	श्रीदेउराली मावि सान्ताङ्ग धनपा-८	8	8	3	107
7	श्रीदेउराली मावि बेलाहारा धनपा-९	14	14	6	442
8	श्रीजनकल्याण मावि मार्गा धनपा-१०	14	14	4	267
9	श्रीश्रीमान टंक मावि भिरगाउ धनपा-२	15	15	3	385
10	श्रीकौशिका आवि मूलघाट धनपा-९	6	6	0	129
11	श्रीआधारभूत विद्यालय उत्तरपानीधनपा-१०	10	10	3	101
12	श्री थानीआवि गुठिटार धनपा-९	5	5	1	49
13	श्री जनताराष्ट्रिय आवि टेकुनाला धनपा-८	7	7	2	43
14	श्रीसल्लेरी आवि कर्मिटार धनपा-५	6	6	1	45
15	श्री जनताआवि लाकुरे धनपा-३	10	10	2	103
16	श्रीचंचलादेवी आवि ओक्मालुङ्ग धनपा-१	5	5	2	39
17	श्रीज्ञानोपार्जन आवि भिरगाउ धनपा-२	5	5	5	66
18	श्रीसिंहदेवी आवि खाल्डे धनपा-६	4	4	0	52
19	श्रीबालकल्याण प्रावि वाक्रे धनपा-१	2	2	0	12
20	श्रीजलकल्याण प्रावि सिंजालीगाउ धनपा-१	1	1	0	16
21	श्रीचन्द्र प्रावि गुरासे धनपा-२	3	3	0	14
22	श्रीधर्मोदय प्रावि रमिते धनपा-२	2	2	0	61
23	श्रीडिल्ली प्रावि किन्ताड धनपा-२	3	3	0	22
24	श्रीमधुगंगा प्रावि वरै धनपा-२	1	1	0	10
25	श्रीमार्गेश्वरी प्रावि भीरगाउ धनपा-२	2	2	1	16
26	श्री रत्नसरस्वती प्रावि भिरगाउ धनपा-२	2	2	0	29
27	श्रीचतुर्भूज प्रावि सिलुङ्गा धनपा-३	2	2	1	8
28	श्रीज्वालादेवी प्रावि स्याउले धनपा-३	3	3	1	36
29	श्रीमार्गेश्वरी प्रावि छारागाउ धनपा-४	6	6	1	106
30	श्रीआत्मारा प्रावि धनपा-६	1	1	0	11
31	श्रीवागेश्वरी प्रावि पात्लेखोला धनपा-६	3	3	1	30
32	श्रीचुलीवन प्रावि चाम्जीवुड धनपा-८	2	2	0	13

33	श्री जिमीप्रावि याक्ते धनपा-८	1	1	0	2
34	श्रीअमरज्वोती प्रावि माहाड धनपा-९	3	3	0	40
35	श्रीवालकल्याण प्रावि वेलहारावेशी धनपा-९	3	3	0	44
36	श्रीकन्यादेवी प्रावि सावावारी धनपा-९	1	1	1	32
37	श्रीसिहदेवी प्रावि रुद्रवारी धनपा-९	3	3	0	24
38	श्रीमागदिवी प्रावि डुम्रेसात्रे धनपा-१०	3	3	1	30
39	श्रीसिद्धदेवी प्रावि पारिपात्ले धनपा-१०	1	1	0	23
	जम्मा	279	279	74	5899

उल्लेखित ३९ वटा विद्यालयहरू मध्ये ८ विद्यालयहरूमा २० जना विद्यार्थी भन्दा कम रहेको विवरण बाट देखिन्छ । धनकुटा नगरपालिका शिक्षा ऐन, २०७६ को दफा २७ बमोजिम शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुपातका आधारमा दरबन्दी मिलान हुनुपर्दछ ।

५९ बिद्यालयहरूको लेखापरीक्षण-

पालिका मातहतका विद्यालयले तोकिएको समयमा लेखापरीक्षण गर्नु गराउनु पर्दछ । पालिकाले ३९ विद्यालयहरूका लागि रु. १९४२५०००/- विनियोजन गरि निकासा खर्च गरेको छ । पालिकाले आ. व. २०८०।८१ को अन्तिम लेखापरीक्षण अवधिसम्म आ.व. ०७९।८० को निकासा खर्चको लेखापरीक्षण गराएका १५ विद्यालयको विवरण प्राप्त गरेको देखिन्छ । बाँकी बिद्यालयहरूको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन प्राप्त गरी पालिकाले दिएको निकाशा र अनुदान समेत समावेश गरी विद्यालयले वित्तीय विवरण तयार गरे नगरेको एकिन गर्नुपर्दछ ।

६० बाल विकास केन्द्र तथा शिक्षक खर्च -

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले ३९ प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई अनुदानबाट रु. ८२३४७९९/- खर्च लेखेको देखिन्छ। सो बाहेक निजी शिक्षकहरूलाई पालिकाले दरवन्दी बाहिरका देहाय बमोजिमका ४ जना निजी शिक्षकहरूलाई रु. ७८००००/- तलब भुक्तानी गरेको नियमित नदेखिएको रु.

क्र सं	विद्यालय	भुक्तानी	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक पदपूर्ती संख्या	कैफियत
१	मार्गेश्वरी प्रा. वि. छारागाउँ	३९००००/-	१०६	६	२ जना
२	ज्ञानोपार्जन आ. वि.	१९५०००/-	६६	५	१ जना
३	थानि आ. वि.	१९५०००/-	४९	५	१ जना
	जम्मा	७८००००/-			

अनियमित भएको	७,८०,०००
--------------	----------

६१ अन्य कार्यक्रम खर्च-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले उपयोगिता सिर्जना हुने गरी अधिकतम प्रतिफल दिने कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहाय बमोजिमका कार्यक्रममा रु. ८८६१९९/- भुक्तानी दिएको छ । कार्यविधि वेगर यस्ता खर्च गर्दा सोबाट पालिकालाई प्रतिफल प्राप्त हुने देखिदैन । यस्ता खर्चलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । केही उदाहरणहरू:

क्र.स.	गो.भौ. नं.	मिति	भुक्तानी पाउने	कार्यक्रम	भुक्तानी प्रयोजन	भुक्तानी रकम
१	431	11/ 8/ 2080	एकता युवा क्लव ध.न.पा ४	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	50000.00
२	148	9/ 24/ 2080	ओकमालुङ्गयुवा क्लव-धनकुटा-१	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	20000.00
३	385	10/ 22/ 2080	द सेभेनयुथक्लव धनकुटा	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	60000.00
४	247	8/ 10/ 2080	धनकुटाफुटवल क्लव	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	100000.00
५	30	5/ 13/ 2080	न्यु नवप्रभात क्लव धनकुटा ५	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	50000.00
६	510	12/ 1/ 2080	समृद्धियुवा क्लवध.न.पा.३ कागाते	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	100000
७	384	10/ 12/ 2080	समानतामिलिजुली समुह ध.न.पा १	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	50000
८	645	1/ 30/ 2081	हिले भलिवलक्लव-धनकुटा-१	ध.न.पा चालु	कार्यक्रम संचालन	100000
९	237	11/ 15/ 2080	आठपहरियायुवा समुह धनकुटा ९रुद्रबारी	ध.न.पा चालु	सामाग्रीखरिद	100000
१०	77	6/ 19/ 2080	किराँतआठपहरिया युवा समुह ध.न.पा ९	ध.न.पा चालु	सामाग्रीखरिद	150000
११	378	2/ 11/ 2081	किराँतयाक्थुम चुम्लुङ्ग नगर शाखा धनकुटा	ध.न.पापुँजिगत	कार्यक्रम संचालन	10000
१२	162	1/ 26/ 2081	जलवायुपरिवर्तन अनुकूलित कार्यक्रम समुह ध.न.पा १			46199
१३	320	11/ 21/ 2081	देब्रेवाससमाज सुधार समिति-धनकुटा-४	ध.न.पापुँजिगत		50000
			जम्मा			886199.00

६२ ईन्धन खर्च-

सार्वजनिक खर्च मापदण्ड निर्देशिका, २०७७ को दफा ७.१.१६ मा ३० जनासम्म कर्मचारी दरबन्दी रहेको कार्यालयमा मासिक १०० लिटर डिजेल र ७५ लिटर पेट्रोल तथा प्रति मोटरसाईकल १० लिटर पेट्रोल खर्च लेख्ने व्यवस्था छ। पालिकाले ईन्धन खर्चमा यस वर्ष रु.९६ लाख २ हजार खर्च लेखेको छ। ईन्धन खर्च शिर्षकमा देहायअनुसार खर्च गरेको छ।

विवरण	मापदण्ड अनुसार	वार्षिक खर्च रु.	कैफियत
३ वटा गाडीको मापदण्ड	डिजल १०० लि.	५४७२००	पेट्रोल रु. १६५
२६ मोटरसाईकल र ६ वटा स्कुटर	१० लि.	६३३६००	डिजेल रु. १५२
अध्यक्ष/प्रमुखले पाउने सुविधा			
मोविल तथा अन्य (३० वटा गाडी)	प्रति ३ महिना १० लि.	७८००	मोविल रु६५० प्रति लिटर
अन्य निकायलाई ईन्धन		०	
हुनुपर्ने खर्च रकम		१२५८८००	
वित्तीय विवरणमा खर्च रकम		९६०२०५३	

यसका अतिरिक्त पालिकामा २ दमकल, १ थान कम्पाक्टर, ३ थान ट्याक्टर र २ थान एम्बुलेन्स रहेको र उक्त साधनको लागि ईन्धन प्रयोग हुँदा समेत कार्यालयको सवारी साधन तथा उपकरणको प्रयोग र ईन्धन खर्चको तादम्यता मिल्ने देखिदैन । साथै कार्यपालिका सदस्यहरुलाई समेत मासिक प्रतिव्यक्ति १० लिटरका दरले पेट्रोल उपलब्ध गराईएको विवरण प्राप्त भएको छ । मापदण्ड अनुसार हुने र भएको इन्धन खर्चबीचको फरक रकम सम्बन्धमा पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ । पालिकाको कुल बजेटको ईन्धन खर्च २ प्रतिशत र चालु खर्चको ३ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाले मापदण्ड भित्र रहेर ईन्धन खर्च गर्नुपर्दछ ।

६३ सफ्टवेयर परिचालन -

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यकताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र एकिकन गरी लागत अनुमान तयार गरेर प्रणाली संचालन गर्नुपर्दछ । पालिकाले सांग्रिला सफ्टवेयरमा गत वर्षसम्मको भुक्तानी गरेकोमा सो अभिलेख नरहेको र यस बर्षको नवीकरण शुल्क रु. १५९५५६।- भुक्तानी गरेको छ । ती सफ्टवेयरको खरिदको अतिरिक्त वार्षिक मर्मत सुधारमा गत वर्ष सम्म के कति खर्च भयो सो को अभिलेख एवं जिन्सी आम्दानी र PAMS मा समेत देखिदैन । सफ्टवेयर खरिदको आवश्यकता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग, उक्त सफ्टवेयर संचालनको स्वीकृति र सफ्टवेयर अडिट गरेको छैन । उक्त सफ्टवेयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि निर्भर रहेको छ । तसर्थ यस्ता सफ्टवेयर खरिद प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसंग आवद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

६४ उन्नत वीउ उपयोगमा अनुदान-

बीउ बिजन उत्पादन, आपूर्ति तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८ अनुसार उन्नत बीउ बिजन वितरक तथा अनुदान प्राप्त गर्न चाहने दुबै पक्षले विद्युतीय बीउ बिजन व्यवस्थापन प्रणाली (डिजिटल इनेबल्ड सीड म्यानेजमेन्ट सिस्टम- डेसिस (DESES)) प्रणालीमा आवद्ध भई खरिद तथा वितरण प्रकृया सम्पन्न गर्नु पर्दछ । पालिकाले खाद्यान्न बालि उन्नत वीउ उपयोगमा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा गहुँ र मकैको कार्यक्रममा डेसिस प्रणालीमा आवद्ध नभई कार्यक्रम सञ्चालन गरेको पाईयो । पालिकाले कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

६५ अनुदानको अनुगमन -

सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले देहायअनुसार कृषि, पशु पंक्षी विकासमा रु. ३५७८७६७।- अनुदान खर्च लेखेको छ । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलब्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय

तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सि.न.	समूह/व्यक्तिको नाम	कार्यक्रमको नाम	अनुदानको प्रकार	सम्झौता रकम	भुक्तानी रकम
१	श्री खाल्डे पाडसिड बहुउदेश्यीय स.सं.लि., ध.न.पा.-६	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	२१३१००१-	१०६५५०१-
२	श्री कागते सिप्टिङ्ग बहुउदेश्यीय कृषि समूह, ध.न.पा.-३	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	२२५५००१-	९१७५०१-
३	श्री गुठी कृषि सहकारी सं.लि., ध.न.पा.-९	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	२८८६००१-	१२३२९६। ५२
४	श्री कञ्चन जंगा कृषक समूह, ध.न.पा.-२	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	२४४१००१-	१२२०४८। ६९
५	श्री जलवायू परिवर्तन अनुकूलित कार्यक्रम, ध.न.पा.-१	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	१०८९००१-	५४४४९।५०
६	श्री सुनौलो कृषि सहकारी सं.लि., ध.न.पा.-८	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	३५८०००१-	१३७०००१-
७	श्री स्याउले सिप्टिङ्ग आठपहरिया सामुदायिक होमस्टे, ध.न.पा.-	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	१०२२६०१-	५००००१-
८	श्री शुभ समृद्धि सप्लायर्स, ध.न.पा.-४	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०%	६००००१-	३००००१-
९	श्री स्वावलम्बन बहुउदेश्यीय स.सं.लि., ध.न.पा.-४	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत तरकारी बाली पकेट विकास कार्यक्रम (निरन्तरता)	५०%	५०००००१-	२५००००१-
१०	श्री चुवाडे कुलो जल उपभोक्ता संस्था, ध.न.पा.-६	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत तरकारी बाली पकेट विकास कार्यक्रम (निरन्तरता)	५०%	५०००००१-	२५००००१-
११	श्री मुखिया एकिकृत कृषि फर्म, ध.न.पा.-२	कोदो बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७५%	१६६६५००१-	१२४३००। १०
१२	श्री चोडसाडमा कृषि महिला समूह, ध.न.पा.-८	कोदो बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७५%	१६६४९९.६४	१२४८७४। ६०
१३	श्री मिलडाँडा महिला कृषक समूह, ध.न.पा.-९	कोदो बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७५%	१६६६५००१-	१२४८२५। १०
१४	श्री सिडदान टोल कृषि महिला समूह, ध.न.पा.-९	कोदो बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७५%	१६६५००१-	१२४८२५। १०
१५	विभिन्न ५ व्यक्ति र २ सहकारी	छुर्पी ३ र मासु ४ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०% व्यक्ति र १५% सहकारी	२९७००००१-	१८६४८५०
	जम्मा				३५७८७६७१-

नगरपालिकाका वडा नं. ५ र ८ का संचालित गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम अन्तर्गत यस आ. व. मा रु. ४१५०००।- खर्चमध्ये रु. २४५६००।- विभिन्न १६ समूहलाई खुर्सानी एवं टोमाटरको वीउ विजन खरिद बापत अनुदान खर्च लेखेको छ । समुदायको जीवनस्तर उकास्नको लागि अनुदान दिएको रकमको पालिकाबाट अनुगमन तथा प्रतिवेदन गरेको छैन । अनुदान रकमको अनुगमन गरि उपलब्धि मापन हुनुपर्दछ ।

६७ निर्माणतर्फको सोझै खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को नियम ८.२ अनुसार यो ऐन र अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा-टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ। पालिकाले वोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा हुँदा लागत अनुमानको ३४.१५ प्रतिशत सम्म घटीमा सम्झौता भएको छ। टुक्रा-टुक्रा गरी खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा न्यून भएको कारणले सरकारी व्ययभार वढेको अवस्था छ। यस सम्बन्धमा यर्थाथता यकिन गरी टुक्रा खरिद कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ। केहि उदाहरणः

सि.नं.	योजनाकार्यक्रमको विवरण	योजनासंख्या	लागतअनुमान	सम्झौता रकम	भुक्तानीभएको रकम
१	सडक निर्माण	७	३०४६७२७.८	२९८७०८४.१	२९९६१०१.५७
२	भवन सम्बन्धी	१२	६८९३२८६.२४	६८४५१७४.२७	६८४५७७४.२५
३	कार्यलय भवन व्यवस्थापन	१०	१५२७९१८.३८	१४९४५६६.६८	१४९४८३५.४८

६८ सवारी साधन मर्मत-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ बमोजिम एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरि ५ लाख भन्दा बढी रकमको सवारीसाधन मर्मत वा सर्भिसिङ्ग कार्य एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नसकिने व्यवस्था गरेको छ। पालिकाले सवारी साधन मर्मत बापत एकै सेवा प्रदायबाट रु ५ लाख भन्दा बढिको कार्य गराई भुक्तानी गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु

गो.भौ.नं./मिति	सेवाप्रदायक	कामकोविवरण	भुक्तानीरकम
४१३१२०८०११११२	कुबेर अटो वर्क्स प्रा.लि.	सवारी साधन मर्मत	८६०५५६
८६४१२०८१३१२१	कुबेर अटो वर्क्स प्रा.लि.	सवारी साधन मर्मत	७३१२२७
१०११२०८०१६१४	सरु सर्भिसिङ्ग सेण्टर	सवारी साधन मर्मत	१९०६४१
३४५१२०८०११०१५	सरु सर्भिसिङ्ग सेण्टर	सवारी साधन मर्मत	३०१९८२
३१८१२०८०१९१२३	सरु सर्भिसिङ्ग सेण्टर	सवारी साधन मर्मत	१४५०४६
६५४१२०८११२१९	सरु सर्भिसिङ्ग सेण्टर	सवारी साधन मर्मत	४७१२२०
जम्मा			२७००६७२

अनियमित भएको	२७,००,६७२
--------------	-----------

६९ सोझै खरिद -

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु. १० लाख देखि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष पालिकाले एकै प्रकृतिको निम्नानुसारका मसलन्द तथा कार्यालय सामान खरिद कार्यको लागि प्रतिस्पर्धा नगराई विभिन्न सप्लायर्सबाट समेत पटक पटक खरिद गरी रु. ७४ लाख ५५ हजार ९०५ खर्च गरेको छ । जुन पालिकाको पुँजीगत खर्चको ३.४७ प्रतिशत रहेको छ । सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा एवं पारदर्शिता हुनेगरी खरिद गर्नुपर्दछ । केही उदाहरणहरु

क्र.स.	गोश्वरा भौचर नं.	मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी रकम
१	७०	२०८०।०६।०१	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- मिलन फर्निचर उद्योग-धनकुटा-७	४२१२५३
३	११५	२०८०।०६।१६	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- चन्द्र बुक डिपो-धरान	१३१९७९
५	११५	२०८०।०६।१६	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- श्रेष्ठ मुभिसेण्टर-धनकुटा	१३८८३५
७	१३३	२०८०।०६।१९	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- ॐ साईसप्लायर्स-धनकुटा-६	१७९१०५
९	१४०	२०८०।०६।१९	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- चन्द्र बुक डिपो-धरान	१६५२९६
११	१४१	२०८०।०६।१९	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- रोशनट्रेडिङ्ग	२६२१४४
१३	१५३	२०८०।०६।२२	धनकुटा नगरकार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- चन्द्र बुक डिपो-धरान	१८३०५९
१५	१५३	२०८०।०६।२२	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- भट्टराई सप्लायर्स	२८४४९४
१७	१५३	२०८०।०६।२२	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- रोशन ट्रेडिङ्ग	३६३३७५
१९	१५३	२०८०।०६।२२	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- श्री सजल विट बोर्ड तथा फर्निचर उद्योग	१९५०९९.००
२१	१५३	२०८०।०६।२२	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- ॐ साई सप्लायर्स-धनकुटा-६	१६६०२६.००
२३	१६६	२०८०।०६।२३	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- ॐ साई सप्लायर्स-धनकुटा-६	२२८२७४.००
२५	२४२	२०८०।०७।२४	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- भिमशेन काष्ठ फर्निचर उद्योग	११६४२४.००
२७	२४२	२०८०।०७।२४	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- श्री सजल विट बोर्ड तथा फर्निचर उद्योग	२९९८८२.००
२९	२४३	२०८०।०७।२४	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- श्री सजल विट बोर्ड तथा फर्निचर उद्योग	११९७५८.००
३१	४०९	२०८०।११।०२	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- चन्द्र बुक डिपो-धरान	१९३९४९
३३	४५०	२०८०।११।१०	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- पवित्रम इन्फोसिस	४०५६५२
३५	४५०	२०८०।११।१०	धनकुटा नगर कार्यपालिका ८०१०६४०१००१ चालु	- ॐ साई सप्लायर्स-धनकुटा-६	२८३९६२
		जम्मा			४९३८५६६

७० **सवारी साधन खरिद- (४४६-२०८१-३-२३):**

सवारी साधन खरिद लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले पूँजीगत तर्फको कन्टेन्जेन्सी स्रोतबाट मोटरसाईकल १ थान दुई पांग्रे सवारी साधन खरिदमा रु. ३७४९००।- तिरुपति अटो सिटीलाई भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।

७१ **समीक्षा र सार्वजनिक सुनुवाई-**

सामाजिक सुरक्षा वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ३१ र ३४ मा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभामा पेश गर्नुपर्ने र पालिकाले सञ्चालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रुपमा समीक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रममा भएको निकास तथा खर्चको पनि समीक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यविधि बमोजिम भएको देखिएन । साथै स्थानीय तह तथा वडा समितिले प्रचलित कानून बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाई गर्दा भत्ता सम्बन्धि विषय समेत समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक सुनुवाई भएको देखिएन ।

७२ **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको तुलना-**

यस पालिकाबाट गत आर्थिक वर्ष २०७९।८० र आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा देहाय अनुसार देहाय अनुसारका लाभग्राही रहेको देखियो

सि.नं.	लाभग्राही वर्ग	भत्ता दर	२०७९।८० मा रहेका लाभग्राहीको संख्या	२०८०।८१ मा रहेका लाभग्राहीको संख्या
१	ज्येष्ठ नागरिक ७० वर्ष माथि	४०००	१८७७	१९८०
२	ज्येष्ठ नागरिक दलित	२६६०	१४१	१४०
३	ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला	२६६०	३०४	२८१
४	विधवा	२६६०	४००	४२५
५	पूर्ण अपाङ्ग	३९९०	७७	७९
६	अति अशक्त अपाङ्ग	२१२८	२३८	२३७
७	दलित बालबालिका	५३२	१७९	१७०
	जम्मा		३२१६	३३१२

पालिकाले सामाजिक सुरक्षा वापत आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा लाभग्राहीलाई रु. १२१८५६६७४.८१ खर्च भएकोमा आ.व. २०८०।८१ मा रु.१२८३४६९५०।- खर्च भएको देखिन्छ। गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष रु. ६४९०२७५.१९ वढी खर्च भएको छ ।

७३ **मृत्यू पश्चातको भुक्तानी-**

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८१-८-९ को निर्णयले रु ७,८६६ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०
-----------------	---

७४ **सामाजिक सुरक्षा-**

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ५ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैङ्कमार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यविधिको दफा २६ मा कुनै आर्थिक वर्षमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि निकास भएको रकम सो आर्थिक वर्षमा खर्च नभए सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ५ वटा बैङ्कमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्तामा निकास भएको रकम रु. १२८३४६९५०।- रहेको देखिन्छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।

७५ **ठेक्का व्यवस्था-**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रूपमा बोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले बोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धि आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा १६.४६ देखि ४३.६७ प्रतिशत सम्म घटीमा गर्ने गरी कबोल भए अनुसार कार्यान्वयन गराएको पाइयो । पालिकाको स्वीकृत नर्मशका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा धेरै घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी अधिकांश योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको पाइयो । यस्ता योजनाको भुक्तानी गर्दा निर्माण सामाग्री र निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको भएपनि न्यून लागतमा सोही गुणस्तरको कार्य भएको सम्वन्धमा नर्मसमा नै अधिक मूल्याङ्कन भएको हो वा गुणस्तरमा समझौता गरी भुक्तानी फरफारक भएको हो सो सम्वन्धमा पालिकाको ध्यानाकर्षण हुनुपर्ने देखिन्छ । साथै निर्धारित गुणस्तरमा कार्य भएको प्रमाणित गरी भुक्तानी गरेका कार्य निर्धारित अवधि सम्म टिकाउ भए नभएको यकिन गर्न प्रणाली सुदृढ गरी न्यून मुल्यामा नै गुणस्तरिय कार्य हुने भएमा नर्मस समेत सम्वन्धित निकायले पुनरावलोकन गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस्ता केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ । लागत अनुमानको तुलनामा उल्लेख्य प्रतिशत घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा समझौता भएका केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

क्र.स.	योजनाको विवरण	ठेकानं र आ.व	बोलपत्रदाता	लागतअनुमान	समझौतारकम	घटी प्रतिशत (%)
१	श्रीमानेगोलाइ लाकुरे-भाषा-कागते सडक स्तरोन्नती	DKTMUN ०८०-०८१-०४	छिन्ताङ्गदेवी कन्ट्रक्सन प्रा.ली.	१९९९४३६.२०३	१६३०३२४.०८	१८.४६
२	वडाकार्यालय भवन निर्माण वडा नं. ८	DKTMUN ०८०-०८१-०९	महालक्ष्मीअस्मि एण्ड अमिसा जे.भि.	७८१५७०१.२७	५४०१०१८	३०.८९
३	हिलेखेल मैदान स्तरोन्नती	DKTMUN ०८०-०८१-०५	पञ्चकन्यादेवी निर्माण सेवा	१५५७८४८.२८	११५१४४२.२५	२६.०८७
४	वडाकार्यालय भवन निर्माण वडा नं १	DKTMUN ०८०-०८१-११	ए.ए.कन्ट्रक्सन धनगढी	७७६२७८०.९६	५५१४९८०.५८	२८.९५६
५	आठपहियाजातीको संग्राहलय भवन निर्माण दोस्रोचरण	DKTMUN ०८०-०८१-१२	छिन्ताङ्गदेवी कन्ट्रक्सन प्रा.ली.	५१७३५९७.६२	४१२१९०१	२०.३२८
६	सहरीसडक मर्मत धनपा-४,५,६,७	DKTMUN ०८०-०८१-०८	छिन्ताङ्गदेवी कन्ट्रक्सन प्रा.ली.	१२८५६११२.९६	१०६७८००९.६९	१६.९४
७	भण्डारीचोक-महिला पुनर्स्थापना केन्द्र- रेडक्रस भवन सडक स्तरोन्नती प्रथम चरण	DKTMUN ०८०-०८१-०२	मिक्लाजुङ्गविल्डर्स प्रा.ली.	३०७३३६४.११	१७३११९५.४३	४३.६७०

७६ डि.पि.आरको कार्यान्वयन स्थिति-

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को नियम ८.९ मा प्रतिस्पर्धात्मक प्रस्ताव माग गरि परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने, यस्तो खरिदमा आवश्यकताको पहिचान समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी परामर्श सेवा खरिद गर्दा विभागीय जनशक्तिले संभव नहुने विषयमा मात्र परामर्श सेवा लिनुपर्नेमा पालिकाले सम्भाव्यता अध्ययन, अध्ययन प्रतिवेदन लगायतमा गत वर्षसम्ममा १० योजनाको डि. पि. आर. गरेको देखिन्छ । यस आर्थिक बर्षमा डि. पि. आर. नभएको तर गत विगतमा अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरेका १० डि. पि. आर. मध्ये भुक्तानी खर्च २ वटाको रु ७ लाख ६२ हजार मात्र खर्च लेखेको विवरणबाट प्राप्त भएको छ । बाँकी ८ डिपिआरको खर्च विवरण प्राप्त हुन आएन। उल्लिखित १० मध्ये ६ योजनामा सम्पन्न भएका ३ वटा संचालन भई रहेको र १ योजना संचालनमा आउन बाँकी रहेको विवरण प्राप्त भएको छ ।

उल्लेखित DPR को जिन्सी अभिलेख तयार PAMS मा अद्यावधिक नगरेको, आवश्यकता, विभागीय जनशक्तिको परिचालन र कार्यान्वयन हुन सक्ने नसक्ने जस्ता पक्षमा विश्लेषण गए गरेको देखिदैन। प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने, प्रतिवेदनको गुणस्तर र

कार्यान्वयनको सुनिश्चितता पनि नगरिएको अवस्थामा सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ ।

७७ **कार्य सञ्चालन तथा अन्य कोष -**

नेपाल सरकारले कुनै आयोजना वा कार्यक्रम संचालन गर्दा विनियोजन बजेट भित्रबाट गर्ने, विभिन्न कोषमा रकम मौज्जात राख्ने, उक्त कोषबाट खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको छ । पालिकाले यो वर्ष प्रकोप, मर्मत, सम्भार, मानव संसाधन व्यवस्थापन जस्ता कोषमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सारेको रु. ९६२८८९१- सहित रु. २२३००६३८१- आय र रु. १४७९३७५४१- खर्च गरी रु. ७५८६८८५१- मौज्जात देखाएको छ। यसरी कोषमा रकम राखेर खर्च गरी खर्चमा दोहोरा पना आउने, खर्चमा मितव्ययिता कायम नहुने हुँदा अत्यावश्यक वाहेकमा यसरी कोषमा रकम राख्ने, ट्रान्सफर गरेर खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

७८ **म्याद थप-**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२१ मा व्यवसायी वा आपूर्तिकर्ताले कारण सहित खरिद सम्झौताको थपको लागि निवेदन दिएमा मनासिव कारण विश्लेषण गरी सम्झौता अवधि थप गर्न सम्म व्यवस्था छ। पालिकाले विगतमा सम्झौता गरेका ठेक्का मध्ये निम्न सम्झौतामा ५० प्रतिशत देखि १०० प्रतिशत भन्दा बढी म्याद थप गरेको देखियो। उल्लेखित नियमावलीको नियम १२०(६) मा भएको व्यवस्था अनुसार ५० प्रतिशत भन्दा बढी अवधिको म्याद थप गर्न नपाइनेमा नियमावलीको व्यवस्थाको पालना भएको छैन । यसरी कानून बाहिरको परिस्थिति वाहेक पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति समेत निर्धारण नगरी नियमित रूपमा म्याद थप गर्ने पदाधिकारीको कार्य सम्पादन अवस्था विश्लेषण गरेर यस्तो कार्यमा नियन्त्रण हुनपर्दछ।

ठेक्का नं	निर्माण व्यवसायी	सम्झौता रकम	सम्झौता मिति	सुरु कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति	म्याद थप गरेको अवधि
DKTMUN 079180104	दिप निर्माण सेवा	६९६६५५०	२०७९।१२।२९	२०८०।५।२०	२०८१।६।३०
DKTMUN 079180105	महालक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन	५६७०३००	२०७९।११।२९	२०८०।९।३०	२०८१।१०।३०
DKTMUN 079180106	जुनतारा पापोहाङ्ग निर्माण सेवा	५९०४८०७	२०७९।११।२९	२०८०।५।३०	२०८१।६।२३
DKTMUN 077178113	थेगिम सिंह जेभी	३८८५९९६५	२०७८।४।१७	२०७९।३।३०	२०८१।३।३०

७९ **अधुरो कार्य-**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५९.३ ख मा सेवा प्रदायक वा व्यवसायीले काम नगरेको कारणबाट सार्वजनिक निकायले काम गराउनु पर्दा लागेको थप लागतको दायित्व निज व्यवसायीले व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले यो वर्षसम्मका मधुगंगा धाम संरक्षणको कार्यमा थोगेन सिंह जे भी ले २०७८।४।१७ मा रु. ३७८५९९६५१- ठेक्का सम्झौता भएकोमा २०८१।५।२ सम्ममा रु. २३८००६९०१- र भौतिक प्रगति ९९ प्रतिशत र विभिन्न ८९.९९ प्रतिशत कार्य प्रगति भई अधुरो रहेको छ । सेवा प्रदायकले तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न नगरेको कार्य तालिका अनुसार कार्य गर्न व्यवसायीलाई निर्देशन दिएको देखिएन। सम्झौता अवधिको शत प्रतिशत अवधि समाप्त हुँदा पनि व्यवसायीले कार्य नगरेको कारणले आयोजना अधुरा रहेको छ। यस्तो अवस्थामा सम्बन्धित व्यवसायीको कार्य योजना लिएर निर्माण कार्य गरेको देखिदैन। सो अनुसार नगर्ने व्यवसायीको कारणबाट आयोजनाको समय र लागत बढ्दै गएको अवस्थामा ठेक्काको अवस्था विश्लेषण गरी कार्य सम्पन्न गराउनु पर्दछ ।

८० **हिले (षडेश्वर मन्दिर) भिरगाँउ मधुगंगा सडक आयोजना-**

नगरपालिकाको वडा नं. १ र २ वडा समेटेर विश्व बैंकको अनुदानमा संचालन हुने सडक निर्माणको लागि रु.४३३७७४२३८।०० लागत अनुमान स्वीकृत गरी सूचना आह्वान भएकोमा ९ वटा बोलपत्र दर्ता भएकोमा प्राविधिक मूल्यांकनमा एक मात्र बोलपत्र दाता आशिस आर्शिवाद स्वामी जे.भी. सफल भएकोमा उक्त निर्माण व्यवसायीले कबोल गरेको रु.३२७७४३८६८.४० मा १५ जुलाई २०२५ सम्म कार्यसम्पन्न गर्ने गरी १२ अप्रिल २०२४ मा सम्झौता गरेको देखियो । यो वर्ष प्रथम रनिङ्ग विलवाट रु. १२५५८७८०.३३ र दोश्रो रनिङ्ग विलवाट रु. ८९४२०९९.४६ समेत रु. २०७००८८९.०० भुक्तानी भएको छ । पालिकाले यो वर्ष UDG शिर्षक अन्तर्गत विभिन्न कार्यमा कन्टिजेन्सी वापत सोझै खरिद गरेको छ । विश्व बैंक र पालिका बीच भएको संझौता (project Implementation Manual) दफा १५ वमोजिम उक्त शिर्षक अन्तर्गत भएको खर्च रु. ७९,४९,२६९/- खर्च गर्ने नमिलेको रकम

लेखापरीक्षणको क्रममा मिति २०८१।५।३० मा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय धनकुटामा निकासी फिर्ता दाखिलाको प्रमाण पेश गरेको छ ।

८१ आठपरिया म्यूजियम निर्माण कार्य-

क. आठपरिया म्यूजियम निर्माण कार्यको लागि गत आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा उपभोक्ता मार्फत कार्य गराई रु.५०,००,०००/- खर्च भएको देखियो । दोश्रो फेज अन्तर्गत यो आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा भवन निर्माण लगातका कार्यको लागि लागत अनुमान रु.१,३२,२१,३८१/१० तयार गरी ठेक्का आह्वान गरेकोमा सब भन्दा कम दर पेश गर्ने उग्रेश्वर महादेव विल्डर्स प्रा.लि. संग २०८१।३।२५ सम्म कार्य सम्पन्न गर्ने गरी रु. ८७,०६,०२२।२५ मा मिति २०८०।११।१४ मा संज्ञौता गरेको छ । पालिकाले उक्त संग्रालय निर्माणको लागि रु. १५,८२,१८,५७५।०० को डिपिआर तयार गरे पनि कस्तो कस्तो कार्य गर्नेको लागि डिपिआर तयार गरेको, गत विगतमा उपभोक्तावाट कुन कुन काम भएको थियो सो को अभिलेख लेखापरीक्षणमा माग हुँदा पेश भएन । यो वर्ष गर्ने कामको मात्र लागत अनुमान तयार गरी ठेक्का व्यावस्था गरेको छ ।

ख. आठपरिया म्यूजियम निर्माण कार्य लागि तेस्रो फेज अन्तर्गत रु. ५१,७३,५९७/६२ को लागत अनुमान तयार गरी ठेक्का आह्वान गरेकोमा छिताङ्ग देवी कन्ट्रक्सन प्रा.लि. सँग मिति २०८१।३।२५ मा रु.४१,२१,९०१/- बराबरको काम गर्ने गरी मिति २०८१।२।२४ मा संज्ञौता भएको देखियो । उक्त कार्य मिति २०८१।३।२४ मा कार्य सम्पन्न भएको भनी रु. ११४,१०६।२४ भेरिएशन सहित जम्मा रु.४२,१३,३८१।९५ भुक्तानी भएको छ ।

ग. आठपरिया म्यूजियमको पहुँच मार्ग निर्माणको लागि रु.८४८१७५।२३ मा पञ्चलक्ष्मी कन्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा लि संग संज्ञौता गरी रु.८४७१५०।९३ कार्य सम्पन्न गरेको छ । उक्त कार्य उक्त संग्रालय भित्र नरही सडक क्षेत्रमा रहेको स्थलगत निरीक्षणको क्रममा देखियो । तयार भएको डिपिआर अनुसारका कार्यमा मात्र खर्च हुनुपर्दछ ।

स्थलगत निरीक्षण

बजेट अनुसारको ३ प्याकेजको योजना सम्पन्न गरेता पनि भवनको निर्माण उद्देश्य अनुरूपको कार्य सम्पन्न भएको छैन । लेखापरीक्षण र पालिकाका कर्मचारीहरु समेतको उपस्थितिमा मिति २०८१।५।२२ मा स्थलगत निरीक्षण गर्दा कम्पाउण्ड वालको कार्य प्लाष्टर नभएको, भवन भित्रको उद्देश्य अनुसारको फर्निचिङ्ग, रेलिङ्ग, विद्युत लगायतको कार्य अधुरो नै रहेको छ । निरीक्षणको क्रममा Two coats Weather guard exterior paints लागि ४९७.२८ वर्ग मिटरको प्रति वर्ग फिट रु. ३०० का दरले रु.१४९१८४।९६ भुक्तानी गरी कार्य सम्पन्न समेत तयार भएको रंगरोगन कार्य गरिरहेको अवस्था छ । काम सम्पन्न नहुदै संघीय विशेष अनुदानको रकम भुक्तानी गर्नु औचित्यपूर्ण देखिदैन ।

• वडा नं. ८ कार्यालय भवन – समपूरक कार्यक्रम तर्फको वडा नं. ८ को कार्यालय भवन निर्माणको लागि महालक्ष्मी अस्मी एण्ड अमिसा जे. भी. सँग लागत अनुमान रु. ७८१५७०१।- रहेकोमा रु. ५४०१०१८।- (३०.८९ प्रतिशत घटी) सम्झौता भएको उक्त भवनको स्थलगत निरीक्षण गर्दा उक्त भवन सम्पन्न भएको तर संचालनमा आउन बाँकी रहेको छ ।

८२ ठेक्का नं. DKT.MUN.2077/078 (मधुगंगा धाम संरक्षण र विकास)-

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५६(२) मा काबु वाहिरको परिस्थिति सार्वजनिक निकायले उपलब्ध गराउनुपर्ने कुरा उपलब्ध गराउन नसकेमा वा अन्य मानसिब कारणबाट खरिद सम्झौताको अवधि नवढाई नहुने भएमा सम्झौता प्राप्त गर्ने व्यक्तीको निवेदन वमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकिएको आधारमा अवधि वढाउन सक्ने व्यवस्था छ। त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली नियम १२० र नियम १२०(क) वमोजिम थप गरिएको म्याद भित्रपनि निर्माण व्यवसायीले प्रगती हासिल नगरेमा नियम १२१ वमोजिम पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति लिन सकिने व्यवस्था छ। मधुगंगा धाम संरक्षण र विकासका लागि थेगिम सिंह जेभि धनगढीसंग रु. ३७०४०४८५।५५ मा २०७९ असार मसान्तसम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०७८।४।१७ गते संज्ञौता गरेको देखियो । निर्माण व्यवसायीले समय मै कार्य सम्पन्न नगरेको कारण २०७९।३।२२ मा २०८० असोज मसान्तसम्मको लागि म्याद थप भएकोमा उक्त समयमा निर्माण व्यवसायीले कुनै काम नगरेकोले पटक पटक मौखिक रुपमा कुरा भएको तथा २०८०।१०।१४ मा कार्यालयले पत्राचार गरेकोमा निर्माण व्यवसायीले काम सुरु नगरेकोले धनकुटा नगरपालिका सार्वजनिक खरिद नियमावली २०७८ को नियम १३०

बमोजिम पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति लगाउने जनाई पत्र संख्या २०८०।२०८१ च नं १६३५ मिति २०८०।१२।४ मार्फत पछिल्लो पटक म्याद थप भएको अवधि २०८० असोज मसान्त देखि पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति लागू हुने गरी पुन २०८१ असार मसान्तसम्मका लागि म्याद थप गरेको देखियो । उक्त थप अवधिमा समेत निर्माण व्यवसायीले कार्य सम्पन्न गरेको देखिएन । समय मै कार्य सम्पन्न नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई संज्ञौता रकम भ्याट वाहेक रु. ३२७७९१९०।०० को १० प्रतिशतले हुने रु. ३२७७९१९/ - पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति असूल हुनुपर्ने रु.

पालिकाको भनाई - सुझाव कार्यान्वयन गरिने व्यहोरा जनाएको छ ।

असूल गर्नुपर्ने	३२,७७,९१९
-----------------	-----------

८३ प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्न-

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको लागत अनुमान बराबर नै कार्यसम्पन्न मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका बिलमा खुलाउनुपर्ने विवरण उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

उपभोक्ताको नाम	कार्य	लागत अनुमान	कार्य सम्पन्न रकम
वकिल डाँडा मोहन विस्कुट उद्योग सडक	सडक निर्माण	५५०६८५	५५१५४५
उत्तरपानी पाल्ते फारम मन्दरा डुम्रेसान्ने सडक	सडक निर्माण	११००६१५	११०१७७६
वडा कार्यालय दाहाल चौतारी सडक	सडक निर्माण	७७००३२	७७१४१०
धनकुटा नगरपालिका ४ देब्रेबास पृथ्वीमार्ग सडक	सडक निर्माण	५५१३६४	५५२६२०

८४ अधुरा आयोजना –

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष रु. ५५१९०००।- को ३०७ योजनाको कार्य सम्पन्न हुन नसकी जिम्मेवारी सारेको छ । यस सम्बन्धमा पालिकाले जिम्मेवारीपूर्वक कार्यसम्पादन गर्नुपर्दछ ।

८५ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम-

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत १० वडामा ७ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ६८ जनालाई औसत १०० दिनले ६८०० दिन रोजगारी उपलब्ध गराई रु. ४५४२४०।- श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिँदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

।

८६ दिगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागि सीप परियोजना-

युवालाई सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार र स्वीस सरकार बीच सम्झौता भई विभिन्न पेशा र क्षेत्रहरूमा २४ महिने अप्रेंटिसिप तालिम कार्यक्रम र १० महिने कार्यगत अभ्यास सहितको तालिम (१६९६ घण्टा) दिने कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकाले विभिन्न तालिम प्रदायक संस्थाहरूसँग सम्झौता गरी निम्न सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छः

क्रसं	कार्यक्रम	तालिम प्रदायक	प्रशिक्षार्थीसंख्या	सम्झौता रकम
१	व्यवसायिक वेल्डर	साना व्यवसाय परामर्श तथा तालिम केन्द्र, पर्सा	२०	१४,८९,३२०
२	प्रोफेशनल कुक	एशियन स्कूल अफ टुरिजियम एण्ड होटल म्यानेजमेन्ट प्रा.लि., बुटवल	२०	१३,२६,६००
३	व्यवसायिक मोटरसाईकल मेकानिक्स	अवान्टिका टेक्निकल एण्ड भोकेशनल इन्स्टिच्यूट प्रा.लि	२०	१२,६६,७८६
४	व्यवसायिक प्लम्बर	पाथिभारा हिमालयन पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट प्रालि	२०	१३,१२,१५६
५	Building Electrician	जाल्पादेवि मावि पाख्रिवास	१५	१४,००,०००
जम्मा			९५	६७,९४,८६२

जाल्पादेवि मावि पाख्रिवासद्वारा सञ्चालन भएको Building Electrician तालिममा सम्पन्न पश्चात भएको सीप परीक्षण (Skill Test) मा प्रशिक्षार्थीहरू उत्तिर्ण हुन नसकेको अवस्थाले तालिम गुणस्तरीय नभएको पुष्टि हुन्छ। सञ्चालित तालिम कार्यक्रमको गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्दै तालिमबाट दक्षता प्राप्त प्रशिक्षार्थीहरूलाई स्थानीय स्तरमै आफ्नो सीप तथा ज्ञान प्रयोगको अवसर सिर्जना गर्ने तर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ।

८७ नाफामूलक संस्थालाई अनुदान –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा वितरणमुखी खर्च नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखित व्यवस्था अनुसार नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान रु. ७४५०००/- भुक्तानी खर्च गरेको छ ।

क्र सं	गो भौ नं र मिति	भुक्तानी पाउने	प्रयोजन	भुक्तानी रकम
१	३२६।०८९।३।१७ (संघीय सरकार हस्तान्तरित कार्यक्रम)	स्याउलो सिरितङ्ग आठपहरिया सामुदायिक होमस्टे	नगद अनुदान	५००००
२	९६।०८९।३।२० (संघीय सरकार हस्तान्तरित पूँजीगत कार्यक्रम)	स्याउलो सिरितङ्ग आठपहरिया सामुदायिक होमस्टे	नगद अनुदान	२०००००
३	९६।०८९।३।२० (संघीय सरकार हस्तान्तरित पूँजीगत कार्यक्रम)	एण्डजल सृजल कृषिफर्म	नगद अनुदान	२०००००
४	९६।०८९।३।२० (संघीय सरकार हस्तान्तरित पूँजीगत कार्यक्रम)	जीवन प्रसाद राई श्रेष्ठ एण्ड राई होमस्टे	नगद अनुदान	२०००००
५	३९।०८०।५।१३ (पालिका चालु)	जाल्पादेवी कृषि सहकारी	नगद अनुदान	७००००
६	४६।०८०।५।१६ (पालिका चालु)	महिला विकास बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	नगद अनुदान	२५०००
जम्मा				७४५०००।-

उल्लेखित सि. नं. १ देखि ४ सम्मका शर्त कार्यक्रम मै तोकेको र सि नं ५ र ६ को पालिकाको अनुदान रहेको छ । तोकिएको कार्यक्रमको अनुगमन गरी प्रतिफल मापन गर्ने र पालिकाबाट नगद उपलब्ध गराएको रु. ९५०००/- असुल गर्नुपर्ने रु.

८८ **न्यायिक समिति-**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी ४ र यो वर्ष थप भएको ११ गरी कुल १५ विवाद दर्ता भएकोमा ९ वटा मात्र फर्स्यौट भई ६ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

८९ **कन्टिन्जेन्सी खर्च -**

निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) सँग सम्बन्धित व्यवस्था सोही नियमावलीको अनुसूची १ मा तोकिएको छ । उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २ प्रतिशत गरी ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत थप गर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले कन्टिन्जेन्सी खर्च तर्फ पालिका तर्फको २ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी, २ प्रतिशत मर्मत संभार र १ प्रतिशत वातावरणीय कोषमा कट्टी गरेको छ । कन्टेन्जेन्सी खर्चको छुट्टै अभिलेख तयार गरेको छैन ।

९० **फोहरमैला व्यवस्थापन -**

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ अनुसार स्थानीय तहहरूले स्रोतमै फोहरमैलाको वर्गीकरण गर्न लगाई सोही अनुसार सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, अस्पतालबाट उत्पादित र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ ।

९१ **कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन- (३८-२०८०-५-१३):**

कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन- धनकुटा नगरपालिकाको खरिद नियमावली २०७८ को नियम १३२ १(ख) मा प्राविधिक नाप जाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख गरेको बास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले भिम नारायण चोक देखी आयुर्वेदिक अस्पताल वरिपरी Flower City निर्माण कार्य गरे बापत सिरान बजार टोल सुधार समितिलाई रु. ३ लाख भुक्तानी गरेको देखिन्छ । उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न भएको प्राविधिक विल संलग्न गरेको छैन । निर्माण कार्य सम्पन्न भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३,००,०००
-------------------	----------

९२ **खेलकुद कार्यक्रम-**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) मा जिमेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि तयस्तो खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई र कागजात संलग्न भए नभएको तथा संलग्न कागजात भुक्तानी दिन रीत पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिका तथा वडा स्तरीय देहायका विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमलाई रु. १२७९२००.०० भुक्तानी गरेको छ । उक्त कार्यक्रमको नर्म्स तथा कार्यविधि बेगर खर्च भएको छ । नर्म्स तथा कार्यविधि तयार गरी त्यस्ता कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दछ ।

गो.भौ.नं. /मिति	भुक्तानी लिनेको नाम	भुक्तानी रकम रु.
२४७।२०८०।८।१०	फुटबल प्रतियोगिता(धनकुटा फुटबल क्लव)	१०००००.००
४१४।२०८०।११।३	कार्यपालिका सदस्य खेलकुद सामाग्री(धनकुटा स्पोर्ट सेण्टर)	९९२००.००
४७८।२०८०।११।२१	मालबासे चमेरे गुफा मेला तथा खेलकुद कार्यक्रम(चमेरे गुफा व्यवस्थापन समिति)	५००००.००
४९६।२०८०।११।३०	विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(न्यू नव प्रभात क्लव,धनकुटा)	१३००००.००
५०७।२०८०।१२।११	विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(नेपाल खेलकुद महासंघ,धनकुटा)	१०००००.००
५४७।२०८०।१२।१३	खेलकुद सामाग्री खरिद तथा वितरण (न्यू नव प्रभात क्लव,धनकुटा)	१३००००.००
६१९।२०८१।१।२६	युवा लक्षित खेलकुद कार्यक्रम(जन कल्याण माध्यामिक विद्यालय)	१३००००.००
६४५।२०८१।१।३०	राम नवमी कप भलिवल (हिले भलिवल क्लव धनकुटा)	१३००००.००
७८०।२०८१।३।१३	विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(क्रियटिभ युथ क्लव,धनकुटा)	२५००००.००
७९५।२०८१।३।१६	विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(न्यू नव प्रभात क्लव,धनकुटा)	६००००.००
७९५।२०८१।३।१६	विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(धनकुटा जिल्ला फुटवल संघ)	१०००००.००
जम्मा		१२७९२००.००

९३ अन्य संघ संस्था अनुदान-

पालिकाको आ.व. २०८०।८१ को बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमका अन्य संघ संस्थामा खर्च गरेको देखिन्छ । यस्तो प्रकृतिका अन्य संघ संस्था खर्चमा मितव्ययीता अपनाउनु पर्दछ । केही उदाहरणहरु

क्र. सं.	गो. भौ. नं. र मिति	भुक्तानी पाउने	प्रयोजन	भुक्तानी
१	१६५।२०८०।६।२३	जीवन विज्ञान प्रतिष्ठान धनपा ७	कार्यक्रम	६५०००
२	१७९।०८०।६।२५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कार्यक्रम	५००००
३	१९५।०८०।६।२९	अल्जाइमर सेवा समाज	कार्यक्रम	२५०००
४	२१४।०८०।७।२०	विक्रान्ती	नगद अनुदान	१५००००
५	२२८।२०८०।७।२२	शहिद रामकृष्ण स्मृति प्रतिष्ठान	खेलकुद	३५०००
६	२८७।०८०।१।५	राजेन्द्र पौडेल	संस्थाको कार्यक्रम	२५०००
७	२९।०८०।५।१३	जिल्ला सहकारी संघ लि	विउविजन वितरण	६००००
जम्मा				

९४ आन्तरिक लेखापरिक्षणबाट औल्याएका बेरुजु कायम-

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ र ७८ अनुसार कार्यालयले देहाय बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षणमा समावेश भएका बेरुजुहरु अन्तिम लेखापरिक्षण सम्म असुल फछ्योट गरेको देखिएन । उक्त बेरुजु लेखापरीक्षणको क्रममा यकिन गरी निम्नानुसार कायम गरिएको छ ।

- पालिका भित्रका वडाहरुले चालु र पूँजीगत खर्चबाट खरिद गरेका जिन्सी सामानहरु पालिकाको जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधी एकीकृत खरिद प्रणाली नअपनाई वडाको जिन्सी खातामा आम्दानी गर्ने गरेको,
- सवारी मर्मत गर्दा मर्मत आदेश दिई मर्मत गर्नु पर्नेमा चालकलाई सिधै कायदेश दिई मर्मत गराउने गरेको,

- म.ले.प.फा.नं. ९०७ बमोजिम भ्रमण अभिलेख खाता अद्यावधिक रुपमा नराखेको,
- वार्षिक खरिद योजना तयार नगरेको ,
- वडागत रुपमा आन्तरिक आयबाट प्राप्त रकम सोही दिन बैंक दाखिला गर्नुपर्नेमा ढिला गरी दाखिला गर्ने गरेको ,
- रु ५ लाख भन्दा बढीका अधिकांश योजना छनौट तथा कार्यान्वयन गरेको,
- कन्टेन्जेन्सी खर्चको छुट्टै अभिलेख नराखेको,
- वितरणमुखी कार्यक्रममा खर्च गरेको,
- सवारी साधन मर्मत खर्चमा निरीक्षण हुनुपर्ने,
- बढ्दो ईन्धन खर्च नियन्त्रण हुनुपर्ने,
- नापी नियन्त्रण खाता नराखेको लुजसिट प्रयोग गरेको,

९५ कार्यक्रम खर्च-

सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ ले सरकारी खर्चलाई मितव्ययी बनाउने गरि खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्नानुसारको रु.८५००००.०००० को कार्यक्रममा सामान खरिद गरी वितरण गरेको छ । यस्तो खर्चबाट भएको उपलब्धी मापन र उपलब्धीमुलक नतिजा मूल्याङ्कन हुनु पर्दछ। गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

गो.भौ.नं./मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी रकम रु.
८२७।२०८१।३।२०	संस्कृति संरक्षण तथा वितरण (नेवा पुच)	११००००.००
७८३।२०८१।३।१४	खेलकुद प्रतियोगिता संचालन(स्वतन्त्र विद्यार्थी यूनियन, धनकुटा बहुमुखी क्याम्पस)	१०००००.००
८२७।२०८१।३।२०	फर्निचर तथा भाडाकुडा वितरण (जातिय संस्थाको क्षमता विकास)	११७०००.००
६३६।२०८१।१।२७	वालवालिका विकास (सामाग्री खरिद वितरण)	२५८०००.००
६१२।२०८१।१।२५	दलित तथा अपांग लक्षित कार्यक्रम	१५००००.००
५६४।२०८०।१२।२८	उपमेयर सँग महिला तथा बालबालिका कार्यक्रम	१०००००.००
५६४।२०८०।१०।२२८	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	५००००.००
जम्मा		८५००००.००

९६ उपभोक्ता समिति मार्फत खरिद-

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार उपभोक्ता समितिबाट देहायबमोजिमका खरिद कार्य समेत भएको देखिन्छ। यस्ता सामाग्रीहरु खरिद गर्ने कार्य सोझै उपभोक्ता समितिलाई नदिई प्रतिस्पर्धात्मक माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्दछ।

क्रसं	योजनाको विवरण	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
१	धनपा ८ खापा ट्याङ्की निर्माण	रड खरिद	५००००
२	खेलकुद सामाग्री खरिद उपभोक्ता क्लब	सामाग्री खरिद	१०००००
३	ढोका सिँचाई तूलो पाईप खरिद उस	पाईप खरिद	२०००००
४	मनधारा खापा उस	पाइप खरिद	५०००००
५	धर्मशाला शिवालय मन्दिर मूर्ति खरिद उस	मूर्ति खरिद	५००००

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : धनकुटा नगरपालिका, धनकुटा , धनकुटा नगरपालिका , धनकुटा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	दशरथ राई	२०८०-६-१०	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	नर वहादुर भुजेल	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
७,४४६,३९३.९१	६,८३६,५०९	७,४३०,०००	०	०	३३२,५००
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजु रु.					२२,०४५,४०२.९१
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फर्क्योँट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					७,२९४,८००
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु रु.					०
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजु रु.					१४,७५०,६०२.९१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३६४९०२१८.७७	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४९५४८६९६४.३२	चालु खर्च	४३७७२११७३.९९
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२७२३२२४५	पूँजीगत खर्च	२१४७२३४९४.३९
राजश्व बाँडफाँट	७४४१०४१६.५६	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१२२८०००.०
आन्तरिक आय	३९४३७३३७		
अन्य आय	४२६४११०२.८		
कुल आय	६७९२०८०६५.६८	कुल खर्च	६५३६७२६६८.३८
बाँकी मौज्दात			६२०२५६१६.०७

बेरुजु दफा ४० सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.सं.	फर्मको नाम	करदाता संकेत नं.	करदाताको नाम	चालु रकम	बक्यौता रकम	जम्मा रकम
1	गिता कस्मेटिक	02-08-0009	गिता अधिकारी	1,000.00	4,000.00	5,000.00
2	मनु होटल	04-30-0975	लिला माया श्रेष्ठ	1,200.00	-	1,200.00
3	मनु होटल	12-32-0078	लिला माया श्रेष्ठ	800.00	800.00	1,600.00
4	अधिकारी किराना पसल	06-28-0584	यम बहादुर अधिकारी	1,500.00	-	1,500.00
5	इन्जय होटल	07-02-1459	इन्दिरा कटुवाल	800.00	-	800.00
6	अरुण मोवाइल तथा गिफ्ट पसल	07-06-1117	कमल पौडेल	2,000.00	-	2,000.00
7	सिंहदेवी गहना गृह	07-01-1486	अञ्जना विश्वकर्मा	3,000.00	-	3,000.00
8	शिवालय एग्रो फर्म	1/27/2361	मोहन लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
9	चाडलुडमा एकीकृत कृषि तथा फलफुल नर्सरी	03-31-0950	सिता राई	1,000.00	-	1,000.00
10	श्री आदर्श मार्केटिङ	01-99-0010	आदर्श रिजाल	1,500.00	-	1,500.00
11	शेर्पा एग्रो फर्म	1/8/1954	गेज्जे शेर्पा	1,500.00	-	1,500.00
12	देब्रेवास चिया नास्ता पसल	04-08-0324	गणेश श्रेष्ठ	500.00	-	500.00
13	वि०जे० एकीकृत कृषि तथा फलफुल नर्सरी फर्म	03-31-0951	सुक माया राई	1,000.00	-	1,000.00
14	वि०जे० एकीकृत कृषि तथा फलफुल नर्सरी फर्म	03-31-0951	सुक माया राई	1,000.00	-	1,000.00
15	प्रजल कुखुरा फर्म तथा फ्रेस हाउस	09-20-0225	देवी माया तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
16	सिता कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-31-0285	सिता तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
17	माया कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-27-0297	माया तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
18	बबिता खुकुरी उद्योग	04-25-1006	बबिता विश्वकर्मा	500.00	-	500.00
19	हिले होटल	1/1/2301	अम्बिर बहादुर तामाङ्ग	1,200.00	-	1,200.00
20	दर्लामी बाख्रापालन फर्म	01-14-0005	टंक कुमारी दर्लामी	1,000.00	-	1,000.00
21	ग जी० म्युजिक सेन्टर	07-08-1321	गणेश शेखर श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
22	गतिशिल कृषि पशुपंक्षी फर्म	09-25-0292	विकास राया	1,000.00	-	1,000.00
23	ॐ साई फेन्सी स्टोर	7/31/6431	सुनिता श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
24	जय सेतावारा विटवार्ड तथा फर्निचर उद्योग	03-21-0824	ध्रुव थापा	2,500.00	-	2,500.00
25	धनकुटा झार्डिभिड स्कुल	03-31-0954	सुनिल थापा	2,000.00	-	2,000.00
26		1/10/2245		1,000.00	-	1,000.00

	रुवि प्याकेजिड उद्योग		चन्द्र बहादुर विष्ट			
27	श्री सिंहदेवी स्टोर	06-31-0640	सोनी तुम्बाहाम्फे	1,000.00	-	1,000.00
28	एन०एन० पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	08-25-0326	बुद्धिमान लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
29	अनमोल पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	08-29-0396	रिस्मा लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
30	खेतीपाती अर्गानिक्स प्रा०लि०	03-23-0896	प्रकृति गौतम	3,000.00	-	3,000.00
31	पासा होटल एण्ड लज	09-23-0296	प्रकाश श्रेष्ठ	1,600.00	-	1,600.00
32	स्मृति कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-12-0259	ज्ञानु माया विश्कर्मा	1,000.00	-	1,000.00
33	इम्मानुयल एग्रो फर्म	04-31-1007	सोहन कुमार लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
34	एलेक्स एण्ड आर्या होटल	03-31-0955	शोभा वस्नेत	1,200.00	2,400.00	3,600.00
35	किआन कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	07-06-1121	करुणा कार्की	1,000.00	-	1,000.00
36	सुनिल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-31-0287	सुनिल थापा	1,000.00	-	1,000.00
37	धर्म गंगा फलफुल नर्सरी	06-12-0582	जानुका पौडेल अधिकारी	700.00	-	700.00
38	श्री लक्ष्मी कृषि फर्म	06-27-0610	मेनुका कार्की	1,000.00	-	1,000.00
39	हिले खाजा घर	1/31/2382	शुसिला तामाङ्ग	800.00	-	800.00
40	दिपेश सब्जी पसल	7/31/6439	शेष कुमारी खडका कटुवाल	1,000.00	-	1,000.00
41	मिख्खेम होटल	7/31/6440	सावित्रा लिम्बु	800.00	-	800.00
42	राधिका किराना पसल	04-29-1005	राधिका श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
43	वाङ्गमो फेन्सी कलेक्सन सप	1/6/2333	कुमार घिसिङ्ग तामाङ्ग	1,200.00	-	1,200.00
44	सुरज किराना पसल	10/29/2238	रमेश कार्की	800.00	-	800.00
45	अर्जुन फर्निचर उद्योग	1/1/2302	अर्जुन चौलागाईं	2,500.00	-	2,500.00
46	बिनु चिया पसल	06-25-0609	बिनु राई	400.00	-	400.00
47	कृष्ण होटल	02-06-0962	कृष्ण कमल मगर	800.00	-	800.00
48	सुदिक्षा पोल्ट्री फर्म	7/31/6441	सुमित्रा कुमारी दाहाल खतिवडा	1,000.00	-	1,000.00
49	एस०क० गूल उद्योग	07-06-1122	कविता लिम्बु	2,000.00	-	2,000.00
50	पाथिभरा व्यूटी पार्लर एण्ड फेन्सी शप	07-28-1457	यशु श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
51	झापा राजगड होटल	07-26-1467	भुभवती शाह	1,200.00	-	1,200.00
52	हिमाल वस्त्रालय	1/29/2370	राम भगत शर्मा	2,000.00	2,000.00	4,000.00

53	जानुका कस्मेटिक पसल	1/12/2297	जानुका थापा मल्ल	1,200.00	-	1,200.00
54	लामिछाने वस्नेत कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-23-0297	पवन बस्नेत	1,000.00	-	1,000.00
55	सुनिता कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-31-0291	सुनिता आले मगर	1,000.00	-	1,000.00
56	नेशनल लेडिज फेशन टेलर्स उण्ड ट्रेनिङ सेन्टर	7/31/6443	सानु माया राई	1,000.00	-	1,000.00
57	होटल हिले रुफटप	1/20/2337	दिपा राई	2,000.00	-	2,000.00
58	दिपा व्यूटी एकेडेमी	1/20/2337	दिपा राई	2,000.00	-	2,000.00
59	निशान फ्रेस हाउस	06-07-0573	खगेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	500.00	-	500.00
60	इन्द्र बाख्रा फर्म	05-02-0931	इन्द्र कुमार रोका	1,000.00	-	1,000.00
61	इन्द्र बाख्रा फर्म	05-02-0931	इन्द्र कुमार रोका	1,000.00	-	1,000.00
62	मोहन विस्कुट उद्योग	04-27-1008	मोहन शंकर श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
63	पाथिभरा ग्लास हाउस	06-23-0576	प्रबुद्ध पोख्रेल	1,800.00	-	1,800.00
64	रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लि०	07-29-1511	रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लि० धनकुटा	10,000.00	-	10,000.00
65	हिमाङ्ग होटल	07-08-1324	गंगा राई	1,200.00	-	1,200.00
66	पुजा इम्पोरियम	1/23/2252	पार्वती देवी शर्मा	2,000.00	-	2,000.00
67	पाथिभरा कृषि फर्म	06-01-0604	अवि माया चापागाई	1,000.00	-	1,000.00
68	सायोना कृषि फर्म	06-27-0613	मञ्जु राई शेर्पा	1,000.00	-	1,000.00
69	रिदम बाख्रापालन फर्म	1/27/2364	मिन बहादुर मल्ल	1,000.00	-	1,000.00
70	चापागाई कुटानी पिसानी मिल	04-23-0875	पार्वती घिमिरे	1,600.00	-	1,600.00
71	चापागाई कुटानी पिसानी मिल	04-23-0875	पार्वती घिमिरे	1,600.00	-	1,600.00
72	आर्यन एकिकृत कृषि फर्म	03-31-0957	शुसिला श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
73	प्रजिता एकीकृत कृषि फर्म	03-06-0916	कमल बहादुर कार्की	1,500.00	-	1,500.00
74	वि०एण्ड०वि० किराना पसल	03-25-0928	बुल्लु जोशी	800.00	-	800.00
75	देउराली कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-20-0228	दिलरुपा राई	1,000.00	-	1,000.00
76	जीवन होटल	04-25-1008	बिना कुमारी कट्टेल	800.00	-	800.00
77	अभिषेक एग्रो फर्म	1/31/2393	सुरेन्द्र बहादुर थापा	1,000.00	-	1,000.00
78	समिप कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-23-0300	पुरुषोत्तम लामिछाने	1,000.00	-	1,000.00

79	विमला कस्मेटिक पसल	07-27-1494	मदन मान उदाश	1,200.00	-	1,200.00
80	थापा होटल	1/6/2334	कृष्ण बहादुर थापा	2,700.00	-	2,700.00
81	थापा कृषिउपज खरिद विक्री केन्द्र	1/6/2334	कृष्ण बहादुर थापा	2,700.00	-	2,700.00
82	लक्ष्मी किराना पसल	1/8/1956	गोविन्द बहादुर मगर	1,000.00	-	1,000.00
83	साजन मोटरसाइकल वर्कशप	06-30-0553	लक्ष्मी शेर्पा	1,000.00	-	1,000.00
84	रोदुवा पशुपंक्षी पालन	06-01-0605	अभिषेक राई	1,500.00	-	1,500.00
85	सन्तोष चिया पसल	03-26-0414	भक्त बहादुर राई	400.00	-	400.00
86	सेवारो होटल	1/25/2349	विष्णु चोडवाड	1,200.00	-	1,200.00
87	जोती किराना पसल	06-29-0601	राज कुमारी लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
88	कला बियानास्ता पसल	03-06-0917	कला राई	400.00	-	400.00
89	दिपन्जलना वर्कशप	09-31-0295	संगिता राई	3,000.00	-	3,000.00
90	प्रगतीशिल कृषि तथा पशुपालन ख	05-20-0911	दुर्गा देवी श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
91	निसान फुट वेयर	07-23-1470	पदम रोका	1,000.00	-	1,000.00
92	निशान विरुवा नर्सरी	07-23-1471	पुर्ण कुमारी गुरागाई	1,000.00	-	1,000.00
93	श्रीजल श्रेष्ठ पसल	05-20-0912	देवेन्द्र श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
94	न्यू विनम ज्वेलर्स	06-25-0611	वेद बहादुर विश्वकर्मा	3,000.00	-	3,000.00
95	रेडिमेड जेनेरल स्टोर	1/25/2350	विष्णु कुमारी तामाङ	1,200.00	-	1,200.00
96	लाँकुरे बाख्रा फर्म	1/8/1958	गिता काफ्ले न्यौपाने	1,000.00	-	1,000.00
97	हाम्रो बाख्रा फर्म	03-26-0415	भिम कुमारी मल्ल	1,000.00	-	1,000.00
98	सुमन किराना पसल	07-08-1325	गिता भण्डारी	800.00	-	800.00
99	अन्शु कस्मेटिक पसल	7/31/6449	सरिता राई	800.00	-	800.00
100	विष्ट फर्निचर पसल	1/12/2299	ज्ञान बहादुर विष्ट	1,800.00	-	1,800.00
101	रक्षा होटल एण्ड लज	07-27-1499	मनु श्रेष्ठ	2,000.00	-	2,000.00
102	नारायण स्टोर	07-24-1459	नारायण प्रसाद श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
103	सृजनशिल एकिकृत कृषि फर्म	03-27-0897	मञ्जु कार्कि	1,000.00	-	1,000.00
104	सर्मिला एगो फर्म ख	10-31-1720	सर्मिला राई	1,000.00	-	1,000.00
105		02-22-1035		1,000.00	-	1,000.00

	बराहजी कृषि तथा पशुपालन फर्म		नर बहादुर राई			
106	रायामाझी कृषि पशुपंक्षी उत्पादन तथा विक्री फर्म	09-16-0044	डिल्ली बहादुर राया	1,500.00	-	1,500.00
107	पाथिभरा व्यूटीपार्लर एण्ड ट्रेनिङ सेण्टर	05-25-0921	बुद्ध माया तामाङ्ग	800.00	-	800.00
108	श्री जय नर्वदा कृषि फर्म	06-14-0003	टिकाराम कार्की	1,000.00	-	1,000.00
109	इग्राइट टयाट्टु एण्ड आर्ट बर्कशप	07-22-1513	निशान राई	1,000.00	-	1,000.00
110	ॐ डेरी उद्योग	06-22-0587	निरुता घिमिरे	1,500.00	-	1,500.00
111	ॐ विस्कुट उद्योग	03-14-0003	टिकाराम कटुवाल	1,500.00	-	1,500.00
112	जनविश्वास स्टेशनर्स	07-32-1487	होम बहादुर लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
113	निरा एकिकृत कृषि फर्म	03-22-0860	निरा राई	1,000.00	-	1,000.00
114	मनिक कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	10/29/2239	रविन कार्की	1,000.00	-	1,000.00
115	पि०एस० खाजा घर	06-01-0606	अनिता श्रेष्ठ	600.00	-	600.00
116	इमान सिं एग्री फर्म	02-02-1035	इमान सिं राई	1,000.00	-	1,000.00
117	अच्युता बंगुर फर्म	05-01-0936	अच्युता राई	1,500.00	-	1,500.00
118	विष्णु होटल	1/25/2353	विष्णु आले	1,200.00	-	1,200.00
119	दाजुभाई कृषि पशुपालन तथा डेरी फर्म	02-28-1014	युवराज सुवेदी	3,500.00	-	3,500.00
120	शुभ लाभ ज्वेलर्स	06-22-0588	निल कुमार विश्वकर्मा	2,000.00	-	2,000.00
121	पासाङ्ग किराना पसल	1/23/2255	पासाङ्ग तामाङ्ग	800.00	-	800.00
122	जे०व० कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	07-26-1472	भिमा देवी राई	1,000.00	-	1,000.00
123	हिले डेण्टल	1/27/2370	मनिष कुमार शाह	2,500.00	-	2,500.00
124	सयपत्री कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	07-06-1126	कमला श्रेष्ठ पोख्रेल	1,000.00	-	1,000.00
125	बाबा स्टोर	09-31-0296	सरोज कुमार थापा	1,200.00	-	1,200.00
126	सुजता बहुउद्देशीय कृषि फर्म	7/31/6454	सुजता श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
127	रेशा होटल तथा किराना	1/25/2354	बाल कुमारी तामाङ्ग	1,600.00	-	1,600.00
128	रेशा होटल तथा किराना	1/25/2354	बाल कुमारी तामाङ्ग	1,600.00	-	1,600.00
129	चन्द्रमा ज्वेलरी	1/20/2340	दिनेश वराइली विश्वकर्मा	3,000.00	-	3,000.00
130	सगरमाथा कृषि फर्म	06-32-0568	हिमाल कुमारी राई	1,000.00	-	1,000.00
131	हात्तिखर्क भिमान ज्वेलर्स	1/27/2372	मान बहादुर विश्वकर्मा	3,000.00	-	3,000.00

132	भिमा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	06-20-0497	देवेन्द्र अधिकारी	1,000.00	-	1,000.00
133	भुपाल एकिकृत कृषि तथा पशुपालन फर्म	03-26-0416	भुपाल ठकुरी	1,000.00	-	1,000.00
134	रक्षा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	07-29-1522	रन्जित श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
135	आरज ज्वेलर्स	1/20/2343	दिपेन्द्र कुमार विश्वकर्मा	3,000.00	-	3,000.00
136	छोडदेन कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	05-22-0850	नविना राई	1,500.00	-	1,500.00
137	पवित्रा कृषि फर्म	06-23-0579	पवित्रा वस्नेत	1,000.00	-	1,000.00
138	अशिम मौरीपालन फर्म	08-01-0371	अनिल राई	1,500.00	-	1,500.00
139	तमोर कृषि फर्म	09-25-0295	विन्दा कार्की	1,000.00	-	1,000.00
140	त्रिवेणी बाख्रा फर्म	03-31-0960	सजिता राई	1,000.00	-	1,000.00
141	पशुपती एकिकृत कृषि फर्म	09-23-0303	पशुपती चापागाई	5,000.00	-	5,000.00
142	पोखरी कृषि फर्म	08-12-0406	जुग बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
143	शिवालय कृषि फर्म	1/1/2311	अम्बिका शाही	1,000.00	-	1,000.00
144	बुढाथोकी डोनट उद्योग	1/3/2335	उर्मिला भट्टराई	1,000.00	-	1,000.00
145	श्री सिंह तथा सिद्ध देवी बाख्रापालन फर्म	09-08-0016	गोविन्द दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
146	स्नेहा स्मृती कृषि फर्म	06-22-0589	नेत्र कुमारी नेपाली	1,000.00	-	1,000.00
147	सेयु पशुपंक्षी फर्म	04-01-0984	अरुणा सेनेहाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
148	साम्पाङ चियानास्ता पसल	10/6/1922	कल्पना राई	400.00	-	400.00
149	लछिमन कृषि तथा पन्थी फर्म	02-30-1013	लछिमन राई	1,000.00	-	1,000.00
150	श्री कृष्ण कृषि फर्म	03-10-0906	चक्र बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
151	श्री मधुगंगा देउराली एकिकृत कृषि फर्म	02-31-1043	सोम बहादुर गिरी	1,000.00	-	1,000.00
152	न्यू दन्तकाली फ्रुट वेयर	07-06-1128	कल्पना सार्की	1,000.00	-	1,000.00
153	मितेरी बंगुर फर्म	7/31/6457	सार माया राई	1,000.00	-	1,000.00
154	डेनिमा सब्जी पसल	1/6/2336	कमला देवी पिठाकोटे	600.00	-	600.00
155	विन्दु कृषि फर्म	06-25-0614	विन्दु राई	1,500.00	-	1,500.00
156	शंकर ज्वेलर्स	07-25-1500	विवेश रसाइली	3,000.00	-	3,000.00
157	सविता किराना पसल	1/31/2403	सविता अधिकारी	2,300.00	-	2,300.00
158		1/31/2403		2,300.00	-	2,300.00

	सविता किराना पसल		सविता अधिकारी			
159	खाम्बेला पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	08-22-0342	निम कुमारी राई	1,000.00	-	1,000.00
160	अरुणा एकिकृत एग्री फर्म	03-31-0961	सुनिता बस्नेत	1,000.00	-	1,000.00
161	निश्चल चटपटे पसल	09-22-0257	निश्चल राई	500.00	-	500.00
162	पाथिभरा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-30-0186	लोक बहादुर खडका	1,000.00	-	1,000.00
163	इशना इशा एकिकृत एग्री फर्म	03-01-0928	अनिशा राई	1,000.00	-	1,000.00
164	उर्मिला बंगुर फर्म	1/3/2337	उर्मिला दर्जी	1,000.00	-	1,000.00
165	आर्यन कृषि पशुपालन तथा फलफुल फर्म	09-22-0258	निरज आचार्य	1,000.00	-	1,000.00
166	एजल आदित्य किराना पसल	02-06-0965	कौशिला थापा	1,000.00	-	1,000.00
167	बुनिता चिया खेती	02-01-1032	अनु बस्नेत	1,000.00	-	1,000.00
168	याकेली कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	06-31-0648	सन्त कुमार राई	1,000.00	-	1,000.00
169	जलकन्या देवी कृषि तथा पशुपालन फर्म	02-32-1005	हर्क बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
170	बुढाथोकी किराना पसल	1/31/2405	सुर्य कुमारी बुढाथोकी	1,000.00	-	1,000.00
171	विश्रान्ती पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	09-25-0296	विष्णु कुमारी माझी	1,000.00	-	1,000.00
172	कंचन किराना पसल	1/20/2345	दिल कुमारी राई	2,500.00	2,500.00	5,000.00
173	कञ्चन कुरकुरे उद्योग	1/20/2345	दिल कुमारी राई	2,500.00	2,500.00	5,000.00
174	कंचन किराना पसल	1/20/2345	दिल कुमारी राई	2,500.00	2,500.00	5,000.00
175	मोटेन ग्रिन हाउस	09-20-0229	देवी श्रेष्ठ	1,500.00	-	1,500.00
176	नोवेल रेडिमेट इम्पोरियम	1/23/2257	पेमा कुमारी लामा	1,500.00	-	1,500.00
177	धनकुटा एग्री टुरिजम एण्ड फन भ्याली	06-08-0187	गोपाल गुरागाई लगायत चारजना गुरागाई	5,000.00	-	5,000.00
178	शुभलक्ष्मी किराना	05-31-0947	संजय श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
179	लक्ष्मी कृषि फर्म	1/30/2340	लक्ष्मी माया शाही	1,000.00	-	1,000.00
180	रुवि इन्टरप्राइजेज	07-25-1502	विनु श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
181	भुपेन्द्र फेन्सी स्टोर	1/26/2317	भुपेन्द्र कट्टवाल	1,200.00	-	1,200.00
182	नेत्र लक्ष्मी किराना स्टोर	1/22/2890	नेत्र बहादुर बुढाथोकी	1,200.00	-	1,200.00
183	अक्यू स्टोर	1/30/2343	लक्ष्मी बुढाथोकी	1,500.00	-	1,500.00

184	तामाङ्ग होटल एण्ड लज	1/27/2375	मिना तामाङ्ग	1,500.00	-	1,500.00
185	हिमिसा फेन्सी पसल	01-32-2328	मिना तामाङ्ग	1,200.00	-	1,200.00
186	निशान मोवाइल रिपेयरिङ सेण्टर	1/20/2347	द्रोण बहादुर कार्की	1,500.00	-	1,500.00
187	कोइराला किराना पसल	1/31/2410	सिता कोइराला	1,000.00	-	1,000.00
188	महिमा विस्कुट उद्योग	1/27/2376	मुक्तिनारायण शाह कलवार	1,500.00	-	1,500.00
189	पौडेल ट्रेडर्स	04-06-1006	कोपिला पौडेल	2,300.00	-	2,300.00
190	पौडेल ट्रेडर्स	04-06-1006	कोपिला पौडेल	2,300.00	-	2,300.00
191	जयमाता जी किराना पसल	06-25-0615	बोधराज दाहाल	800.00	-	800.00
192	हरिओम फेन्सी पसल	06-20-0499	देवी दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
193	पोखरेल बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी पालन फर्म	06-31-0651	श्रीधर पोखरेल	1,500.00	-	1,500.00
194	राज किराना पसल	1/29/2383	रेवत बहादुर थापा	1,000.00	-	1,000.00
195	अग्नी इन्कपॉरेटेड प्रा०लि०	1/1/2316	अग्नी इन्कपॉरेटेड प्रा०लि०	8,000.00	-	8,000.00
196	ग्लो एण्ड गो कस्मेटिक्स	07-27-1506	मैयादेवी तिम्सिना	1,200.00	-	1,200.00
197	रोजी रोमी फेन्सी पसल	07-29-1529	रेश्मा श्रेष्ठ डंगोल	1,200.00	-	1,200.00
198	बुढाथोकी ब्राइभिड सेन्टर	1/22/2891	नरेश शिव कुमार बुढाथोकी । भण्डारी	2,000.00	-	2,000.00
199	द राईजिड प्वाइन्ट	07-16-1325	डम्बर बहादुर लिम्बु	800.00	-	800.00
200	शिव बस्त्रालय	1/6/2338	कुन्दन लाल चौधरी	2,000.00	-	2,000.00
201	थोक तथा खुद्रा किराना ख	05-03-0883	उर्मिला श्रेष्ठ	1,500.00	-	1,500.00
202	बिद्यार्थी चियानास्ता पसल	07-22-1516	निर्मल रायामाझी	400.00	-	400.00
203	नटराज एग्रो प्रा०लि० शाखा धनकुटा	1/22/2892	नटराज एग्रो प्रा०लि० शाखा धनकुटा हिले	1,500.00	-	1,500.00
204	सुरज होटल	07-12-1506	ज्ञानु देवी श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
205	विराज फ्रेस हाउस	03-32-0897	हेमा लिम्बु	1,500.00	-	1,500.00
206	लक्ष्मी पशुपालन तथा नर्सरी फर्म ख	03-32-0897	हेमा लिम्बु	1,500.00	-	1,500.00
207	अनिस होटल	04-25-1010	बिक्रम खडका	800.00	-	800.00
208	आरजु किराना पसल	09-06-0202	कविता रोइला	1,000.00	-	1,000.00

209	जेलिशा कस्मेटिक पसल	1/8/1962	गिता देवी बस्नेत	1,500.00	-	1,500.00
210	चुलिवन पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	08-27-0404	ममिता राई	1,000.00	-	1,000.00
211	एम०एम० कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-22-0259	निर्मला राई	1,000.00	-	1,000.00
212	हाइटेक मोवाइल इन्स्टिट्यूट हाइटेक सप्लायर्स	05-10-0891	चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	2,000.00	-	2,000.00
213	कृपा कृषि तथा पशुपालन फर्म	07-06-1132	कमला कुमारी पुन	1,000.00	-	1,000.00
214	प्रगतिशिल पशुपंक्षी पालन फर्म	7/31/6466	सञ्जु राई	1,000.00	-	1,000.00
215	प्रधान ट्रेडर्स	07-25-1507	विनय प्रधान	1,200.00	-	1,200.00
216	भोजपुरे बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	10-20-1467	देवा कुमार जोगी	1,000.00	-	1,000.00
217	फुलवारी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	10-30-1830	लादिकी शेरपा	1,000.00	-	1,000.00
218	जिनी फेन्सी स्टोर	04-22-1002	निर्मल कुमार श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
219	एयर डाइनामिक	05-31-0949	सौहार्द राई	1,000.00	-	1,000.00
220	चुलेघाँटी बाख्रापालन फर्म	04-01-0986	अनिता लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
221	शुभम पशुपालन फर्म	04-31-1014	शम्भु राई	1,000.00	-	1,000.00
222	सरश्वती आरोह पशुपंक्षी फर्म	04-31-1015	सरस्वती राई	1,000.00	-	1,000.00
223	हिले पोलिक्लिनिक	1/31/2419	सन्देश थापा	2,500.00	-	2,500.00
224	चाम्लिङ कृषि फर्म	06-31-0657	शिला राई	1,000.00	-	1,000.00
225	मार्गा देवी एग्रो फर्म	02-06-0967	कल्पना तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
226	शान्ता खुकुरी उद्योग	04-07-0987	खगेन्द्र विश्वकर्मा	500.00	-	500.00
227	चन्द्र माया बाख्रापालन फर्म	07-10-1429	चन्द्र माया राई	1,000.00	-	1,000.00
228	कमला कृषि फर्म	08-06-0382	कमला राई	1,000.00	-	1,000.00
229	आरुष पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	08-25-0328	वृषिका राई	1,000.00	-	1,000.00
230	समृद्धि सप्लायर्स	07-29-1531	रुपेन शाक्य	3,500.00	-	3,500.00
231	शाक्य आल्मोनियम एण्ड ग्लिल उद्योग	1/31/2421	सृष्टि मास्के शाक्य	2,000.00	-	2,000.00
232	चन्द्रकुमारी कुखुरा पालन फर्म	04-25-1011	बल बहादुर विश्वकर्मा	1,000.00	-	1,000.00
233	कागते भ्यू होटल एण्ड लज	03-26-0418	भिमा दाहाल थापा	1,200.00	-	1,200.00
234	धनकुटा स्नोकर हाउस	07-99-0008	आषिशा शाही	1,500.00	-	1,500.00
235	धुत्र कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-21-0254	धुत्र भण्डारी	1,000.00	-	1,000.00

236	एलिसा किराना पसल	02-23-0918	पुजा तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
237	प्रगाड कृषि तथा वाखापालन फर्म	09-03-0101	उद्धव भण्डारी	1,500.00	-	1,500.00
238	शुक्र खुकुरी उद्योग	04-31-1017	शुक्र विश्वकर्मा	500.00	-	500.00
239	ई० टि०सि० नेपाल प्रा०लि०	07-02-1467	ई०टि०सि० नेपाल प्रा०लि०	2,000.00	-	2,000.00
240	विहनहर्ता फर्निसिङ्ग एण्ड डेकोर	1/31/2424	सुदन आचार्य नेवार	2,500.00	-	2,500.00
241	डि०आर० जेनरल सु सेण्टर	01-16-1514	डम्बर कुमारी कार्की क्षेत्री	1,000.00	-	1,000.00
242	पाख्रिन कृषि तथा पशुपालन फर्म	02-29-0988	रमेश पाख्रिन	1,500.00	-	1,500.00
243	सुनिता तरकारी तथा फलफुल फर्म	09-31-0301	सुनिता राया	1,000.00	-	1,000.00
244	तुलसा एग्रो फर्म	02-18-0853	तुलसा चापागाई	1,000.00	-	1,000.00
245	शुभ समृद्धि सप्लायर्स	04-25-1012	विपिन दाहाल	500.00	-	500.00
246	जे०के० स्टोर	06-13-0002	झमक कटुवाल	800.00	-	800.00
247	किराँती कृषि फर्म	09-01-0294	अन्जना राई	1,000.00	2,000.00	3,000.00
248	छिन्ताड कम्युनिकेशन नेटवर्क एण्ड सर्भिस	1/1/2317	अन्जन छारा	4,000.00	-	4,000.00
249	जेसिका फ्रेस हाउस	08-12-0408	जस बहादुर राई	500.00	-	500.00
250	जलकन्या कृषि तथा डेरी फर्म	02-08-0020	गोविन्द प्रसाद सुवेदी	1,000.00	-	1,000.00
251	श्री सत्य साई ज्वेलर्स	07-14-0005	टंक बहादुर दियाली	3,000.00	-	3,000.00
252	जश्विन बंगुर पालन फर्म	04-18-0001	तिल माया लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
253	तमोर बंगुर फर्म	09-23-0305	प्रदिप कुमार गिरी	1,000.00	-	1,000.00
254	दिया सब्जी पसल	03-02-0935	ईन्द्र कुमारी सार्कि	600.00	-	600.00
255	देबी किराना पसल	09-20-0231	देबी माया रोईला	800.00	-	800.00
256	प्रवेश होटल	06-27-0617	मञ्जु वाग्ले	1,200.00	-	1,200.00
257	जलकन्या पशु तथा अलैची फर्म	1/30/2348	लिला बहादुर सिजाली	1,500.00	-	1,500.00
258	न्यू कुशुम सिप विकास प्रशिक्षण केन्द्र	07-06-1139	कुसुम राना	500.00	-	500.00
259	छिन्ताड भेटनरी	1/31/2430	सरोजा बराल	800.00	-	800.00
260	सुमिना होटल एण्ड लज	03-31-0966	सुवर्ण कार्की	1,600.00	-	1,600.00
261	दिपा एग्रो फर्म	1/20/2348	दिर्घमाया सिजाली	1,000.00	-	1,000.00
262		1/12/2305		1,000.00	-	1,000.00

	ज्ञानी डल हाउस		ज्ञानीमैया कक्षपती			
263	युंके एग्रो फर्म	06-03-0416	उषा खडका	1,000.00	-	1,000.00
264	मगरात कृषि फर्म	02-21-0657	धन माया दर्लामी मगर	1,000.00	-	1,000.00
265	मार्गा देवी कृषि फर्म	10-23-1448	प्रकाश कार्की	1,000.00	-	1,000.00
266	अनु बाख्रा फर्म	1/1/2318	अनु ठकुरी	1,000.00	-	1,000.00
267	अमित चिया पसल	1/27/2382	मैया गोडवा तामाङ्ग	400.00	-	400.00
268	अनुश किराना पसल	04-03-0827	उमेश कुमार उदास	800.00	-	800.00
269	दिपा दुवानी सेवा	1/20/2350	दिपा गोडवा तामाङ्ग	3,500.00	-	3,500.00
270	दिपिशा पशु तथा कृषि फर्म	03-23-0899	पुजा राई	1,000.00	-	1,000.00
271	सिमिड बंगुर फर्म	03-20-0931	दिल कुमारी राई	1,000.00	-	1,000.00
272	उषा बंगुर पालन फर्म	07-03-1426	उषा राई	1,000.00	-	1,000.00
273	खुशी पशुतथा कृषि फर्म	03-10-0907	चन्द्रध्वज राई	1,000.00	-	1,000.00
274	मालवासे बाख्रा फर्म	03-27-0901	मेन कुमारी राई	1,000.00	-	1,000.00
275	कमला कृषि फर्म	03-26-0419	भिम राई	1,000.00	-	1,000.00
276	न्यू ० आर० इ० सिलाई कटाई	06-29-0607	रोजिना राई	800.00	-	800.00
277	मुन्धुम कृषि तथा पशुपालन फर्म	03-27-0902	मेख बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
278	श्री मार्गा देवी कुरकुरे चिप्स र पापड उद्योग	05-31-0952	शुक्री राई लगायत २ जना राई, मगर, राई	1,000.00	-	1,000.00
279	कविता खुकुरी उद्योग	04-99-0003	फडिन्द्र कुमारी विश्वकर्मा	500.00	-	500.00
280	आठ राई टेलर्स	07-22-1520	निर कुमारी आडदम्बे	1,000.00	-	1,000.00
281	च्वाइज फेन्सी	7/31/6490	सरिता मगर	1,200.00	-	1,200.00
282	न्यू शुभलक्ष्मी ज्वेलर्स	06-23-0583	प्रकाश विश्वकर्मा	2,000.00	-	2,000.00
283	श्री समृद्धि एग्रो फर्म	02-31-1047	सुमन दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
284	याकथुडवा बंगुर फर्म	7/31/6492	सरस्वती लिम्बु	1,000.00	-	1,000.00
285	रुपा किराना पसल	1/2/2350	इन्द्र बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
286	ॐ छिन्ताड देवी थान ज्वेलरी	7/31/6493	शशिकला लिम्बु वि०क०	3,000.00	-	3,000.00
287	ऐरेलु कृषि तथा एग्रो फर्म	02-14-0016	टंक बहादुर दाहाल	1,000.00	-	1,000.00

288	मधुमंगा एगो फर्म	02-10-0974	चक्र बहादुर खडका	1,000.00	-	1,000.00
289	खडका एगो फर्म	02-07-0994	खगेन्द्र खडका	1,000.00	-	1,000.00
290	सजिना पोल्ट्री फर्म	02-12-0988	जिवन राई	1,000.00	-	1,000.00
291	विष्ट कृषि फर्म	02-29-0990	राम बहादुर विष्ट	1,000.00	-	1,000.00
292	बराल मौरीपालन तथा आधुनिक घर निर्माण केन्द्र	03-07-0926	खेम प्रसाद बराल	1,000.00	-	1,000.00
293	मैया पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	07-27-1513	मैया श्रेष्ठ	1,000.00	-	1,000.00
294	सुहाना एगो फर्म	02-10-0975	चन्द्रमणि दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
295	दाहाल कृषि तथा एगो फर्म	02-25-1018	बलराम दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
296	अमर कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-01-0295	अमर बहादुर न्यौपाने	1,000.00	-	1,000.00
297	कटुवाल खाजाघर तथा फ्रेस हाउस	10-25-1558	विपना खडका कटुवाल	900.00	-	900.00
298	कटुवाल खाजाघर तथा फ्रेस हाउस	10-25-1558	विपना खडका कटुवाल	900.00	-	900.00
299	श्री अनिस मनिस एगो फर्म	02-31-1048	शंखर राई	1,000.00	-	1,000.00
300	निर्मला सिलाई कटार्ई	06-22-0596	निर्मला दर्जि	500.00	500.00	1,000.00
301	शुभ टेलर्स	05-31-0953	सुनिता राई	500.00	-	500.00
302	अधिकारी किराना पसल	07-21-1209	धनमाया अधिकारी	1,200.00	-	1,200.00
303	रातमाटे कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-06-0206	किरण न्यौपाने	1,000.00	-	1,000.00
304	बस्नेत तोरी मिल	05-23-0881	पदम बहादुर बस्नेत	800.00	-	800.00
305	आदर्श कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-07-0269	खगेन्द्र बहादुर भण्डारी	1,000.00	-	1,000.00
306	बराल स्टोर	09-03-0103	उमेश बराल	800.00	-	800.00
307	प्रसंशा किराना पसल	09-29-0254	रमेश बराल	800.00	-	800.00
308	ॐ दन्तकाली खुद्रा किराना पसल	1/1/2319	अमित लो तामाङ्ग	1,200.00	-	1,200.00
309	श्री आठपहरिया एगो फर्म	10-31-1723	सुर्य बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
310	पाथिभरा एगो फर्म	10-28-0539	योगेन्द्र बहादुर दाहाल	1,000.00	-	1,000.00
311	दिक्षीत कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-20-0232	दिपक कुमार राया	1,000.00	-	1,000.00
312	हाम्रो बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	7/31/6495	सिता थापा पराजुली	1,000.00	-	1,000.00
313	अनुष फेन्सी पसल	00-06-0420	कमला कार्की	1,200.00	-	1,200.00
314	सुवास टेलर्स	7/31/6496	सुवास परियार	500.00	-	500.00

315	दाजुभाई कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	08-13-0160	झनेन्द्र राई	1,000.00	-	1,000.00
316	रोजी किराना	05-29-0926	रोमी प्रधान	800.00	-	800.00
317	विवेक इलेक्ट्रोनिक्स सेण्टर	07-12-1509	जिवन लिम्बु	600.00	-	600.00
318	आरके स्टोर	1/29/2391	रत्न बहादुर विश्वकर्मा	1,800.00	-	1,800.00
319	टिका कृषि तथा पशु फर्म	08-14-0003	टिका बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
320	सरला किराना पसल	07-34-0934	सरला श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
321	नितेश फेन्सी तथा कस्मेटिक पसल	07-18-1020	तारा देवी महत	1,000.00	-	1,000.00
322	कार्की ट्रेडर्स	1/31/2438	शोभा अधिकारी	1,000.00	-	1,000.00
323	श्री गणेश एकिकृत कृषि व्यवसाय	1/8/1967	गणेश बहादुर थापा क्षेत्री	1,000.00	-	1,000.00
324	धरान फेसन कलेक्सन	07-03-1427	उषा लावती	1,200.00	-	1,200.00
325	शिशिर कृषि पशुपंक्षी फर्म	09-06-0208	किशोर बम्जन	1,500.00	-	1,500.00
326	नमुना कृषि पशु तथा फलफुल फर्म	03-27-0903	मनिसा राई	1,000.00	-	1,000.00
327	उप्रेती अटो ट्रेडर्स	1/27/2384	मिन कुमार उप्रेती	1,500.00	-	1,500.00
328	श्री गणेशाय नम स्टोर	1/25/2369	विप्लव पोख्रेल	2,000.00	-	2,000.00
329	तमर भ्यू होटल	09-21-0256	धन बहादुर घिमिरे	1,200.00	-	1,200.00
330	तितुङ्ग किराना पसल	01-32-2331	हरिलाल तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
331	श्रृष्टी इलेक्ट्री	1/29/2397	रिता विश्वकर्मा	4,000.00	-	4,000.00
332	मुना किराना	09-27-0302	मुना कार्की	800.00	-	800.00
333	सिंगो बंगुर तथा पोल्ट्री फर्म	06-12-0590	जुक बहादुर राई	1,500.00	-	1,500.00
334	कविता फलफुल प्रशोधन उद्योग	06-25-0619	विष्णु माया कन्दडवा राई	1,000.00	-	1,000.00
335	मधु आईसक्रिम	7/31/6502	शोभा कुमारी चौधरी	1,500.00	-	1,500.00
336	समिप अटो रिपेयरिङ सेण्टर	07-10-1431	चन्द्रकला प्रधान	3,000.00	-	3,000.00
337	समिप अटो रिपेयरिङ सेण्टर	07-10-1431	चन्द्रकला प्रधान	3,000.00	-	3,000.00
338	खर्क कृषि फर्म	10-23-1450	पद्म बहादुर अधिकारी	1,000.00	-	1,000.00
339	पाथिभरा सप्लायर्स	1/6/2349	कुमार तामाङ्ग पाख्रिन	2,500.00	-	2,500.00
340	मुना एग्रो फर्म	1/27/2388	मुना तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
341		1/10/2254		2,000.00	-	2,000.00

	शिव सब्जी पसल		चन्द्रकला थापा वस्नेत			
342	घिमिरे किराना पसल	10-16-0340	डुका देवी कार्की , घिमिरे	800.00	-	800.00
343	सोलु व्याग रिपियरीड सेन्टर	1/17/2262	ढोल बहादुर राई	1,000.00	-	1,000.00
344	सम्योग एग्रो फर्म	1/31/2443	सिता तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
345	युनिसा किराना पसल	1/10/2255	चन्द्र कुमार तामाङ्ग	1,000.00	-	1,000.00
346	सानु गुन्ती पसल	7/31/6509	सानुमैया राजभण्डारी	500.00	-	500.00
347	प्रेम गंगा होम डेकोर र वालपेपर	7/31/6510	सष्टिका विसंखे	1,500.00	-	1,500.00
348	जेनिफा खाजा घर	05-12-0891	जिना श्रेष्ठ	800.00	-	800.00
349	चौतारी होटल	7/31/6513	सन्नमान डंगोल	800.00	-	800.00
350	सिता टेडर्स	1/31/2446	सिता बुढाथोकी	4,000.00	-	4,000.00
351	आरम्भ माईक्रो फाइनेन्स वित्तीय संस्था लि० शाखा कार्यालय	04-99-0004	आरम्भ माईक्रो फाइनेन्स वित्तीय संस्था लि० शाखा कार्यालय, धनकुटा	10,000.00	-	10,000.00
352	अविजल मासु पसल	05-01-0939	अविजल राई	500.00	-	500.00
353	सरश्वती चटपटे पसल	04-31-1026	सरश्वती श्रेष्ठ गुरुङ्ग	500.00	-	500.00
354	नाइसिला थेरापी एण्ड वेलनेश सेण्टर	01-14-0013	टेक बहादुर श्रेष्ठ	1,500.00	-	1,500.00
355	एस०के किराना पसल	05-18-0009	तेज कुमारी लिम्बु	800.00	-	800.00
356	हाडखिम कृषि तथा पशुपालन	1/6/2352	कमल राई	1,500.00	-	1,500.00
357	सुवर्ण किराना पसल	10-02-1591	इन्दिरा सुवेदी	800.00	-	800.00
348	कृषि ट्रयाक्टर पार्टस तथा ग्यारेज	01-21-1300	ध्रुव तामाङ्ग	3,000.00	-	3,000.00
359	नवदुर्गा किराना	1/29/2421	भिम वहादुर कार्की	1,000.00	1,000.00	2,000.00
360	नवदुर्गा स्टोर	1/25/2388	बन्दना कार्की	5,000.00	49,000.00	54,000.00
361	नवदुर्गा स्टोर	1/25/2388	बन्दना कार्की	5,000.00	49,000.00	54,000.00
362	ए०वि० हाङ्ग फेन्सी स्टोर	1/1/2322	अशोक राई	1,200.00	-	1,200.00
363	उत्सिका कृषि फर्म	1/3/2339	उमेश घिमिरे	1,500.00	-	1,500.00
364	सिता किराना स्टोर	1/25/2373	बालकुमारी कार्की घिमिरे	2,000.00	-	2,000.00
365	गंगा जमुना डेरी उद्योग	1/25/2373	बालकुमारी कार्की घिमिरे	2,000.00	-	2,000.00

366	घिमिरे किराना पसल	1/29/2401	रेख बहादुर घिमिरे	1,200.00	-	1,200.00
367	सहिद सरोकार कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	09-25-0300	बोध बहादुर दर्जि	1,000.00	-	1,000.00
368	शेर्पा फेन्सी स्टोर	01-16-1517	डेण्डी शेर्पा	1,200.00	-	1,200.00
369	सुमिरा किराना पसल	04-22-1005	नेत्र कुमारी तामाङ्ग	800.00	-	800.00
370	पुजा गोल्ड	07-23-1482	पुनम गिरी	1,200.00	-	1,200.00
371	पाथिभरा किराना पसल तथा मिल	10-20-1471	दुर्गा बहादुर अधिकारी	1,100.00	-	1,100.00
372	पाथिभरा किराना पसल तथा मिल	10-20-1471	दुर्गा बहादुर अधिकारी	1,100.00	-	1,100.00
373	छिन्ताङ्ग देवी कृषि भण्डार	09-06-0209	कमला बाग्ले	2,000.00	-	2,000.00
374	धनकुटा हार्डवेयर सप्लायर्स	7/31/6520	सनोज श्रेष्ठ	3,500.00	-	3,500.00
375	राधा इम्पोरियम	07-29-1543	राधा कुमारी श्रेष्ठ	1,500.00	-	1,500.00
376	धनकुटा ईन्टर प्राइजेज	07-30-1508	लक्ष्मी प्रसाद श्रेष्ठ	3,500.00	-	3,500.00
377	धनकुटा भेराइटी स्टोर	7/31/6521	सुमना श्रेष्ठ	1,500.00	-	1,500.00
378	आयुष्का कस्मेटिक पसल	1/1/2323	अञ्जना खड्का खत्री	1,200.00	-	1,200.00
379	मधु चटपटे पसल	1/27/2390	मधु तामाङ्ग	500.00	-	500.00
380	हार्दिक इन्टरप्राइजेज	06-22-0597	नारायण बहादुर श्रेष्ठ	2,700.00	-	2,700.00
381	हार्दिक इन्टरप्राइजेज	06-22-0597	नारायण बहादुर श्रेष्ठ	2,700.00	-	2,700.00
382	मास्के स्टोर	05-29-0929	राजेन्द्र मास्के	1,500.00	-	1,500.00
383	अर्याल फेन्सी स्टोर	07-29-1545	रेनुका ढकाल	1,200.00	-	1,200.00
384	मेघाटेक कम्प्युटर रिपेयर्स	1/8/1970	गंगा बहादुर राई	2,000.00	-	2,000.00
385	न्यू प्रगतिशिल कृषि फर्म	09-12-0263	जंग बहादुर कार्की	1,500.00	-	1,500.00
386	लिम्बु किराना पसल	7/31/6523	सुनिता कुरुडभड	1,000.00	-	1,000.00
387	मिक्सा स मिल तथा फर्निचर उद्योग	06-31-0671	सचिन्द्र कुमार राई	3,000.00	-	3,000.00
388	पाथिभरा मोवाइल मर्मत केन्द्र	1/31/2453	सोम बहादुर कार्की	2,000.00	-	2,000.00
389	पुजा कपडा पसल	04-23-0883	पुजा श्रेष्ठ उदाश	1,000.00	-	1,000.00
390	कान्तीपुर एयर टाभल्स एण्ड टुर्स प्रा०लि०, धनकुटा ६	06-06-0442	कृष्ण प्रसाद दाहाल	2,000.00	-	2,000.00
391	ए०बि० सि० वाल मार्ट	06-06-0443	कृष्ण प्रसाद दाहाल	2,000.00	-	2,000.00

392	कावेली मोटर्स कम्पनी प्रा०लि०	1/22/2907	नारायण प्रसाद दाहाल	8,000.00	-	8,000.00
393	तारा कस्मेटिक पसल	05-18-0011	तारा प्रधान	800.00	-	800.00
394	एजेलीया ब्यूटी पार्लर	06-31-0672	शशी शाक्य	800.00	-	800.00
395	इनु फेन्सी पसल	07-17-1482	डुण्डीराज खतिवडा	1,200.00	-	1,200.00
396	निशान देवी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	04-01-0987	अनु उदास	1,000.00	-	1,000.00
397	सरस्वती स्टेशनरी उद्योग	06-25-0623	विष्णु प्रसाद पौडेल	1,000.00	-	1,000.00
398	तमोर माइन्स एण्ड मिनुरल प्रा०लि०	10-18-0386	तारा पौडेल	8,000.00	-	8,000.00
399	वाइल्ड राइडर्स गियर्स	06-21-0454	धिरेन शाक्य	1,500.00	-	1,500.00
400	कामना होटल एण्ड लज	06-30-0556	लिलामाया थापा	2,600.00	-	2,600.00
401	कामना होटल एण्ड लज	06-30-0556	लिलामाया थापा	2,600.00	-	2,600.00
402	कामना होटल एण्ड लज	06-30-0556	लिलामाया थापा	2,600.00	-	2,600.00
403	जाल्यादेवी फेन्सी पसल	05-16-0002	डिक बहादुर गिरी	1,000.00	-	1,000.00
404	पञ्चकन्या ज्वेलरी	1/31/2455	सन्तोष वि०क०	3,000.00	-	3,000.00
405	सुदिक्षा कस्मेटिक्स एण्ड गिफ्ट पसल	06-06-0445	कमला कोईराला गुरागाई	800.00	-	800.00
406	मागदिबी लेखापढी सेन्टर	03-27-0907	मुकुन्द प्रसाद भण्डारी	2,000.00	-	2,000.00
407	आकाश एग्रो फर्म	1/7/2346	खेम बहादुर खडका	1,500.00	-	1,500.00
408	मेजिक ट्रेडर्स	1/8/1972	गोविन्द अर्याल	1,000.00	-	1,000.00
409	बगाले थापा एग्रो फर्म	1/26/2326	भरत थापा	1,500.00	-	1,500.00
410	बिकास मोटरसाईकल वर्कसप	04-25-1016	बिकास खड्गी	1,500.00	-	1,500.00
411	सन्तोष किराना पसल	09-31-0308	सन्तोष कुमार मगर	1,800.00	9,000.00	10,800.00
412	रुद्रबारी बारब्रा फर्म	09-31-0308	सन्तोष कुमार मगर	1,800.00	9,000.00	10,800.00
413	सुम्निमा होटल	05-12-0892	जानुका बनेम	800.00	2,400.00	3,200.00
414	एलिजा ब्युटिपार्लर एण्ड ट्रेनिङ सेन्टर	07-20-1357	दिया श्रेष्ठ	800.00	4,000.00	4,800.00
415	दिया इम्पेक्स	07-06-1143	किरण श्रेष्ठ	1,200.00	11,800.00	13,000.00
416	लक्ष्मी होटल	03-30-0932	लक्ष्मी राया	1,200.00	2,400.00	3,600.00
417	सयपत्री कृषि फर्म	03-02-0937	इलिसा राई	1,000.00	1,000.00	2,000.00
418	छिन्ताड देवी दाना चला सप्लायर्स	1/20/2364	दिनेश श्रेष्ठ	2,500.00	5,000.00	7,500.00

419	श्रेष्ठ बाय्खा पालन तथा विरुवा नर्सरी	05-29-0936	सीमा राई	300.00	600.00	900.00
420	दाजिलिङ हेयर कटिङ सैलुन	1/31/2488	सोनेलाल ठाकुर	1,000.00	9,500.00	10,500.00
421	राजदेवी कस्मेटिक पसल	1/29/2423	रिता देवी पासवान	1,200.00	8,400.00	9,600.00
422	बुद्धीमान पोल्ट्री फर्म	02-25-1023	बुद्धीमान दाहाल	1,000.00	2,000.00	3,000.00
423	सुष्मा किराना तथा सब्जी पसल	1/31/2494	सुष्मा कुँवर	1,600.00	6,400.00	8,000.00
424	सुष्मा किराना तथा सब्जी पसल	1/31/2494	सुष्मा कुँवर	1,600.00	6,400.00	8,000.00
जम्मा				602,400.00	196,100.00	798,500.00

क्र.सं.	बहालवालाको नाम	करदाता संकेत नं.	करदाताको नाम	चालु रकम	बक्यौता रकम	जम्मा रकम
1		06-31-0637	सामुदायिक विकास मञ्च नेपाल धनकुटा	7,920.00	7,920.00	15,840.00
2		03-28-0847	यातायात कार्यालय धनकुटा	84,000.00	-	84,000.00
3		07-07-1473	ख्याम बहादुर बुढाथोकी	4,356.00	4,356.00	8,712.00
4		1/31/2376	सुनिता लामा	2,640.00	2,640.00	5,280.00
5		06-07-0572	खेमराज राज श्रेष्ठ	2,904.00	-	2,904.00
6	कृष्ण प्रसाद निरौला	1/6/2331	कृष्ण निरौला	423.50	-	423.50
7	शुसिला तामाङ्ग	1/31/2382	शुसिला तामाङ्ग	4,356.00	363.00	4,719.00
8		7/31/6439	शेष कुमारी खडका कटुवाल	4,356.00	4,356.00	8,712.00
9		07-29-1509	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कंलि० धनकुटा	8,400.00	7,700.00	16,100.00
10		7/31/6440	सावित्रा लिम्बु	2,400.00	8,600.00	11,000.00
11		06-26-0136	भिम राज अधिकारी	4,583.37	5,000.04	9,583.41
12		1/25/2345	विजेन्द्र शर्मा	4,356.00	-	4,356.00
13		06-07-0573	खगेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	5,808.00	242.00	6,050.00
14		06-23-0576	प्रबुद्ध पोख्रेल	2,400.00	7,200.00	9,600.00
15		04-01-0982	अनु राना	2,178.00	-	2,178.00
16		1/26/2311	भुवन सिंह राना	440.00	-	440.00
17		00-04-6283	एनसेल अजियटा लि०	79,537.20	6,628.10	86,165.30
18		1/22/2882	नागरमल शर्मा	8,712.00	-	8,712.00
19		1/23/2252	पार्वती देवी शर्मा	9,147.60	6,098.40	15,246.00
20		07-29-1512	रत्नलाल भुजेल	2,640.00	220.00	2,860.00
21		7/31/6444	श्याम बहादुर क्षेत्री	2,904.00	-	2,904.00
22		09-25-0293	विनोद दर्नाल	2,178.00	-	2,178.00
23		1/31/2390	सिता खडका	4,356.00	-	4,356.00
24		07-26-1469	भिम माया लिम्बु	2,178.00	-	2,178.00
25		07-27-1494	मदन मान उदाश	-	660.00	660.00
26		07-23-1468		14,712.00	1,226.00	15,938.00

			पुर्णिमा राई			
27		07-27-1496	मेघराज श्रेष्ठ	14,712.00	-	14,712.00
28		1/1/2308	अविनाश विश्वकर्मा	4,356.00	-	4,356.00
29		07-23-1470	पदम रोका	3,960.00	3,960.00	7,920.00
30		06-06-0434	कमला मसराङ्गी मगर	2,904.00	-	2,904.00
31		1/6/2335	कमला तामाङ्ग	2,640.00	-	2,640.00
32		06-25-0611	वेद बहादुर विश्वकर्मा	1,980.00	1,980.00	3,960.00
33		04-31-1011	शिक्षक हित बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि० धनकुटा	6,000.00	500.00	6,500.00
34		05-31-0943	सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	40,008.00	35,007.00	75,015.00
35		05-20-0913	दिपा कटुवाल	6,000.00	2,500.00	8,500.00
36		07-22-1512	निर्मल दाहाल	2,178.00	-	2,178.00
37		1/12/2301	ज्ञानेन्द्र श्रेष्ठ	363.00	-	363.00
38		1/12/2300	जय चन्द	7,200.00	600.00	7,800.00
39		07-29-1520	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि० शाखा धनकुटा	7,200.00	-	7,200.00
40		05-23-0878	प्रदेश लेखा एकाई कार्यालय धनकुटा	51,480.00	47,190.00	98,670.00
41		06-28-0586	युस्मिन यस्माली	662.00	-	662.00
42		1/25/2353	विष्णु आले	2,640.00	220.00	2,860.00
43		1/31/2399	सम्झना शाक्य	2,904.00	-	2,904.00
44		1/22/2888	निलम कुमारी राई	3,960.00	3,960.00	7,920.00
45		1/10/2249	चंचलादेवी बहुउद्देशीय दुग्ध सहकारी संस्था लि०	19,500.00	-	19,500.00
46		1/20/2340	दिनेश वराइली विश्वकर्मा	8,316.00	8,316.00	16,632.00
47		1/27/2372	मान बहादुर विश्वकर्मा	11,520.00	49,680.00	61,200.00
48		06-06-0435	कोपिला चेम्जोङ लिम्बु	6,600.00	-	6,600.00
49		1/20/2343	दिपेन्द्र कुमार विश्वकर्मा	3,960.00	330.00	4,290.00
50		05-31-0944	शान्ता राई	2,640.00	7,920.00	10,560.00
51		05-25-0923	विर बहादुर राई	5,808.00	-	5,808.00

52		1/31/2402	स्वावलम्बन लघुवित्त संस्था लि० धनकुटा	2,057.00	-	2,057.00
53		07-04-1454	एन० एल०जी० इन्स्योरेन्स कम्पनी लि० शाखा धनकुटा	11,550.60	-	11,550.60
54		07-18-1018	तथ्याङ्क कार्यालय धनकुटा	3,190.00	-	3,190.00
55		1/23/2257	पेमा कुमारी लामा	2,904.00	242.00	3,146.00
56		07-06-1130	कृषि सामाग्री कम्पनी लि० धनकुटा	5,400.00	-	5,400.00
57		1/1/2313	ओम शाह	3,978.00	-	3,978.00
58		07-01-1496	अरुणा श्रेष्ठ तामाङ्ग	8,316.00	-	8,316.00
59		1/29/2381	राधिका ढकाल	4,356.00	-	4,356.00
60		06-31-0650	सुन्दर श्रेष्ठ	2,904.00	-	2,904.00
61		1/29/2382	राजेन्द्र शाह	2,178.00	-	2,178.00
62		1/20/2347	द्रोण बहादुर कार्की	4,356.00	363.00	4,719.00
63		1/27/2376	मुक्तिनारायण शाह कलवार	5,808.00	484.00	6,292.00
64		07-27-1505	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि० धनकुटा	10,266.67	-	10,266.67
65	एन एम वि लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	04-04-0660	एन०एम०वि० माइक्रो फाइनेन्स वित्तिय संस्था लि० शाखा कार्यालय धनकुटा	1,625.60	-	1,625.60
66		07-04-1455	एन०आई०सि० एशिया बैंक लि० धनकुटा	44,384.08	-	44,384.08
67		06-31-0652	सपना श्रेष्ठ	2,904.00	-	2,904.00
68		06-31-0653	श्री जनज्योती वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि० धनकुटा	12,000.00	13,000.00	25,000.00
69		1/4/2029	एन०आई०सि० एशिया बैंक धनकुटा १ हिले शाखा	10,999.89	-	10,999.89
70		07-07-1475	खाद्य प्रविधी तथा गुण नियन्त्रण डीभिजन कार्यालय धनकुटा	10,747.70	-	10,747.70
71		09-12-0261	जीवन विकास लघुवित्त वित्तिय संस्था लि० शाखा कार्यालय मुलघाट	4,255.55	-	4,255.55
72		1/6/2343	कमल कुमारी लिडथेप	330.00	-	330.00
73		1/11/2318	छिन्ताङ्ग देवी केवल नेटवर्क प्रा०लि०	6,000.00	-	6,000.00
74	भु तथा जलधार व्यवस्थापन कार्यालय धनकुटा	05-26-0589	भु तथा जलधार व्यवस्थापन कार्यालय धनकुटा	9,100.00	-	9,100.00

75		1/23/2258	पुष्पा शर्मा	2,904.00	-	2,904.00
76		06-25-0363	पुरुषोत्तम बहादुर श्रेष्ठ	2,904.00	-	2,904.00
77		07-27-1511	मुकेश प्रधान	14,712.00	-	14,712.00
78		1/22/2896	नविल बैंक लि० शाखा हिले	5,900.00	-	5,900.00
79		1/22/2897	नवज्योती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि० हिले	12,000.00	12,000.00	24,000.00
80		07-22-1517	नेपाल बैंक लि० धनकुटा शाखा कार्यालय वसपार्क	10,648.00	-	10,648.00
81		1/8/1964	तारा राई	3,993.00	-	3,993.00
82		07-22-1519	निजामती आवाशीय विद्यालय धनकुटा ७ चुलिवन	22,299.96	-	22,299.96
83		1/11/2319	छविलाल अधिकारी	363.00	-	363.00
84		7/31/6493	शशिकला लिम्बु वि०क०	3,960.00	3,960.00	7,920.00
85	नेपाल इन्स्योरेन्स क०लि०	1/22/2899	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि०	16,500.00	-	16,500.00
86		07-34-0063	श्याम कुमार राई	4,356.00	363.00	4,719.00
87		07-20-1344	दि ओरीयनटल इन्सुरेन्स क०लि०	13,333.32	4,444.44	17,777.76
88		07-14-0006	टिकाराम राई	2,904.00	-	2,904.00
89		01-16-1515	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि० शाखा कार्यालय	6,864.00	2,288.00	9,152.00
90		1/31/2438	शोभा अधिकारी	5,544.00	462.00	6,006.00
91		07-04-1457	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स क० लि० धनकुटा	12,000.00	-	12,000.00
92		7/31/6500	सर्मिला धमला	4,356.00	-	4,356.00
93		07-25-1514	बेबोडकिड राई	346.50	-	346.50
94		07-03-1427	उषा लावती	3,000.00	6,630.00	9,630.00
95		1/27/2384	मिन कुमार उप्रेती	5,544.00	5,544.00	11,088.00
96		1/29/2394	रमेश कार्की	363.00	-	363.00
97		1/27/2386	मो०अखतर अखतर	4,356.00	-	4,356.00
98		1/22/2900	निर्धन उथ्यान लघुवित्त वित्तीय संस्था हिले धनकुटा	23,232.00	5,808.00	29,040.00
99	श्याम	7/31/6504	सुर्य ज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि० शाखा धनकुटा	13,320.00	-	13,320.00

100		07-25-1513	बुधनी धरुनी	181.50	-	181.50
101		1/25/2370	विवेक अटो मोवाइल्स प्रा०लि० शाखा प्रो० विवेक दुगड	5,000.00	-	5,000.00
102		07-18-1022	तुल बहादुर श्रेष्ठ	2,662.00	-	2,662.00
103		07-25-1515	वल्डलिंक कम्युनिकेशन लि० धनकुटा	-	410.90	410.90
104	वल्डलिंक कम्युनिकेशन लि०	1/25/2371	वल्डलिंक कम्युनिकेशन लि० धनकुटा हिले	1,800.00	-	1,800.00
105		07-29-1542	राष्ट्रिय बिमा संस्थान हुलाक टोल	14,784.00	11,088.00	25,872.00
106		03-04-0070	एकता बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि० धनकुटा	160.00	-	160.00
107		1/31/2444	सप्तकोशी डेभलपमेण्ट बैंक लि० शाखा कार्यालय धनकुटा, हिले	3,300.00	-	3,300.00
108	वल्डलिंक कम्युनिकेशन लि०	06-25-0620	वल्डलिंक कम्युनिकेशन लि०	1,300.00	-	1,300.00
109		07-20-1348	दि ओरीयण्टल इन्सुरेन्स क०लि०	4,666.66	-	4,666.66
110	सविता राई	1/31/2385	सविता राई	4,356.00	-	4,356.00
111	राम भगत शर्मा	1/29/2399	रामभगत शर्मा	4,356.00	-	4,356.00
112	हिमालयन बैंक लि० हिले शाखा	01-32-2333	हिमालयन बैंक लिमिटेड धनपा १ हिले	7,766.10	-	7,766.10
113		1/31/2446	सिता बुढाथोकी	8,316.00	693.00	9,009.00
114	निरञ्जन श्रेष्ठ	1/22/2898	निरञ्जन श्रेष्ठ	4,356.00	-	4,356.00
115		1/6/2351	कल्पना भट्टराई लगायत ३ जना भट्टराई	14,400.00	-	14,400.00
116		7/31/6464	सपोर्ट लघुवित्त वित्तिय संस्था लि० धनकुटा	4,478.00	-	4,478.00
117		03-30-0930	लाख बहादुर घिसिङ्ग	4,356.00	363.00	4,719.00
118		1/31/2448	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि० शाखा	5,499.99	-	5,499.99
119	सुमन बराल	10-31-1727	सुमन बराल	2,499.96	-	2,499.96
120	ग्लोबल आई०एम०ई बैंक लि०	1/8/1968	ग्लोबल आई०एम०ई बैंक लि० धनपा १ हिले	38,400.00	-	38,400.00
121	चन्द्रकला तामाङ्ग	1/31/2392	चन्द्रकला तामाङ्ग	4,356.00	-	4,356.00
122	सुरेन्द्र चित्रकार	10-31-1728	सुरेन्द्र चित्रकार	36,000.00	3,000.00	39,000.00
123	प्रेम कुमारी राई	07-23-1479	प्रेम कुमारी राई	14,712.00	-	14,712.00
124	शशी श्रेष्ठ	06-31-0665	शशी श्रेष्ठ	3,630.00	-	3,630.00

125	सिद्धार्थ बैंक लि० धनकुटा	7/31/6517	सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय धनकुटा	91,850.00	-	91,850.00
126	मिरादेवी शाह	06-27-0618	मिरा देवी शाह	2,178.00	-	2,178.00
127	प्रतिज्ञा तामाङ्ग	06-23-0575	प्रतिज्ञा तामाङ्ग	2,904.00	-	2,904.00
128	गुराँस लघुवित्त वित्तीय संस्था लि० धनकुटा	07-08-1332	गुराँस लघुवित्त वित्तीय संस्था लि० धनकुटा	1,430.00	-	1,430.00
129	सोहन लाल शर्मा	1/31/2426	सोहनलाल शर्मा	363.00	-	363.00
130	सावित्रा देवी कार्की	1/31/2451	सावित्रा देवी कार्की	8,712.00	-	8,712.00
131		7/31/6497	सोमी लाप्चा	363.00	-	363.00
132	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	07-29-1525	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	4,356.00	-	4,356.00
133		07-20-1351	देवकुमार प्रधान	12,000.00	-	12,000.00
134	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि० धनकुटा	7/31/6519	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि० धनकुटा	12,032.70	-	12,032.70
135	फर्वाड कम्प्यूनिटी माइक्रो फाइनेन्स वित्तीय संस्था लि०	07-99-0009	फर्वाड कम्प्यूनिटी माइक्रो फाइनेन्स वित्तीय संस्था लि० शाखा धनकुटा	25,740.00	-	25,740.00
136		01-14-0014	टंक प्रसाद रोइला	2,178.00	-	2,178.00
137		06-31-0667	शुसिला राई	2,904.00	-	2,904.00
138	सांग्रिला विकास बैंक शाखा धनकुटा	06-31-0668	सांग्रिला विकास बैंक शाखा धनकुटा	-	3,630.00	3,630.00
139		1/1/2323	अञ्जना खड्का खत्री	-	363.00	363.00
140		06-31-0669	सेवा इन्टरनेशनल नेपाल	18,666.72	-	18,666.72
141		07-08-1333	गोपाल बहादुर दर्जी	2,178.00	-	2,178.00
142		07-22-1524	निरोज श्रेष्ठ	4,620.00	-	4,620.00
143		07-07-1478	खेमराज पौडेल	4,356.00	-	4,356.00
144		1/29/2404	रामजी तामाङ्ग	4,356.00	-	4,356.00
145		06-31-0670	सामुदायिक विकास मञ्च नेपाल	2,640.00	-	2,640.00
146		7/31/6523	सुनिता कुरुडभड	-	180.00	180.00
147		06-21-0453	धनकुटा इन्स्टिट्यूट अफ हेल्थ साइन्स धनपा ६	150,000.00	-	150,000.00
148		1/8/1970	गंगा बहादुर राई	4,356.00	-	4,356.00

149		01-16-1518	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तीय सं लि° शाखा हिले	822.00	-	822.00
150		04-23-0881	प्रतिमा श्रेष्ठ	2,178.00	-	2,178.00
151		04-14-0006	टंक कुमारी भट्टराई	2,178.00	-	2,178.00
152		06-08-0192	गिता राई	2,904.00	-	2,904.00
153		06-30-0555	ललित कुमार ठाकुर	242.00	-	242.00
154		05-01-0934	अन्जना मगर	3,000.00	-	3,000.00
155		05-31-0962	सरिता श्रेष्ठ	2,904.00	-	2,904.00
156		1/31/2453	सोम बहादुर कार्की	-	363.00	363.00
157		1/8/1962	गिता देवी बस्नेत	3,600.00	300.00	3,900.00
158		07-23-1467	प्रकाश कर्माचार्य	4,356.00	-	4,356.00
159		07-30-1509	लोटस सोलार कम्पनी प्रा°लि°	4,000.00	-	4,000.00
160		07-27-1521	मेनुका खडका	14,706.00	-	14,706.00
161		1/8/1971	गजानन्द शर्मा	-	363.00	363.00
162		7/31/6525	शुभमाया भुजेल	2,928.00	-	2,928.00
163		06-06-0441	कान्तीपुर एयर टाभल्स एण्ड टुर्स प्रा°लि°, धनकुटा ६	5,808.00	484.00	6,292.00
164		06-06-0443	कृष्ण प्रसाद दाहाल	-	363.00	363.00
165		06-06-0444	कान्तीपुर बचत तथा रिण सहकारी संस्था लि° धनकुटा ६	1,650.00	-	1,650.00
166		1/22/2907	नारायण प्रसाद दाहाल	-	1,000.00	1,000.00
167		07-25-1507	विनय प्रधान	-	363.00	363.00
168		7/31/6463	शिक्षाकर्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि° धनकुटा	3,000.00	-	3,000.00
169		07-06-1142	कुशुम जोशी	2,904.00	-	2,904.00
170		07-29-1547	रिजा गौतम	2,904.00	-	2,904.00
171		7/31/6456	शान्ता विश्कर्मा	4,356.00	-	4,356.00
172		07-23-1483	प्रमिला भुजेल	2,904.00	-	2,904.00
173		1/11/2321		363.00	-	363.00

			छेदपार् शेषार्			
174		06-14-0005	टिका श्रेष्ठ	2,178.00	-	2,178.00
175		1/6/2356	किशोर विश्वकर्मा	4,356.00	-	4,356.00
176		03-27-0907	मुकुन्द प्रसाद भण्डारी	-	450.00	450.00
177		1/22/2908	निर्धन उत्थान लघुबित्त बित्तिय संस्था लि० शाखा धनकुटा १	3,872.00	-	3,872.00
178		07-25-1509	बुद्धहाड लिम्बु	9,600.00	-	9,600.00
179		06-06-0446	कुमारी खवास	2,178.00	-	2,178.00
180		1/2/2351	इन्द्र सागर दास	1,815.00	-	1,815.00
181		04-30-0979	लिला प्रसाद चापागाई	181.50	-	181.50
182		1/18/2050	तारा अधिकारी	1,089.00	-	1,089.00
183		07-23-1469	पुर्णिमा राई	1,226.00	-	1,226.00
184		1/6/2327	केदारनाथ आचार्य	8,316.00	-	8,316.00
185		01-32-2335	हरी माया कन्दडवा	462.00	-	462.00
186		1/29/2369	राजीव शर्मा	363.00	-	363.00
187		06-25-0607	बर्तेश्वरी राई	242.00	-	242.00
188	कर्मचारी संञ्चयकोष	06-06-0436	कर्मचारी संचयकोष कार्यालय धनकुटा	30,368.56	-	30,368.56
189		06-03-0412	उज्जल कर्मचार्य	2,420.00	-	2,420.00
190		1/31/2473	सोम वीर	11,916.00	-	11,916.00
191		1/1/2324	अरुण उपभोक्ता सहकारी सं लि०	6,000.00	6,000.00	12,000.00
192		1/12/2299	ज्ञान बहादुर विष्ट	302.50	-	302.50
193		02-26-1006	भरत लगायत २ जना कार्की	5,958.00	-	5,958.00
194		7/31/6461	सिता राई	693.00	-	693.00
195		07-06-1133	कुश श्रेष्ठ	363.00	-	363.00
196		05-27-0940	मिलेनियम टेक्निकल इन्सिच्युट प्रा०लि०	242.00	-	242.00
197		04-03-0830	उर्मीला राई	242.00	-	242.00
198		06-06-0433	कृषि विकास बैंक शाखा कार्यालय धनकुटा	24,720.30	-	24,720.30

199		7/31/6553	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	1,500.00	-	1,500.00
200		07-27-1532	मनिष कुमार अधिकारी	500.00	-	500.00
201		06-31-0663	सांग्रिला विकास बैंक लि०शाखा धनकुटा	7,623.00	-	7,623.00
202		07-29-1536	राम दुलारी शाह	242.00	-	242.00
203		04-99-0004	आरम्भ माईक्रो फाइनान्स वित्तिय संस्था लि० शाखा कार्यालय, धनकुटा	1,912.00	-	1,912.00
204		07-99-0012	आसमिन खातुन	363.00	-	363.00
205		07-29-1558	रिलायवल नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स लि० धनकुटा शाखा	1,000.00	-	1,000.00
206		1/31/2396	सुमन कुमार सिंह	363.00	-	363.00
207		00-27-1850	विष्णु आले(दलामी)	2,400.00	-	2,400.00
208	रञ्जना दाश	1/29/2422	रञ्जना दाश	2,700.00	-	2,700.00
209	सोनेलाल ठाकुर	1/31/2489	सोने लाल ठाकुर	8,712.00	-	8,712.00
210		1/6/2338	कुन्दन लाल चौधरी	330.00	-	330.00
211		07-20-1352	देवी माया कटुवाल	14,000.00	-	14,000.00
212		1/22/2884	नरेश शर्मा	363.00	-	363.00
213		00-30-0667	योगेन्द्र पिठाकोटे	11,916.00	-	11,916.00
214		06-23-0584	पवित्रा श्रेष्ठ	4,356.00	-	4,356.00
215		1/12/2304	जिवन विकास लघुवित्त वित्तिय संस्था लि० शाखा कार्यालय धनपा १ हिले	2,688.88	-	2,688.88
216		06-31-0643	सुजन श्रेष्ठ	1,210.00	-	1,210.00
217		1/29/2424	रेनु दर्जी	2,400.00	-	2,400.00
218		1/6/2354	किरण श्रेष्ठ	300.00	-	300.00
219		07-22-1507	निर्मला पौडेल	693.00	-	693.00
220		07-27-1519	मोजीमम्ल अन्सारी	4,356.00	4,356.00	8,712.00
221		07-22-1521	निता पाख्रिन	4,000.00	-	4,000.00
222		05-30-0860	लक्ष्मी श्रेष्ठ	2,178.00	2,178.00	4,356.00
223		06-31-0692	सुदिप उराउ	7,944.00	20,424.00	28,368.00

224		07-06-1119	कमला श्रीपाली	3,993.00	-	3,993.00
जम्मा				1,677,०63.91	337,332.88	2,014,३96.79

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानून तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएको बमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानून निर्माण गर्दा संघीय कानूनसँग सामाञ्जस्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- स्थानिय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानून बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानूनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ। अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने कार्यामा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासी दिनुपर्दछ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा एकमुष्टमा बजेट राख्ने र वर्षान्तिमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई

अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।

- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानून तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोकका गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्जातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रूपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलब्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहहरूमा रहेका भारी यन्त्र उपकरणहरू निःशुल्करूपमा समेत प्रयोग गरेको कारण ती उपकरणबाट प्राप्त आमदानी भन्दा सञ्चालन खर्च बढी रहेको देखिन्छ। अतः यस्ता उपकरण प्रयोगको शुल्क तोकी प्रयोग गरेको लगबुकको आधारमा शुल्क असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित बेहोरा कार्यान्वयन नहुने, आन्तरिक लेखापरीक्षकलाई फरक जिम्मेवारीमा खटाउने गरेकोले आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी देखिँदैन । आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

